EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 17.7.2026
COM(2026) 600 final

2026/0203 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se mění nařízení (EU) 2019/943, pokud jde o progresivní účty za elektřinu v Unii, prostřednictvím snižování nákladů soustavy a podpory elektrifikace a digitalizace

{SWD(2026) 600 final}

(Text s významem pro EHP)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

- **Odůvodnění a cíle návrhu**

Evropská komise (dále jen „Komise“) přijala v únoru 2025 Akční plán pro cenově dostupnou energii[1], jehož opatření mají za cíl snížit náklady na energii pro občany a podniky, přičemž většina z nich má být realizována v krátkodobém horizontu. Akční plán zkoumal faktory, které zvyšují ceny energie, a jako klíčové oblasti, jimiž je třeba se zabývat, aby se snížily evropským spotřebitelům účty za energii, označil náklady na dodávky energie a zdanění a dále náklady sítě a soustavy. Komise na tento plán navázala několika iniciativami, mezi něž patří pokyny k perspektivním síťovým poplatkům[2], balíček opatření pro evropské elektrizační soustavy[3], energetický balíček pro občany[4] a Strategický plán pro digitalizaci a umělou inteligenci v odvětví energetiky[5].

S ohledem na události na Blízkém východě vyzvala Evropská rada dne 19. března 2026 Komisi, aby neprodleně předložila cílená opatření vedoucí ke konkrétním krokům ke snížení všech složek cen elektřiny.

Komise na to reagovala zveřejněním plánu AccelerateEU[6], v němž vysvětlila nutnost snížit náklady na energii urychlením zavádění čisté energie z domácích zdrojů a zvýšením míry elektrifikace. To by mělo být spojeno s další modernizací elektrizační soustavy prostřednictvím opatření zaměřených na výstavbu nové síťové infrastruktury, využití stávající infrastruktury a zdanění.

Tento návrh podporuje cíl plánu AccelerateEU, neboť zlepšuje strukturu síťových poplatků s cílem zajistit nákladovou efektivitu přenosových a distribučních sítí a motivovat jak provozovatele soustav, tak jejich uživatele k lepšímu využívání stávající infrastruktury. Kromě toho zavádí daňová opatření, která mají mimo jiné zajistit, aby byla elektřina zdaněna méně než zemní plyn. Návrh rovněž vyjasňuje úlohu vnitrostátních regulačních orgánů, pokud jde o zajištění efektivního, transparentního a nediskriminačního přístupu k přenosovým a distribučním sítím[7], a to i v situacích přetížení sítě, které mohou vyžadovat uplatnění opatření zajišťujících připravenost a pokrok u žádostí o připojení k síti, jakož i stanovení podmínek pro určení priorit.

Síťové poplatky

Společný trh s elektřinou je jedním ze základních kamenů konkurenceschopnosti a prosperity v naší Unii. Unie se snaží dosáhnout dekarbonizace a zároveň zlepšit cenovou dostupnost a bezpečnost energie. To je rozhodující pro konkurenceschopnost evropského průmyslu, jak je uvedeno v Dohodě o čistém průmyslu[8], která se rovněž zabývá potřebou podpořit strategickou autonomii, zajistit životně důležité dodavatelské řetězce a udržet hospodářskou prosperitu. V

[1] COM/2025/79 final.
[2] C/2026/126.
[3] COM/2025/1005 final.
[4] COM/2026/115 final.
[5] COM/2026/501 final.
[6] COM/2026/370 final.
[7] Ustanovení čl. 3 písm. q) nařízení (EU) 2019/943.
[8] COM(2025) 85 final.

posledních letech však Unie v souvislosti se dvěma krizemi čelí rostoucím nákladům na energii, což ohrožuje naši konkurenceschopnost.

Evropská elektrická síť je nejpropojenější na světě a představuje základní pilíř evropského trhu s elektřinou. Rostoucí poptávka po elektřině, zvyšující se elektrifikace konečného použití, decentralizace výroby elektřiny a zrychlené zavádění obnovitelných zdrojů energie si vyžádají značné investice do modernizace a rozšiřování elektrické sítě a optimalizaci způsobu, jakým jsou elektrizační soustavy koncipovány a provozovány. V době, kdy se velké množství elektřiny vyrábí z obnovitelných zdrojů, odrážejí nízké či záporné ceny elektřiny, které se v posledních letech staly běžnějším jevem[9], potřebu větší flexibility systému. To je zásadní k plnému využití potenciálu obnovitelných zdrojů a pro zamezení nákladově neefektivnímu omezování výroby, přičemž zároveň dochází k podpoře spotřeby v době a v místech, kde jsou k dispozici nejlevnější zdroje energie a kde jsou náklady na provoz soustavy minimalizovány.

Náklady na provoz elektrizační soustavy jsou hrazeny ze síťových poplatků. Z nich se financuje fyzická modernizace sítí, údržba a provoz soustavy. To je nezbytné pro zavádění obnovitelných zdrojů energie a elektrifikaci a pro novou poptávku průmyslu a podniků. Síťové poplatky představovaly v posledních letech v průměru 24 až 29 %[10] z účtu domácností za elektřinu (dalšími hlavními faktory jsou cena energetické komodity, daně a poplatky a náklady na emise uhlíku). Očekává se, že zatímco se energetická složka ceny elektřiny bude snižovat, náklady na elektrizační soustavu se v účtech za elektřinu stanou ještě větší položkou. Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER) odhaduje, že k vybudování dekarbonizovaného energetického systému EU budou zapotřebí investice v bezprecedentním rozsahu do elektrických přenosových a distribučních sítí[11]. To by znamenalo zdvojnásobení, ba dokonce ztrojnásobení roční míry investic z minulých desetiletí. Rostoucí náklady soustavy mohou v průběhu času vést k výraznému nárůstu celkových nákladů na elektrizační soustavu, a to až o 60 % do roku 2050 ve srovnání s rokem 2022.

Maximální využití stávající síťové infrastruktury a promyšlená a efektivní koncepce síťových poplatků budou mít zásadní význam pro zvýšení efektivity infrastruktury a optimalizaci celkových nákladů soustavy. Zejména síťové poplatky, které motivují ke zvyšování efektivnosti soustavy, mohou snížit celkové provozní systémové náklady i složku síťových poplatků v účtu za energii, například tím, že se omezí potřeba redispečinku a náklady na něj nebo se sníží poptávka ve špičce a tím i potřeba investic do sítě[12].

---

9 ACER (2026), Key developments in EU electricity and gas markets (Klíčový vývoj na trzích s elektřinou a plynem v EU), https://www.acer.europa.eu/monitoring/electricity-gas-key-developments-2026.

10 ACER (2024), Retail market Monitoring report (Zpráva o monitorování maloobchodního trhu): https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Publications/ACER-CEER_2024_MMR_Retail.pdf.

11 Zpráva ACER „Electricity infrastructure development to support a competitive and sustainable energy system“ (Rozvoj elektroenergetické infrastruktury na podporu konkurenceschopného a udržitelného energetického systému), ACER_2024_Monitoring_Electricity_Infrastructure.pdf. Podle zprávy *„se odhaduje, že roční investice do elektrizační soustavy v Evropě se do roku 2050 zdvojnásobí a dosáhnou až 100 miliard EUR, přičemž nižší odhady hovoří o 75 miliardách EUR.“*

12 Ve Slovinsku vedla reforma sazeb z roku 2024 ke snížení odběru ve špičce o více než 2,4 %. Studie organizace Agora Energiewende zaměřená na Německo ukázala, že dynamické sazby by mohly výrazně zvýšit flexibilitu spotřebitelů, přičemž v roce 2035 by mohly umožnit přesunout až 10 % celkové roční spotřeby elektřiny. Zpráva vypracovaná na žádost organizace SmartEN ukázala, že při vysokém podílu elektromobilů mohou dobře navržené sazby snížit zatížení ve špičce o více než 20 %.

Proto je důležité zajistit, aby síťové poplatky motivovaly provozovatele soustavy k efektivnímu provozování sítě, k využívání flexibility, k rozvoji inteligentních elektrických sítí a k využívání bezdrátových řešení, jako jsou technologie zvyšující kapacitu sítí, a zároveň zachovat motivaci k investicím do sítě a zajistit rovné podmínky všem účastníkům trhu. Uživatelé sítě by měli být motivováni k tomu, aby se chovali způsobem šetrným k soustavě, tedy aby přizpůsobovali svou spotřebu energie nebo ji přesouvali do časů a míst, kde jsou k dispozici nejlevnější zdroje energie a kdy je to pro celou soustavu nákladově nejefektivnější. Za tímto účelem se v akčním plánu pro dostupnou energii navrhuje předložit legislativní návrh s koncepcí síťových poplatků. Z tohoto důvodu předsedkyně Komise dne 16. března 2026 oznámila, že Komise připraví legislativní návrh zaměřený na zvýšení produktivity síťové infrastruktury.

Tento návrh reaguje na obavy z rostoucích nákladů na energii, neboť ty jsou způsobeny nejen vysokými a kolísavými cenami, ale také rostoucími náklady soustavy. Dosahuje toho zlepšením koncepce síťových poplatků s cílem zajistit nákladovou efektivitu přenosových a distribučních sítí a zajištěním toho, aby byly poskytnuty nezbytné pobídky jak provozovatelům, tak uživatelům soustavy ke snižování nákladů soustavy, mimo jiné prostřednictvím lepšího využití stávající infrastruktury.

Návrh předkládá silnější pobídky pro provozovatele soustav s cílem zvýšit nákladovou efektivitu a zajistit včasný přístup k síti, poskytnout pobídky uživatelům sítě k přizpůsobení jejich spotřebního chování, podpořit větší transparentnost a uložit regulačním orgánům povinnost stanovit výkonnostní ukazatele za účelem zvýšení efektivního využívání sítě a efektivity soustavy. Všechna tato opatření by měla přispět k tomu, aby síťové poplatky odrážely skutečné náklady, které soustavě vznikají, a dále podporovat efektivní využívání sítě.

Návrh umožňuje uplatňovat na určité kategorie uživatelů soustavy, jako jsou energeticky náročná průmyslová odvětví a datová centra, zvláštní režimy síťových poplatků odrážející náklady, a to na základě jejich spotřebních vzorců. Tuto možnost kombinuje s ochrannými opatřeními, která mají zabránit negativním dopadům na cenovou dostupnost pro domácnosti a malé a střední podniky.

Aby byly tyto změny funkční, je třeba návrh doplnit o terciární právní předpisy týkající se společné struktury a harmonizované metodiky pro síťové poplatky, podobně jako je tomu u stávajících právních předpisů v odvětví zemního plynu.

Inteligentní elektroměry a inteligentní elektrické sítě

Aby se zvýšila efektivita síťové infrastruktury, musí být elektrizační soustava vybavena technickými a digitálními prostředky, které umožní sledovat stav sítě a optimalizovat její využití téměř v reálném čase a které budou motivovat či usměrňovat uživatele sítě k optimalizaci spotřeby, zejména v kombinaci s fotovoltaickými systémy, domácími bateriemi a/nebo dynamickými sazbami. To by mohlo dále výrazně snížit náklady soustavy, a to zejména díky snížení poptávky ve špičce. Pomocí těchto prostředků mohou provozovatelé soustavy reagovat rychleji a efektivněji, lépe využívat stávající infrastrukturu a umožnit uživatelům soustavy reagovat na cenové signály. K dosažení tohoto cíle je zapotřebí širší podpůrný rámec, který bude kombinovat inteligentní měřicí systémy, inteligentní a digitalizované sítě a efektivnější opakované použití údajů o síti. Bez těchto podpůrných podmínek je prostor pro spotřebitele, agregátory, dodavatele a provozovatele soustavy k

tomu, aby reagovali na cenové signály, včetně inteligentních síťových poplatků za účelem zajištění flexibility a optimalizace provozu soustavy, strukturálně omezený.

Z tohoto důvodu je návrh o síťových poplatcích doplněn o omezená, avšak cílená opatření v oblasti inteligentních elektroměrů a inteligentních elektrických sítí. Zavádí minimální povinnost používání inteligentních měřicích systémů v celé Unii, aby se zajistilo, že v každém členském státě bude do roku 2030 alespoň 50 % konečných zákazníků vybaveno inteligentními elektroměry. Tento podíl by se měl do roku 2033 postupně zvyšovat až na minimálně 75 % konečných zákazníků, aby se posílila technická základna pro aktivní zapojení spotřebitelů a podrobnější přehled o soustavě. Pro členské státy, u nichž je míra zavádění k datu vstupu tohoto nařízení v platnost nižší než 30 %, bude vhodné stanovit menší prodloužení lhůty k dosažení 50% cíle.

Tento přístup odráží současný stav v celé Unii, kde celková míra rozšíření inteligentních elektroměrů v roce 2024 dosáhla přibližně 60 %[13] a patnáct členských států již překročilo 80% pokrytí, což je v souladu s úrovněmi zavádění stanovenými v příloze II směrnice (EU) 2019/944[14] a dokazuje, že je možné dosáhnout vyšší míry zavádění, zatímco jiné členské státy zůstávají výrazně pod touto prahovou hodnotou nebo s rozsáhlým zaváděním dosud nezačaly. Toto nerovnoměrné zavádění narušuje efektivní fungování vnitřního trhu a rozvoj inovativních produktů a služeb. Zároveň by navrhovaná povinnost zavádění měla zajistit dostatečné rozšíření v celé Unii, což podpoří efektivnější využívání stávající infrastruktury elektrické sítě a umožní spotřebitelům lépe porozumět své spotřebě energie a nákladům a lépe je řídit. Návrh navíc upřesňuje, že posouzení nákladů a přínosů podle směrnice (EU) 2019/944 se bude vztahovat pouze na zavádění nad úroveň 75 %, čímž se zajistí jednotný přístup v rámci celé Unie a zároveň se zachová flexibilita pro další zavádění na základě ekonomických hledisek. Rovněž stanoví vypracování společných ukazatelů inteligentních elektrických sítí, které mají podpořit soudržnější sledování zavádění inteligentních a inovativních síťových řešení a posílit propojení mezi regulací sítí, jejich výkonností a efektivním využíváním stávající infrastruktury. A co je nejdůležitější, vytváří cílený rámec pro zlepšení výměny a bezpečné opakované použití údajů o síti. Podporuje rovněž efektivní, bezpečný a flexibilní provoz elektrizační soustavy a vývoj inovativních digitálních nástrojů založených na datech, včetně aplikací umělé inteligence, které jsou schopny zlepšit výkonnost a optimalizaci sítě. Jedná se o přímou reakci na výzvu předsedkyně adresovanou provozovatelům sítí, aby zvýšili produktivitu stávající infrastruktury plným využitím inovativních technologií[15].

V souhrnu mají tato opatření zajistit, aby se pobídky vytvořené prostřednictvím inteligentních síťových poplatků promítly do konkrétní provozní efektivnosti a snížení celkových nákladů soustavy.

Zdanění

---

13 Zpráva ACER/CEER o monitorování maloobchodního trhu s energií (listopad 2025); Informační listy o jednotlivých zemích (červenec 2025).

14 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj).

15 Dopis předsedkyně Von der Leyenové před zasedáním Evropské rady ze dne 16. března 2026: „Ačkoli poplatky za připojení k síti jsou nezbytné (..) I provozovatelé elektrizační soustavy mohou udělat více pro zvýšení produktivity síťové infrastruktury, **a to plným využitím inovativních technologií**."

Elektrifikace evropského hospodářství je strategickou nutností pro konkurenceschopnost Unie, její energetickou bezpečnost a plnění cílů v oblasti dekarbonizace. K dosažení více elektrifikovaného a klimaticky neutrálního energetického systému jsou zapotřebí značné investice do elektrizační soustavy a infrastruktury. Síťové poplatky a zdanění energie společně představují hlavní regulační faktory ovlivňující náklady zahrnuté v účtech za elektřinu a jako takové jsou neoddělitelně propojenými nástroji na podporu elektrifikace. Pokud by se otázka síťových poplatků řešila izolovaně, aniž by se současně sladily zásady zdanění elektřiny s politikou elektrifikace EU, ohrozilo by to soudržnost a účinnost energetické politiky Unie. Pouze koordinovaným přístupem k oběma těmto prvkům může tento návrh strukturálně snížit náklady na elektřinu pro spotřebitele a významně přispět k dosažení cílů Unie v oblasti elektrifikace.

V souladu s cíli akčního plánu pro cenově dostupnou energii a plánu AccelerateEU by reforma síťových poplatků měla být doprovázena cílenými opatřeními v oblasti zdanění elektřiny, a konkrétněji pobídkami k elektrifikaci, které jsou v nich zakotveny; v opačném případě hrozí, že se nepodaří dosáhnout cíle trvalého snížení faktorů ovlivňujících výši nákladů v účtech za elektřinu. Takový přístup by proto měl značný negativní dopad na cenovou dostupnost pro spotřebitele v Unii a na konkurenceschopnost unijního hospodářství.

Za tímto účelem tento návrh rovněž sjednocuje zásady zdanění elektřiny s politikami EU v oblasti energetiky, životního prostředí a klimatu, čímž přispívá k úsilí EU o snížení emisí. V zájmu větší elektrifikace evropského energetického systému, jak je podrobně popsáno v plánu AccelerateEU, by měly být v daňových systémech členských států zrušeny pobídky upřednostňující využívání zemního plynu před elektřinou.

Kromě tohoto širšího opatření obsahuje tento návrh také přizpůsobenou a cílenější možnost snížení zdanění elektřiny pro energeticky náročná průmyslová odvětví, aby bylo možné dále snížit daně z elektřiny pro tyto odběratele a posílit tak motivaci k elektrifikaci.

Tato opatření zajistí, aby se spotřebitelům snížily konečné náklady na energii a aby byla regulace nákladů na energii lépe sladěna s evropskými cíli v oblasti elektrifikace.

Zásady zdanění energie stanovené v této změně nařízení (EU) 2019/943 (nařízení o vnitřním trhu s elektřinou) se zaměřují na provádění předpisů EU, které stanovují minimální sazbu pro elektřinu a zemní plyn a upravují možnost členských států uplatňovat snížené daňové sazby na elektřinu spotřebovávanou energeticky náročnými průmyslovými odvětvími, jak je stanoveno ve směrnici Rady 2003/96/ES. V souladu s cíli této směrnice si členské státy mohou i nadále volně stanovovat výši energetických daní, pokud dodržují ustanovení této směrnice, zatímco zásady obsažené v nařízení o vnitřním trhu s elektřinou umožní snížit stávající rozdíly v pobídkách k elektrifikaci v rámci systémů zdanění energie jednotlivých členských států.

Tento návrh zavádí omezené a cílené změny nařízení o vnitřním trhu s elektřinou, které jsou nezbytně nutné k dosažení cílů návrhu. Další případné úpravy uvedeného nařízení jsou zcela mimo oblast působnosti a cílů tohoto návrhu. Komise bude konstruktivně spolupracovat se spolunormotvůrci, aby zajistila, že legislativní proces u tohoto návrhu plně zachová jeho základní oblast působnosti a nezkreslí ji.

Opatření týkající se připojení k síti v případě přetížení sítě

Včasný přístup k elektrické síti má zásadní význam pro konkurenceschopnost a dekarbonizaci evropského průmyslu, automobilového a dopravního odvětví – například pro dobíjecí stanice

– a pro digitalizaci hospodářství, včetně zřizování datových center. Je rovněž zásadním předpokladem pro splnění cílů Dohody o čistém průmyslu, plánu AccelerateEU a dosažení klimatické neutrality do roku 2050. Zásadní je také pro uspokojování potřeb v oblasti bydlení a souvisejících základních společenských potřeb. Zpoždění při připojování k elektrizační soustavě zpomalují přechod na čistou energii a evropský hospodářský růst. Podle údajů shromážděných v roce 2025 se na připojení k síti čeká nejméně v 16 členských státech[16]. Proto je řešení dlouhých čekacích lhůt na připojení k elektrizační síti v celé EU stále naléhavější.

Zatímco dlouhodobým řešením problému nedostatečné kapacity sítí je jejich urychlené budování se zaměřením na budoucnost, lze souběžně s tím pokročit v krátkodobějších řešeních, která zajistí včasné připojení výroby čisté energie a elektrifikovaných odběrů k elektrizační soustavě. Na základě stávajícího právního rámce předložila Komise v rámci balíčku opatření pro evropské elektrizační soustavy pokyny pro účinné a včasné připojení k elektrizační soustavě[17] (dále jen „pokyny“). Tyto pokyny obsahují konkrétní doporučení týkající se koordinovaného plánování sítí za účasti společnosti a průmyslu, efektivnějšího využití stávajících sítí, mimo jiné prostřednictvím nastavení síťových sazeb, poplatků za připojení či flexibility, a v neposlední řadě také transparentnosti hostitelské kapacity elektrizační soustavy a postupů při připojení. Pokud jde o postupy při připojení k elektrizační soustavě, pokyny zdůrazňují nutnost přejít od přidělování síťové kapacity podle zásady „kdo dřív přijde, je dřív na řadě“ k systému, který zohledňuje stupeň připravenosti a pokrok žádostí o připojení k síti, jakož i jejich dopady na přetížení sítě či environmentální, sociální a ekonomické aspekty.

Tento legislativní návrh provádí ustanovení pokynů týkajících se efektivních a nediskriminačních postupů pro připojení k síti v případě přetížení do právního rámce EU a dále upřesňuje stávající pravidla podle článku 6 směrnice (EU) 2019/944 tím, že výslovně zmiňuje možnost upřednostnit odvětví nebo uživatele sítě v rámci daného odvětví, případně možnost zohlednit dopady na přetížení sítě, hospodářské, sociální či environmentální aspekty, pokud vycházejí z transparentních a nediskriminačních kritérií. Stávající právní předpisy rovněž výslovně neupravují kritéria připravenosti a pokroku, která by umožňovala řešit spekulativní nebo předčasné žádosti o připojení. Upřesnění je nutné, aby bylo možné plně uplatňovat ustanovení pokynů a zároveň vyjasnit úlohu regulačních orgánů při stanovování podmínek přístupu k síti v souladu se stávajícími ustanoveními článků 6 a 59 směrnice (EU) 2019/944. Návrh zároveň ponechává prostor k zohlednění vnitrostátních podmínek tím, že výběr příslušných opatření ponechává plně na uvážení vnitrostátního regulačního orgánu. Tyto orgány však musí zajistit, aby byla zavedena další opatření, která řeší přetížení sítě a provádění stávajícího právního rámce EU, jako je meziodvětvové plánování sítí zahrnující zúčastněné strany, dohody o flexibilním připojení nebo využití bezdrátových a digitálních řešení k zajištění efektivity sítě.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky a ostatními politikami Unie**

Tato navrhovaná iniciativa je v souladu s cíli zaměřenými na posílení elektrifikace při současném zajištění cenové dostupnosti, jak je stanoveno v plánu AccelerateEU a v Dohodě o

16 Fraunhofer ISI, Fraunhofer IEG, Guidehouse, REKK, Study on network development planning, tariff structures and connection requests for electricity distribution grids (Studie o plánování rozvoje sítí, tarifních strukturách a žádostech o připojení k elektroenergetickým distribučním soustavám), září 2025, https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/08843617-9cf8-11f0-97c8-01aa75ed71a1.

17 Sdělení Komise „Pokyny pro účinné a včasné připojení k elektrizační soustavě“ (C/2025/6703).

čistém průmyslu. Tento návrh je tedy rovněž v souladu s cílem Akčního plánu elektrifikace[18], jímž je urychlení elektrifikace v odvětví energetiky s cílem zajistit nákladově efektivní a bezpečnou transformaci energetiky a snížit závislost na dovozu. Akční plán elektrifikace zahrnuje horizontální opatření k dosažení orientačních cílů v oblasti elektrifikace, jakož i odvětvová opatření zaměřená na dopravu, budovy a průmysl. Pro úspěch akčního plánu mají zásadní význam účinné síťové poplatky, stejně jako využívání a rozvoj sítě.

Cíle návrhu, jimiž jsou snížení nákladů pro spotřebitele, posílení konkurenceschopnosti průmyslu EU a podpora investic do obnovitelných a nízkouhlíkových zdrojů energie, jsou v souladu s rámcem Zelené dohody pro Evropu a Dohody o čistém průmyslu a navazují na stávající iniciativy. Tento návrh reaguje na problémy, které byly identifikovány v akčním plánu Komise pro cenově dostupnou energii z února 2025, tj. že vysoké náklady na energii ohrožují konkurenceschopnost evropských podniků a značně zatěžují spotřebitele.

Je proto nezbytné zajistit, aby efektivní využívání energetického systému, podpořené vhodnou daňovou strukturou, hrálo důležitou roli v tom, jak dát spotřebitelům elektřiny možnost těžit z předvídatelnějších a nižších nákladů na energii.

Navrhovaná iniciativa úzce souvisí s legislativními návrhy předloženými v balíčku opatření pro evropské elektrizační soustavy a je s nimi sladěna. Cílem je co nejlépe využít stávající síťovou infrastrukturu, aby se náklady na ni snížily na nezbytné minimum. Doplňuje tak balíček opatření pro evropské elektrizační soustavy, jehož cílem je zefektivnit plánování nové síťové infrastruktury a zvýšit její nákladovou efektivnost. To zahrnuje upřednostňování takových alternativ k rozvoji sítí, jako jsou bezdrátová, inteligentní a digitální řešení nebo nefosilní flexibilita, například odezva strany poptávky a ukládání energie, při plánování sítí jak na vnitrostátní úrovni, tak na úrovni Unie. Tento návrh posiluje regulační rámec pro zavádění bezdrátových, inteligentních a digitálních řešení a jejich využití při provozu soustavy na vnitrostátní úrovni, zatímco balíček opatření pro evropské elektrizační soustavy se zaměřuje především na přeshraniční infrastrukturu. Dosahuje toho tím, že zajišťuje, aby byla taková řešení podporována vždy, když mohou nákladově efektivním způsobem zvýšit využitelnou kapacitu, flexibilitu a spolehlivost elektrických sítí. Posiluje to politický směr, který již byl nastolen v rámci balíčku opatření pro evropské elektrizační soustavy, a to upřednostňovat při plánování sítí bezdrátová řešení spolu s nefosilní flexibilitou. Pokud jde o přístup k síti, je tento legislativní návrh plně v souladu s cíli balíčku opatření pro evropské elektrizační soustavy, neboť provádí ustanovení pokynů o efektivním a včasném připojení k síti, která se týkají efektivních a nediskriminačních postupů při připojení k síti v případě řízení přetížení v právním rámci EU, čímž posiluje probíhající práci na provádění pokynů.

V souladu s cíli energetického balíčku pro občany[19], jehož záměrem je posílit postavení spotřebitelů a jejich zapojení do energetického trhu, usiluje tento návrh rovněž o snížení konečných nákladů spotřebitelů na energii, neboť jim poskytuje správné pobídky k optimálnímu využívání evropských sítí. To je v souladu se závěry zprávy o tržních cenách za dodávky elektřiny, účinné hospodářské soutěži na maloobchodním trhu a podpoře odměňování flexibility v maloobchodních smlouvách[20], která byla vypracována v rámci energetického balíčku pro občany a která zdůrazňuje význam zavádění inteligentních elektroměrů. Tento návrh naplňuje uvedené cíle tím, že zvyšuje možnost sledování sítě prostřednictvím inteligentních elektroměrů, čímž umožňuje aktivnější zapojení spotřebitelů a

[18] COM(2026) 595 final, Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Akční plán elektrifikace.

[19] COM(2026) 115 final.

[20] COM(2026) 850 final.

usnadňuje flexibilitu na straně poptávky; zároveň přispívá k ochraně spotřebitelů před rostoucími náklady na energii a k zajištění konkurenceschopnosti evropského průmyslu. Za tímto účelem zavádí celounijní základní úroveň pro zavádění inteligentních elektroměrů s cílem dosáhnout jejich dostatečného rozšíření, aby bylo možné zajistit pružnější provoz soustavy a lepší využití kapacity sítě. Zároveň se v něm upřesňuje, že úloha posouzení nákladů a přínosů se omezuje na zavádění nad rámec této základní úrovně, čímž se zajišťuje jednotný přístup v celé Unii a zároveň se členským státům ponechává flexibilita.

Je rovněž v souladu s širším rámcem digitální a energetické politiky Unie, včetně nařízení o harmonizovaných pravidlech pro spravedlivý přístup k datům a jejich využívání (nařízení o datech)[21], nařízení, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci, (akt o umělé inteligenci)[22] a stávajících právních předpisů týkajících se trhu s elektřinou[23] v oblasti správy údajů a interoperability. Návrh doplňuje uvedené nástroje tím, že se zaměřuje na odvětvové potřeby související s výměnou údajů o síti a s vývojem inovativních digitálních řešení a řešení založených na umělé inteligenci pro provoz a optimalizaci elektrizační soustavy. Zároveň zajišťuje soulad s předpisy Unie v oblasti ochrany osobních údajů, kybernetické bezpečnosti, transparentnosti a zákonného využívání údajů a podporuje vývoj evropských digitálních řešení a řešení založených na umělé inteligenci pro kritickou energetickou infrastrukturu, čímž přispívá ke strategické autonomii Unie. Přispívá také k plnění cílů aktu pro rozvoj cloudu a umělé inteligence, zejména tím, že zlepšuje využití stávající infrastruktury, čímž umožňuje včasnější připojení k síti a tím i včasné zavedení cloudové a AI infrastruktury, včetně datových center.

Návrh je navíc v souladu také s evropským právním rámcem pro klima, neboť podporuje snižování emisí prostřednictvím zvýšení energetické účinnosti, flexibilitu na straně poptávky a integraci energie z obnovitelných zdrojů, čímž přispívá k větší dekarbonizaci a odolnosti energetického systému.

Tento návrh rovněž naplňuje politický závazek předsedkyně von der Leyenové, která ve svém dopise adresovaném hlavám států a vlád před zasedáním Rady EU v březnu 2026, ze dne 16. března 2026, oznámila, že existuje jasný prostor pro snížení zdanění elektřiny, a to i prostřednictvím legislativních opatření. Toho lze dosáhnout zajištěním příznivějšího zdanění elektřiny než plynu a usnadněním snížení zdanění elektřiny spotřebovávané energeticky náročnými podniky.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

Návrh vychází z čl. 194 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie, který poskytuje právní základ pro navrhování opatření, jejichž cílem je mimo jiné zajistit fungování trhu s energií, podpořit energetickou účinnost a úspory energie a rozvoj nových a obnovitelných forem energie[24]. V oblasti energetiky má Unie sdílenou pravomoc podle čl. 4 odst. 2 písm. i) Smlouvy o fungování EU.

Návrh rovněž zahrnuje cílená daňová opatření, která mají čistě doplňkový charakter k hlavnímu cíli energetického systému, jímž je zajištění fungování trhu s energií, jak je uvedeno

21 Nařízení (EU) 2023/2854.
22 Nařízení (EU) 2024/1689.
23 Směrnice (EU) 2019/944, nařízení (EU) 2019/943.
24 Ustanovení čl. 194 odst. 1 Smlouvy o fungování EU.

v čl. 194 odst. 2 Smlouvy o fungování EU. Konkrétně jsou tato daňová opatření navržena tak, aby podporovala dosažení tohoto cíle tím, že doplňují a posilují cíl zvýšit nákladovou efektivnost síťových poplatků pomocí cílených opatření zaměřených na snížení nákladů na elektřinu pro spotřebitele, čímž se zvýší její cenová dostupnost, zajistí rovné podmínky pro všechny spotřebitele energie v celé EU a podpoří cíle EU v oblasti elektrifikace. Tato opatření zahrnují obecné zásady a upřesnění a doplňují stávající harmonizovaný rámec EU stanovený ve směrnici Rady 2003/96/EU.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Potřeba opatření na úrovni EU

Rostoucí podíl levné, proměnlivé a decentralizované elektřiny z obnovitelných zdrojů v celé Unii, spolu s cílem zvýšit elektrifikaci za účelem zajištění energetické soběstačnosti, klade na evropské sítě stále větší zátěž. To vyžaduje značné investice do sítí, což se promítá do vyšších nákladů na elektrizační soustavu, alespoň v krátkodobém horizontu, dokud se plně neprojeví poptávka a dokud se náklady nerozloží na širší spotřebitelskou základnu. Domácnosti a podniky v celé Unii čelí těmto vyšším nákladům, což má dopad na cenovou dostupnost a konkurenceschopnost.

Je to problém, který má význam pro celou Unii a vyžaduje jednotný právní rámec v Unii, což lze zajistit pouze opatřeními na úrovni Unie. Nekoordinované vnitrostátní politiky týkající se zásad pro sazby za přenos a distribuci mohou narušit fungování vnitřního trhu do té míry, že výrobci, poskytovatelé služeb v oblasti ukládání energie nebo spotřebitelé budou mít velmi odlišné pobídky k účasti na trhu. Pobídky k upřednostnění elektřiny před zemním plynem ve vnitrostátních daňových systémech by měly být na úrovni Unie sjednoceny, aby se zajistily jednotné cenové signály na celém trhu s energií v EU, což podpoří jednotný přístup k elektrifikaci a v širším smyslu i energetickou bezpečnost.

Současná pravidla ponechávají vnitrostátním regulačním orgánům při provádění značnou volnost. To vedlo ke vzniku výrazně odlišných režimů síťových poplatků v jednotlivých členských státech. Větší integrace trhů s elektřinou v EU však vyžaduje užší koordinaci mezi vnitrostátními aktéry. Vzhledem k propojení elektrizačních soustav mají opatření v rámci vnitrostátní politiky v odvětví elektroenergetiky přímý dopad na sousední členské státy. Pro fungující elektrizační soustavu, efektivní přeshraniční obchod a investice a rychlejší a lépe koordinovanou transformaci energetiky směřující k integrovanějšímu a účinnějšímu energetickému systému založenému na výrobě energie z obnovitelných zdrojů je zapotřebí společný přístup.

Kromě toho by zavedení síťových poplatků šetrných k soustavě mělo být podpořeno společnými základními podmínkami platnými v celé Unii. Inteligentní elektroměry, inteligentní elektrické sítě a efektivní výměna údajů o síti umožňují jak provozovatelům soustavy, tak uživatelům sítě snáze reagovat na cenové signály a efektivněji využívat stávající infrastrukturu. Minimální míra zavádění inteligentních elektroměrů v celé Unii tyto podmínky podporuje tím, že zajišťuje dostatečné rozšíření interoperabilních řešení, přičemž další zavádění ponechává na posouzení nákladů a přínosů na vnitrostátní úrovni. Bez lépe koordinovaného rámce Unie v těchto oblastech by vnitrostátní přístupy zůstaly roztříštěné, což by zpomalovalo vývoj inovativních a na datech založených řešení na úrovni Unie. Je zapotřebí celoevropský systém opětovného využití údajů o síti, který umožní vývoj, testování a rozšíření inovativních digitálních řešení pro provoz a správu elektrizačních soustav v EU. Tato řešení závisí na přístupu k dostatečně rozmanitým, kvalitním a interoperabilním údajům o síti napříč systémy a členskými státy.

Pokud jde o opatření týkající se připojení k síti v případě přetížení sítě, návrh vyjasňuje rozsah použití stávajících pravidel podle článku 6 směrnice (EU) 2019/944 v situacích přetížení sítě, neboť umožňuje regulačním orgánům přizpůsobit vnitrostátní podmínky a opatření podle vlastního uvážení, aby odrážely konkrétní situaci v daném členském státě nebo v dané části sítě. Tento návrh nemá z hlediska subsidiarity žádné dopady, neboť plně zachovává odpovědnost vnitrostátních regulačních orgánů.

Navrhované změny zajišťují rovnováhu mezi povinnostmi a flexibilitou ponechanou členským státům, pokud jde o to, jak dosáhnout nákladově efektivních síťových poplatků, efektivního a včasného přístupu k síti, zavádění inteligentních elektroměrů, budování inteligentních elektrických sítí a usnadnění výměny údajů a jejich opětovného využití pro účely inovací.

Navíc jsou návrhy obsažené v tomto nařízení v souladu s cíli stanovenými ve směrnici Rady (EU) 2003/96, včetně řádného fungování vnitřního trhu.

- **Přidaná hodnota EU**

Zajištění vhodného a komplexního rámce pro náklady na energii (zahrnující síťové poplatky a daně) na úrovni Unie je účinnější než jednostranná opatření jednotlivých členských států, neboť se tak zabrání roztříštěnému přístupu, který by mohl vést k nepřiměřeně vysokým síťovým poplatkům nebo k narušujícím rozdílům v daňových strukturách. Navrhovaná opatření k odstranění zjištěných nedostatků budou rozsáhlejší a nákladově efektivnější, pokud budou vycházet ze společného právního a politického rámce. Kromě toho by opatření na úrovni členských států byla možná pouze v mezích stávajícího celounijního rámce pro síťové poplatky, stanoveného v nařízení o vnitřním trhu s elektřinou, a nemohla by vést k nezbytným změnám tohoto rámce.

Návrh zároveň představuje ucelený rámec pro podporu bezdrátových, inteligentních a digitálních řešení na všech úrovních elektrizační soustavy. To vyžaduje minimální úroveň zavedení inteligentních elektroměrů, což podpoří aktivní zapojení spotřebitelů a efektivnější využívání sítě, strukturovaný proces na úrovni Unie podle doporučení agentury ACER a podávání zpráv o pokroku s cílem zakotvit ukazatele inteligentních elektrických sítí v regulační praxi, a dále koordinovaný a interoperabilní přístup k výměně údajů o síti a jejich opětovnému využití pro účely inovací.

Navrhovaná ustanovení o opatřeních pro připojení k síti v případě přetížení sítě jsou nezbytná k objasnění uplatňování článku 6 směrnice (EU) 2019/944 v případě přetížení sítě, neboť regulačním orgánům přiznávají právo stanovit opatření a podmínky pro přednostní zohlednění ekonomických, sociálních, environmentálních a síťových dopadů, připravenosti a pokroku žadatelů o přístup k síti a podle potřeby rozlišovat mezi odvětvími i v rámci jednotlivých odvětví nebo skupin uživatelů sítě na základě transparentních a nediskriminačních kritérií.

Podobně podpora těchto změn prostřednictvím souběžného řešení nesrovnalostí v systémech zdanění energie na úrovni Unie zajistí jejich účinnost ve všech členských státech.

Cílů této iniciativy proto nemohou členské státy dosáhnout samy. Právě v této oblasti přináší opatření na úrovni Unie přidanou hodnotu.

- **Proporcionalita**

Navrhované změny nařízení o vnitřním trhu s elektřinou jsou považovány za přiměřené.

S cílem poskytnout silnější pobídky k efektivnímu využívání evropských sítí zavádějí navrhovaná opatření mimo jiné pravidla pro větší transparentnost a využívání ukazatelů výkonnosti ze strany vnitrostátních regulačních orgánů. Nově zavedená pravidla transparentnosti mohou vést ke zvýšení administrativní zátěže a nákladů, zejména pokud jde o dodatečné prvky, které budou muset vnitrostátní správní orgány zveřejňovat. Dopad tohoto opatření však bude omezený, protože dodatečné prvky vyžadující transparentnost jsou omezeny na minimum a jsou v souladu s prvky, na něž upozornila agentura ACER ve své nejnovější zprávě o osvědčených postupech, zveřejněné dne 26. března 2025[25]. Kromě toho je jejich dopad nezbytný a přiměřený k dosažení cílů spočívajících ve zvýšení srovnatelnosti při stanovování sazeb, lepší informovanosti uživatelů soustavy o sazbách, které hradí, aby mohli své chování upravit tak, aby bylo šetrné k soustavě, a v konečném důsledku ke snížení nákladů soustavy.

Navrhovaná opatření týkající se bezdrátových, inteligentních a digitálních řešení jsou přiměřená, protože neukládají jednotný technologický model ani centralizovaný systém EU pro inteligentní elektrické sítě a výměnu údajů. Omezují se pouze na to, co je nezbytné k zajištění nákladově efektivnějšího provozu sítě:

- za prvé, od regulačních orgánů vyžadují, aby podporovaly bezdrátová, inteligentní a digitální řešení v případech, kdy prokazatelně zvyšují kapacitu, flexibilitu nebo spolehlivost sítě,
- za druhé, pro omezený počet ukazatelů inteligentních elektrických sítí zavádějí společný rámec s cílem podpořit jednotnější monitorování a regulační pobídky,
- za třetí, stanovují konkrétní povinnosti v oblasti výměny údajů o síti v kombinaci s dobrovolným rámcem na úrovni Unie pro vývoj inovativních digitálních nástrojů.

To je doplněno stanovením základní úrovně zavádění inteligentních elektroměrů, přičemž rozhodnutí o jejich zavádění nad rámec této úrovně je ponecháno na členských státech na základě posouzení nákladů a přínosů.

Návrh proto sdružuje pouze ta společná pravidla Unie, která jsou nezbytná k omezení roztříštěnosti a k podpoře vnitřního trhu, přičemž členským státům, regulačním orgánům a provozovatelům soustav poskytuje při provádění značnou flexibilitu. Další harmonizaci omezuje na prováděcí akty, a to pouze v případech, kdy jsou zapotřebí jednotné technické a správní požadavky.

Daňové zásady nepřekračují rámec toho, co je nezbytné k dosažení cíle, jímž je sladění systémů zdanění energie s úpravami síťových poplatků, a k zajištění flexibility za účelem podpory elektrifikace energeticky náročných podniků.

Pokud jde o ustanovení návrhu o opatřeních týkajících se připojení k síti v případě přetížení sítě, ponechávají tato ustanovení plnou volnost v rozhodování vnitrostátním regulačním orgánům v souladu s jejich výlučnou pravomocí stanovovat nebo schvalovat podmínky pro přístup k síti, a jsou tedy plně přiměřená a v souladu s cílem umožnit efektivní přístup k síti.

[25] Zpráva agentury ACER o postupech při stanovování síťových sazeb ze dne 26. března 2025, strana 75.

Zpráva je k dispozici na adrese: 2025-ACER-Electricity-Network-Tariff-Practices.pdf.

V neposlední řadě je navrhovaný balíček opatření celkově považován za přiměřený s ohledem na prvořadou potřebu zajistit dostupné ceny elektřiny a konkurenceschopnost evropských podniků.

- **Volba nástroje**

Tímto návrhem se mění nařízení o vnitřním trhu s elektřinou. Vzhledem k tomu, že cílem návrhu je doplnit omezený soubor nových ustanovení a změnit omezený soubor stávajících ustanovení v tomto nástroji, je použití pozměňujícího aktu přiměřené. Dne 2. července 2025 vydala Komise návrh sdělení s pokyny ohledně progresivních síťových poplatků v zájmu snížení nákladů soustavy[26]. V tomto oznámení Komise navrhuje koncepci metodik stanovení sazeb pro síťové poplatky, jejichž cílem je motivovat k využívání flexibility a k investicím za účelem optimalizace využití stávající sítě, uskutečnit rozšíření sítě s co nejnižšími náklady a zajistit spravedlivé rozdělení síťových poplatků odrážející náklady a zároveň podpořit evropskou konkurenceschopnost, rozsáhlejší elektrifikaci a dekarbonizaci. K dosažení těchto cílů je však nanejvýš důležité, aby se příslušné zásady této koncepce uplatňovaly ve všech členských státech. Toho lze dosáhnout pouze prostřednictvím právně závazných nástrojů, jako jsou opatření obsažená v tomto návrhu.

Zásady zdanění energie stanovené v této změně nařízení o vnitřním trhu s elektřinou se zaměřují na uplatňování předpisů EU, které stanovují minimální sazbu pro elektřinu a zemní plyn a poskytují praktické pokyny, jak mohou členské státy uplatňovat snížené daňové sazby na elektřinu spotřebovávanou energeticky náročnými průmyslovými odvětvími, jak je stanoveno ve směrnici Rady 2003/96/ES. V souladu s cíli této směrnice si členské státy mohou i nadále volně stanovovat výši energetických daní, pokud dodržují ustanovení této směrnice, zatímco zásady obsažené v tomto nařízení umožní snížit stávající rozdíly v pobídkách k elektrifikaci v rámci systémů zdanění energie jednotlivých členských států.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Konzultace se zúčastněnými stranami a posouzení dopadů**

Tento návrh je součástí reakce Komise na energetickou krizi vyvolanou konfliktem na Blízkém východě a uzavřením Hormuzského průlivu. Ačkoli Unie v posledních letech výrazně urychlila transformaci energetiky směrem k efektivní, flexibilní a propojené soustavě založené na čisté energii z domácích zdrojů, zůstává i nadále závislá na dovozu fosilních paliv. Dovezená fosilní paliva představují více než polovinu (57 %) evropské spotřeby energie.

Bezprostředním důsledkem konfliktu byl růst cen, což vedlo ke zvýšení nákladů Unie na fosilní paliva o 500 milionů EUR denně. Bezpečnost dodávek není bezprostředně ohrožena, ačkoli stav zásob některých paliv je napjatý. Přestože Unie v současné době snižuje podíl fosilních paliv na výrobě elektřiny, plyn a ropa nadále převládají ve vytápění, v průmyslu a dopravě a představují klíčové vstupy pro průmyslové hodnotové řetězce (např. chemické látky, plasty a hnojiva). Evropské domácnosti a podniky, zejména malé a střední podniky a energeticky náročná průmyslová odvětví, a jejich zaměstnanci jsou tak vystaveni prudkému celosvětovému nárůstu cen. Krize může mít navíc značné dopady na růst HDP a inflaci a její vliv bude pravděpodobně citelný nejméně několik měsíců a výrazně zasáhne i mimo energetický sektor, což bude mít důsledky pro hospodářství, zaměstnanost i sociální oblast.

[26] C(2025) 4010 final.

V této souvislosti je zapotřebí, aby Unie přijala rychlá opatření, která zabrání vzniku významné újmy spotřebitelům elektřiny v EU, a to zejména s cílem snížit účty za elektřinu a závislost EU na fosilních palivech. V březnu 2026 Evropská rada vyzvala Komisi, „aby neprodleně předložila cílená opatření – pro všechny složky cen elektřiny – obsahující konkrétní kroky ke snížení cen elektřiny a k řešení nadměrné krátkodobé volatility, včetně opatření pro energeticky náročná odvětví, s ohledem na rozdílné situace v jednotlivých členských státech“[27]. Komise na to reagovala sdělením AccelerateEU[28], v němž oznámila, že v květnu 2026 přijme legislativní návrh týkající se dvou významných složek účtu za elektřinu, a to síťových poplatků a zdanění.

Vzhledem k nutnosti přijmout naléhavá opatření a schválit tento návrh ve velmi krátké lhůtě proto komisař odpovědný za zlepšování právní úpravy udělil výjimku z povinnosti provést posouzení dopadů a konzultace se zúčastněnými stranami před přijetím tohoto návrhu. V souladu se zásadami zlepšování právní úpravy stanovenými ve sdělení[29] s názvem „Jednodušší, jasnější a lépe prosazovaný soubor pravidel EU“ byl k tomuto návrhu vypracován pracovní dokument útvarů Komise. Ten obsahuje vysvětlení a odůvodnění návrhu Komise a popisuje, jakým způsobem v něm předložená opatření zvýší nákladovou efektivnost provozu elektrizační soustavy a podpoří elektrifikaci, čímž se v konečném důsledku sníží náklady soustavy. Pracovní dokument útvarů Komise navíc uvádí dostupné podklady, které jsou pro navrhovaná opatření relevantní.

Tato iniciativa však čerpala ze závěrů nedávných veřejných konzultací k balíčku opatření pro evropské elektrizační soustavy i ze strategického plánu pro digitalizaci a umělou inteligenci v odvětví energetiky. V rámci konzultace k balíčku opatření pro evropské elektrizační soustavy se 76 % respondentů shodlo na tom, že jsou zapotřebí další opatření ke zvýšení efektivity stávající elektrizační soustavy, přičemž 62 % respondentů se rovněž shodlo na tom, že je nutné zvýšit také informovanost o digitálních a inovativních technologiích a technologiích zvyšujících kapacitu sítí a zdůraznit jejich kvantifikovatelné přínosy.

Podle studie vypracované na základě pověření Evropské komise[30] se nejméně šestnáct členských států od poloviny roku 2025 potýká s pořadníky na připojení k elektrizační soustavě. Některé země jsou tímto jevem zasaženy jen zřídka z důvodu pomalejší elektrifikace nebo pomalejšího zavádění obnovitelných zdrojů energie, zatímco jiné čelí závažnému přetížení sítě. Další analýza[31] poukázala na to, že některé pořadníky dosahovaly 30násobku zatížení ve špičkách z roku 2024, což naznačuje přítomnost spekulativních a předčasných žádostí v pořadníku. Existence spekulativních a předčasných žádostí, které brání včasnému přístupu k síti, byla rovněž potvrzena v rámci cílené konzultace se zúčastněnými stranami v souvislosti s balíčkem opatření pro evropské elektrizační soustavy, která proběhla v období od 25. června do 25. července 2025. Z respondentů, mezi nimiž byli provozovatelé soustav, regulační orgány, členské státy, subjekty působící na trhu s energií i zástupci občanské společnosti, souhlasilo 66 % s tím, že v jejich regionu i v EU existuje problém se

27 en-20260319-european-council-conclusions.pdf.

28 7fac9eea-5717-4182-a368-bd68c427ff4c_en.

29 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_26_902.

30 Fraunhofer ISI, Fraunhofer IEG, Guidehouse, REKK, Study on network development planning, tariff structures and connection requests for electricity distribution grids (Studie o plánování rozvoje sítí, tarifních strukturách a žádostech o připojení k elektroenergetickým distribučním soustavám), září 2025, https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/08843617-9cf8-11f0-97c8-01aa75ed71a1.

31 Boston Consulting Group centre for energy impact: Mind the queue, Connection reform for the electricity grid (Pozor na pořadník. Reforma připojování k elektrizační soustavě, 2025. https://web-assets.bcg.com/f5/79/77645d12463793d174af9ae00d4a/mind-the-queue-connection-reform-for-the-electricity-grid-r2.pdf.

spekulativními a předčasnými žádostmi, a 56 % souhlasilo s tím, že kapacita sítě je blokována kvůli žádostem, které ještě nedosáhly potřebného stupně připravenosti. Kromě toho 82 % respondentů souhlasilo nebo částečně souhlasilo s tím, že by mohla být užitečná opatření přispívající ke zmírnění přetížení sítě v rámci postupů při připojení. Mírně nižší počet respondentů (71 %) souhlasil nebo částečně souhlasil s přidanou hodnotou opatření s ohledem na přínos žádostí o připojení k přechodu na čistou energii, službám obecného zájmu nebo na základě jiných kritérií.

V rámci veřejné konzultace ke strategickému plánu pro digitalizaci a umělou inteligenci v odvětví energetiky většina účastníků souhlasí nebo rozhodně souhlasí s tím, že celounijní iniciativa zaměřená na vývoj obecných modelů AI by urychlila zavádění digitálních řešení a řešení AI v energetickém systému. Podle této skupiny dotazovaných účastníků panuje silná důvěra v to, že posílení spolupráce urychlí zavádění digitálních nástrojů a řešení AI v odvětví energetiky. Přibližně 60 % účastníků souhlasilo s nasazením obecných modelů AI, avšak většina z nich (45 %) k tomu připojila jednu výhradu: je třeba postupovat opatrně. Obecné modely AI by měly být prozkoumány v konkrétních případech použití – například v sítích – se zavedenými jasnými bezpečnostními opatřeními a správou. Budování partnerství, zejména spolupráce mezi provozovateli elektrizační soustavy, akademickou sférou a výzkumnými institucemi, bylo označeno za hlavní opatření (vedle poskytování finančních prostředků a financování), které by nejúčinněji posílilo schopnost Unie inovovat v oblasti inteligentních energetických systémů. Pokud jde o doplňková opatření, respondenti se jednoznačně shodli na tom, že klíčovou roli hraje prostředí podporující spolupráci. „Podpora vytváření ekosystémů/center, které sdružují vývojáře a subjekty v oblasti energetiky za účelem vývoje řešení, aplikací, obecných modelů atd. založených na umělé inteligenci“ byla zmíněna v 81 případech. Mezi nejúčinnějšími kroky pro vytvoření koordinovaného rámce, který podpoří rozvoj umělé inteligence a digitálních technologií v odvětví energetiky, bylo často zmiňováno poskytnutí jasného regulačního rámce a zdůraznění jeho významu v připravovaných právních předpisech.

Komise plánuje dále spolupracovat se zúčastněnými stranami, aby zajistila úspěšné provádění tohoto nařízení.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Navrhované změny nařízení o vnitřním trhu s elektřinou se zaměřují na opatření, jež jsou považována za nezbytná k dosažení cíle, jímž je řešení rostoucích nákladů soustavy, a to motivováním provozovatelů a uživatelů soustavy k jednání, které je šetrné k soustavě a nákladově efektivní. Změny nepředstavují úplnou revizi tohoto nástroje.

Návrh na zvýšení nákladové efektivnosti síťových poplatků může sice znamenat zvýšení administrativních požadavků kladených na vnitrostátní správní orgány, tyto požadavky jsou však přiměřené, jak bylo vysvětleno výše. Zároveň předpokládaný ekonomický dopad přinese prospěch podnikům i spotřebitelům, protože přispěje ke snížení účtů za energii. Dopad na státní správu se ve srovnání se současným rámcem považuje za minimální, jelikož ekonomické přínosy reformy převáží nad případnými krátkodobými či dlouhodobými náklady na administrativní reorganizaci.

Pokud jde o ukazatele inteligentních elektrických sítí, návrh vychází ze stávající regulační praxe. Vnitrostátní regulační orgány jsou již podle směrnice (EU) 2019/944 povinny sledovat a vyhodnocovat rozvoj inteligentních elektrických sítí a agentura ACER i Rada evropských energetických regulačních orgánů (CEER) již v této oblasti vypracovaly analytické studie. Návrh tedy nevytváří zcela novou logiku vykazování, nýbrž spíše strukturuje a zefektivňuje

stávající postupy na úrovni Unie s cílem podpořit soudržnější monitorování a následná regulační opatření.

U inteligentních měřicích systémů návrh navazuje na stávající rámec podle směrnice (EU) 2019/944, neboť stanoví minimální úroveň zavádění v celé Unii, přičemž zachovává úlohu posouzení nákladů a přínosů pro zavádění nad tuto úroveň, čímž objasňuje a upřesňuje stávající přístup, aniž by vytvářel nový regulační mechanismus.

Pokud jde o výměnu údajů o síti mezi provozovateli soustav, návrh dále navazuje na stávající, avšak obecnější povinnosti v oblasti spolupráce a sdílení údajů obsažené v *acquis* v oblasti elektřiny, zejména na spolupráci při plánování a provozu sítí mezi provozovateli přenosových soustav a provozovateli distribučních soustav. Díky tomu jsou tyto povinnosti praktičtější a cílenější, neboť se v nich upřesňuje, že výměna údajů musí podporovat rozvoj a efektivní využívání inteligentních elektrických sítí a inovativních řešení založených na datech pro provoz soustavy, čímž se snižuje právní nejednoznačnost a roztříštěnost, místo aby se vytvářela nová úroveň povinností.

Pokud jde o rámec podporující řízené opakované použití údajů o síti pro účely výzkumu a inovací, návrh vychází z iniciativ zdola nahoru, které již vyvíjejí provozovatelé sítí a jejich zastupující orgány. Neukládá povinnou účast, ale poskytuje jasnější právní rámec správy pro dobrovolnou spolupráci, která se v praxi již rozvíjí, s cílem umožnit dosažení potřebného rozsahu, právní jistoty a společných záruk v celé Unii.

Navrhované změny v oblasti zdanění snižují regulační zátěž pro energeticky náročné podniky a vnitrostátní správní orgány, neboť ruší některé předpoklady pro uplatnění nižších sazeb spotřební daně. Změny daňových sazeb vyplývající z úprav v tomto návrhu lze na vnitrostátní úrovni provést prostřednictvím cílených změn vnitrostátního rámce v průběhu běžných (fiskálních) legislativních procesů a nemají vliv na regulační zátěž.

Pokud jde o navrhovaná ustanovení o opatřeních pro připojení k síti v případě přetížení, návrh plně vychází z článku 6 směrnice (EU) 2019/944 a z pokynů pro efektivní a včasné připojení k síti a upřesňuje stávající povinnost vnitrostátních regulačních orgánů stanovit podmínky pro nediskriminační a transparentní přístup třetích stran k síti, takže nevede k žádné dodatečné administrativní zátěži.

- **Základní práva**

Nebyl zjištěn žádný negativní dopad na základní práva.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Dopad tohoto návrhu na rozpočet se týká zdrojů agentury ACER a Komise, které jsou popsány v legislativním finančním výkazu přiloženém k návrhu. Aby agentura ACER mohla plnit nové úkoly, budou v zásadě od roku 2026 zapotřebí dva další plné pracovní úvazky pro agenturu ACER, jakož i odpovídající finanční zdroje. Pracovní zátěž Komise se zvýší o pět plných pracovních úvazků.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Komise bude sledovat, zda členské státy a další subjekty dodržují opatření, jež by měla být nakonec přijata, a v případě potřeby přijme donucovací opatření. Komise bude rovněž spolupracovat s agenturou ACER a vnitrostátními regulačními orgány.

Kromě toho bude Komise k dispozici pro bilaterální schůzky a hovory s členskými státy ohledně konkrétních otázek, aby usnadnila provádění opatření, která budou nakonec přijata.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Změny stávajících zásad pro sazby přenosových a distribučních sítí obsahují další podrobnosti ohledně stávajících i nových kritérií pro zajištění nákladově efektivního využívání elektrických sítí. Dále zmocňují Komisi k přijímání aktů v přenesené pravomoci ve formě pokynů ke společné struktuře a harmonizované metodice pro sazby za přenos a distribuci, včetně podrobných podmínek, za nichž mohou regulační orgány zavést samostatné režimy síťových poplatků pro konkrétní kategorie uživatelů soustavy, jakož i k harmonizovaným pravidlům týkajícím se procesních a věcných požadavků na veřejné konzultace o příslušných návrzích metodik stanovení sazeb.

Tyto změny ukládají regulačním orgánům povinnost prosazovat bezdrátová, inteligentní a digitální řešení s cílem podpořit nákladově efektivnější využití stávající infrastruktury, než se přistoupí k tradičnímu rozšiřování sítě.

Tyto změny dále zavádějí strukturovaný rámec na úrovni Unie pro ukazatele inteligentních elektrických sítí, jehož cílem je umožnit zavádění inteligentních elektrických sítí a inovativních řešení založených na datech pro monitorování, optimalizaci a koordinaci provozu sítí. Agentura ACER má za úkol vydávat doporučení k omezenému souboru ukazatelů a zveřejňovat pravidelné zprávy o pokroku na úrovni Unie, zatímco Komise je oprávněna přijímat prováděcí akty.

Navrhované změny rovněž zavádějí jasnější, operativnější povinnost pro provozovatele přenosových a distribučních soustav týkající se správy a výměny údajů o síti takovým způsobem, který umožní vývoj, zavádění a efektivní využívání inteligentních elektrických sítí.

Změny vytvářejí rámec pro dobrovolnou spolupráci mezi provozovateli soustav, kterou společně zprostředkovává Evropská síť provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav (ENTSO-E) a subjekt EU DSO, s cílem vyvíjet, testovat, integrovat a zavádět inovativní digitální nástroje pro provoz a optimalizaci sítě. Formalizují klíčové prvky v oblasti správy, přístupu, kybernetické bezpečnosti, dodržování předpisů a řízení životního cyklu, které jsou pro takovou spolupráci nezbytné. Dále umožňují Komisi vydat stanovisko k navrhovanému ujednání a přijmout prováděcí akty, jimiž se stanoví společné požadavky na datové modely, formáty, rozhraní, transparentnost a řízení rizik. Cílem je vytvořit odvětvově specifický právní základ pro zákonné, bezpečné a řízené opětovné využití údajů o elektrické síti pro účely výzkumu a inovací ve veřejném zájmu, včetně pokročilých analytických metod a řešení založených na umělé inteligenci.

Změny stanovují minimální požadavek na zavedení inteligentních měřicích systémů v celé Unii, podle nějž jsou členské státy povinny zajistit pokrytí alespoň 50 % konečných zákazníků do 31. prosince 2030 a alespoň 75 % do 31. prosince 2033, s možností omezeného prodloužení lhůty pro dosažení těchto cílů v řádně odůvodněných případech.

Ujasňuje, že se může i nadále uplatňovat posouzení nákladů a přínosů podle směrnice (EU) 2019/944, avšak pouze nad prahovou hodnotu 75 %.

U spotřební daně z elektřiny návrh stanoví, že minimální úroveň zdanění elektřiny má být nižší než minimální úroveň zdanění platná pro zemní plyn. Kromě toho se podmínky pro uplatnění snížené sazby zdanění elektřiny až na nulu v případě elektřiny spotřebovávané energeticky náročnými podniky považují za splněné, a to s ohledem na pozitivní dopad využívání elektřiny na životní prostředí a klima a na její úlohu při dosahování cílů EU v oblasti nulových čistých emisí.

Návrh týkající se opatření pro připojení k síti v případě přetížení sítě přináší další upřesnění stávajících práv a povinností regulačních orgánů přijímat opatření a stanovovat podmínky pro nediskriminační, objektivní a transparentní přístup třetích stran v souladu s článkem 6 směrnice (EU) 2019/944. Upřesňuje, že regulační orgány mohou zohlednit dopady žádostí o připojení k síti na přetížení sítě a mohou brát v úvahu ekonomické, sociální či environmentální aspekty, jakož i stupeň připravenosti žádostí o připojení k síti a jejich pokrok během čekání v pořadníku na připojení k síti. Regulační orgány mohou rovněž stanovit podmínky, které upřednostňují určité hospodářské odvětví nebo skupiny uživatelů, a rovněž stanovit podmínky pro uživatele v rámci těchto odvětví nebo skupin uživatelů, přičemž musí zajistit, aby všechny tyto podmínky byly nediskriminační, otevřené a transparentní. Zároveň by regulační orgány měly zajistit, aby se řádně prováděla příslušná opatření zaměřená na řešení přetížení sítě, zejména upřednostňování bezdrátových, inteligentních a digitálních řešení, smlouvy o flexibilním připojení nebo včasné zapojení zúčastněných stran do meziodvětvového plánování sítí.

2026/0203 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se mění nařízení (EU) 2019/943, pokud jde o progresivní účty za elektřinu v Unii, prostřednictvím snižování nákladů soustavy a podpory elektrifikace a digitalizace

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 194 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Vysoké náklady na elektřinu mají negativní dopad na domácnosti a podniky v celé Unii, čímž oslabují konkurenceschopnost vnitřního trhu a sociální soudržnost. Zatímco nákladová složka komodity na účtu za elektřinu je určována nabídkou a poptávkou, regulační nákladové složky účtů za elektřinu, konkrétně síťové poplatky a zdanění, mohou být dále sladěny s energetickými a klimatickými cíli Unie. Aby bylo možné poskytnout spotřebitelům elektřiny hmatatelnou úlevu, je nutné přijmout ucelený soubor opatření zaměřených na tyto složky účtů za elektřinu.

(2) Cílem opatření týkajících se síťových poplatků stanovených v tomto nařízení je optimalizovat náklady na elektrizační soustavu prostřednictvím řady opatření, mezi něž patří zvýšení efektivity sítě, zlepšení mechanismů rozdělování nákladů a posílení flexibility poptávky. Za účelem dalšího zvýšení flexibility poptávky zlepšuje zavádění a účinné využívání inteligentních sítí, inteligentních měřicích systémů a interoperabilních dat také sledovatelnost a říditelnost elektrizační soustavy. Tyto nástroje umožňují efektivnější provoz a plánování elektrizačních soustav a zapojení flexibilních zdrojů při co nejnižších nákladech. Odstraněním neefektivnosti při přenosu a distribuci elektřiny, mimo jiné prostřednictvím řízení sítě, které bude více založeno na datech, a přesnějších cenových signálů pro flexibilní spotřebu a výrobu, sníží tato opatření v konečném důsledku složku účtů za elektřinu tvořenou síťovými poplatky, čímž přispějí k obecnému cíli, jímž je snížení nákladů na energii pro konečné spotřebitele.

(3) Ustanovení o zdanění obsažená v tomto nařízení mají doplňkový charakter k opatřením týkajícím se síťových poplatků a jsou nezbytná, aby byl podpořen cíl snížit účty za elektřinu. Snížení síťových poplatků se nemusí plně promítnout do nižších účtů za elektřinu pro konečné spotřebitele, bude-li elektřina i nadále podléhat vyššímu

zdanění než fosilní paliva. Takový rozpor může vyrušit přínosy nižších síťových poplatků a ohrozit širší cíle Unie v oblasti cenové dostupnosti a elektrifikace.

(4) Urychlení elektrifikace energetického systému Unie může pomoci snížit náklady na energii a citlivost na kolísání cen fosilních paliv, neboť umožní větší využívání domácí elektřiny z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkové elektřiny, a to zejména tam, kde je elektrifikace podporována vhodnou koncepcí sazeb, účinnými technologiemi a flexibilitou. Klíčovými faktory pro takovou flexibilitu jsou inteligentní elektroměry a inteligentní sítě, podporované bezpečnou a interoperabilní výměnou údajů mezi provozovateli soustav, účastníky trhu a konečnými zákazníky, neboť umožňují, aby spotřeba, výroba a ukládání elektřiny účinněji reagovaly na potřeby soustavy a cenové signály. Přechod k elektrifikaci je však brzděn tam, kde vnitrostátní daňové rámce i nadále upřednostňují fosilní paliva před elektřinou, čímž odrazují od přechodu k obnovitelným a nízkouhlíkovým energetickým řešením s nižšími náklady.

(5) Aby bylo možné účinně snížit účty za elektřinu a podpořit energetické a klimatické cíle Unie, je nutné přijmout dvojí přístup zahrnující jak zvýšení efektivity elektrických sítí, tak sjednocení daňových zásad. Opatření týkající se zdanění stanovená v tomto nařízení neharmonizují daňové sazby ani úrovně zdanění, ale zajišťují, aby elektřina nebyla zatížena vyššími daněmi než plyn. Odstraněním regulačních překážek, které by jinak mohly bránit cenové dostupnosti elektřiny a přechodu k elektrifikaci, podporují tato ustanovení hlavní cíl tohoto nařízení a zároveň respektují pravomoci členských států v daňové oblasti.

(6) Hlavním cílem těchto opatření, tj. zvýšení efektivity sítě prostřednictvím inteligentnějších síťových poplatků, inteligentních a digitálních technologií a zefektivnění výměny údajů, by mělo být zároveň zajištění efektivního rozšiřování elektrizační soustavy. Rozšíření soustavy je často nezbytné k urychlení připojení k síti a k uspokojení rostoucí poptávky po elektřině ze strany takových uživatelů soustavy, jako jsou datová centra, energeticky náročná průmyslová odvětví nebo účastníci trhu z odvětví dopravy.

(7) Síťové poplatky neboli sazby se skládají z poplatků za připojení a poplatků za užívání. Poplatky za připojení se obvykle hradí „paušálně“ za připojení k elektrické síti. Poplatky za užívání souvisejí s využíváním elektrické sítě. Poplatky za užívání zahrnují poplatky za výstavbu, modernizaci, údržbu a provoz přenosové a distribuční infrastruktury, poplatky za ztráty při přenosu a distribuci, poplatky za nákup systémových služeb provozovateli soustavy a poplatky za odběr nebo dodávku elektřiny. Vzhledem k tomu, že síťové poplatky představují významný faktor nákladů na elektřinu a jsou důležitým aspektem pro zajištění nákladově optimálního energetického systému, mohou harmonizovaná pravidla přispět k vytvoření rovných podmínek a rozšířit osvědčené postupy do všech členských států. To přispívá k efektivnějšímu přístupu, který může snížit náklady a mít pozitivní dopad na cenovou dostupnost elektřiny pro spotřebitele v Unii i na konkurenceschopnost evropského hospodářství. Za tímto účelem by síťové poplatky měly odrážet skutečné náklady, měly by být transparentní a nediskriminační a měly by poskytovat správné pobídky jak provozovatelům soustavy, tak jejím uživatelům k nákladově efektivnímu fungování elektrizační soustavy.

(8) Síťové poplatky odrážející náklady by měly zohledňovat náklady, které provozovatelům soustavy vznikají při budování a provozování nákladově efektivní sítě, a to v rozsahu, v jakém tyto náklady odpovídají nákladům efektivního a strukturálně srovnatelného provozovatele sítě, s přihlédnutím k provozním a

investičním výdajům. Síťové poplatky by měly zahrnovat také přiměřenou návratnost investic. V zájmu nákladově efektivního využívání sítě a v souladu se zásadou upřednostňování energetické účinnosti by sazby měly motivovat provozovatele soustav k minimalizaci ztrát elektřiny a k optimalizaci využívání stávajících sítí, a to mimo jiné prostřednictvím využívání služeb flexibility a zavádění bezdrátových a digitálních řešení, inteligentních elektrických sítí a inteligentních měřicích systémů. Kromě toho by měly být síťové poplatky koncipovány tak, aby poskytovaly uživatelům soustavy potřebné pobídky k tomu, aby přispívali k vyšší flexibilitě sítě a aby se zabránilo neefektivnímu omezování, přičemž by zároveň bylo umožněno využívat energii tam, kde jsou k dispozici nejlevnější zdroje energie, a v době, kdy je to pro celou soustavu nákladově nejefektivnější. Síťové poplatky by měly rovněž poskytovat lokační signály pro investice a zahrnovat prvky týkající se kapacity i prvků času spotřeby. Tyto prvky mohou mít statický nebo dynamický charakter, aby motivovaly uživatele soustavy k efektivnějšímu využívání sítě. Kromě toho by v rámci metodiky pro stanovení celkových síťových poplatků měly být zohledněny také náklady způsobené uživateli soustavy, kteří dodávají elektřinu do sítě nebo ji z ní odebírají.

(9) Aby měli všichni účastníci na propojených evropských trzích s elektřinou rovné podmínky, měly by být síťové poplatky uplatňovány způsobem, který nediskriminuje výrobu připojenou na úrovni distribuce vůči výrobě připojené na úrovni přenosu. Kromě toho by síťové poplatky neměly odrazovat od agregace, vzniku energetických společenství, vlastní výroby, vlastní spotřeby, ukládání energie ani účasti na odezvě strany poptávky a měly by umožňovat efektivní a včasný přístup třetích stran. Pokud jde o ukládání energie, měly by být síťové poplatky využívány tak, aby motivovaly k chování, které je šetrné k elektrizační soustavě, a měly by odrážet přínosy pro síť, aniž by odrazovaly od zavádění zařízení pro ukládání energie. Režimy sazeb by navíc měly zohledňovat specifika úložišť tak, aby se zabránilo „dvojímu účtování“ a zároveň se zohlednil celkový dopad úložišť na náklady sítě.

(10) Veškeré zvláštní režimy sazeb pro konkrétní kategorie uživatelů soustavy, jako jsou energeticky náročná průmyslová odvětví a datová centra, by měly respektovat zásadu odrážení nákladů. Ačkoli se v nadcházejících letech očekává výrazný nárůst spotřeby elektřiny v datových centrech, což zvýší tlak na elektrické sítě a sazby, jejich optimální umístění, časové rozložení a profil spotřeby mohou přispět k jejich efektivnímu připojení a integraci do elektrizační soustavy a měly by být podporovány v síťových sazbách, zejména pokud mohou datová centra poskytovat služby energetickému systému, například tím, že do sítě přinášejí služby flexibility, ukládání dodatečné energie a výrobu čisté energie.

(11) Regulační orgány hrají klíčovou roli při zajišťování toho, aby byly sazby koncipovány co nejvhodnějším způsobem, který zajistí nákladovou efektivnost sítě a dostatečné investice do nezbytného provozu a rozvoje soustavy. Vzhledem k nutnosti zaručit rovné podmínky a zajistit efektivní využívání evropských elektrických sítí by regulační orgány měly uplatňovat jednotná a objektivní referenční kritéria. V této souvislosti by regulační orgány měly stanovit ukazatele výkonnosti, včetně ukazatelů inteligentních elektrických sítí, aby bylo možné posoudit, do jaké míry provozovatelé soustav provozují a rozvíjejí síť nákladově efektivním způsobem. Vzhledem ke svým odborným znalostem a zkušenostem by Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER) měla regulačním orgánům při plnění tohoto úkolu pomáhat, mimo jiné provedením srovnání efektivity mezi provozovateli přenosových soustav. Vzhledem k velmi rozmanité struktuře distribučních soustav v

celé Unii, kde licenci vlastní více než 2 600 provozovatelů distribučních soustav, jsou regulační orgány nejvhodnějšími subjekty k provádění srovnání efektivity provozovatelů distribučních soustav na vnitrostátní úrovni.

(12) Vzhledem k tlaku na účty za elektřinu, potřebě významných investic do sítě a nutnosti zajistit cenovou dostupnost elektřiny a konkurenceschopnost evropského průmyslu by členské státy měly mít možnost rozhodnout, že na elektrickou síť přidělí finanční prostředky ze svého souhrnného rozpočtu, a to i prostřednictvím vyčlenění zvláštních částí prostředků z fondů soudržnosti nebo jiných dostupných prostředků Unie na investice do rozvoje sítě. Takovéto vložení veřejných prostředků na podporu celkových nákladů sítě by mělo být povoleno pouze za předpokladu, že není diskriminační, je v souladu s platnými právními předpisy a zásadou zohledňování nákladů a nenarušuje fungování vnitřního trhu. Kromě toho je důležité zajistit, aby taková veřejná podpora byla cílená a dočasná a poskytovala celkové přínosy prostřednictvím urychlení dekarbonizace, například elektrifikací průmyslových odběratelů a integrací trhů, jako jsou investice do propojovacích vedení, rozsáhlých modernizací sítí nebo infrastruktury připojení k soustavě na moři, a aby splňovala určité konkrétní potřeby v síti, jako jsou investice, které zkracují čekací doby na připojení k síti. Využití veřejných prostředků by však nemělo zpomalovat investice do nezbytné infrastruktury ani narušovat optimální umístění výrobních jednotek.

(13) Možnost porovnávat sazby je pro uživatele soustavy klíčová, aby mohli jednat způsobem, který je k soustavě šetrný. To jim nejen pomáhá lépe porozumět příslušným sazbám, ale také jim usnadňuje pochopit, jak mají přizpůsobit své chování vůči soustavě tak, aby platili nižší sazby. Aby bylo možné lépe porovnávat stanovení sazeb, je zapotřebí větší transparentnost. Větší transparentnost rovněž umožní regulačním orgánům přijímat osvědčené postupy a provádět vlastní posouzení nákladové efektivnosti při určování či schvalování metodik stanovení sazeb. To je obzvláště důležité s ohledem na různé prvky, které je třeba zohlednit v metodikách stanovení sazeb, jakož i s ohledem na složité kompromisy, z nichž vychází posouzení základu pro určení či schválení těchto metodik. Před určením či schválením metodik stanovení sazeb by regulační orgány měly vést veřejné konzultace s příslušnými zúčastněnými stranami. Regulační orgány by měly zohlednit krátkodobé distribuční dopady případných změn v metodikách stanovení sazeb a zvážit, zda není nutný postupný přístup, aby měli uživatelé soustavy čas přizpůsobit své chování a spotřebu.

(14) Od roku 2019 vydala agentura ACER několik zpráv o osvědčených postupech v oblasti metodik stanovení sazeb. Tyto zprávy poskytují přehled problémů a nejnovějšího vývoje v oblasti stanovování síťových sazeb a obsahují konkrétní analýzy vnitrostátních postupů při stanovování sazeb. Zprávy rovněž zvýšily transparentnost a umožnily sdílení osvědčených postupů a srovnatelnost při stanovování sazeb. Vzhledem k těmto pozitivním výsledkům by agentura ACER měla ve vydávání těchto zpráv pokračovat. Avšak vzhledem k odlišnému předmětu by tyto zprávy měly být odděleny od zpráv agentury ACER, které porovnávají efektivitu provozovatelů přenosových soustav a jejich náklady.

(15) Aby mohly být stanoveny potřebné podrobnosti k zajištění účinnosti nařízení (EU) 2019/943, měla by být Komisi svěřena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie, a to za účelem doplnění tohoto nařízení stanovením pokynů ke společné struktuře a harmonizované metodice pro sazby, podrobných podmínek, za nichž mohou regulační orgány zavést samostatné režimy síťových poplatků pro konkrétní kategorie uživatelů soustavy, a harmonizovaných pravidel týkajících se procesních a věcných požadavků na veřejné konzultace, které je

třeba provést v souvislosti s příslušnými návrhy metodik stanovení sazeb. Vzhledem k dlouholetým zkušenostem a odborným znalostem regulačních orgánů v oblasti schvalování metodik stanovení sazeb a v oblasti dohledu a kontroly souvisejících činností by agentura ACER měla předložit Komisi doporučení ještě předtím, než Komise přijme akty v přenesené pravomoci týkající se společné struktury a harmonizované metodiky pro sazby. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů[1]. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají systematicky přístup na schůze expertních skupin Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.

(16) Je třeba podporovat zavádění bezdrátových, inteligentních a digitálních řešení vždy, když účinně zvyšují využitelnou kapacitu, flexibilitu a spolehlivost elektrických přenosových a distribučních sítí. V návaznosti na rámec pro inteligentní elektrické sítě stanovený směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944[2] a nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/869[3] by provozovatelé přenosových a distribučních soustav měli zajistit, aby při plánování sítí i při provozu soustav byla přednostně zvažována bezdrátová, inteligentní a digitální řešení, spolu s nefosilní flexibilitou, jako je odezva na straně poptávky, ukládání energie a další řešení. Vliv těchto řešení na zvýšení efektivity by měl být prokázán na základě objektivních a transparentních kritérií, jako je jejich dopad na využitelnou kapacitu sítě, přetížení, odolnost, kvalitu dodávek nebo integraci energie z obnovitelných zdrojů a flexibilitu, a také na základě nákladové efektivnosti při dosahování těchto cílů ve srovnání s fyzickým rozvojem sítě. Regulační orgány by za tímto účelem měly mít možnost opírat se o plány rozvoje sítí, včetně souvisejících posouzení nákladů a přínosů, a o příslušné ukazatele výkonnosti.

(17) Efektivní využívání elektroenergetické infrastruktury závisí stále více na schopnosti přenosových a distribučních soustav efektivně rozvíjet síť tak, aby vyhovovala budoucím potřebám energetického systému, včetně oblastí pro zrychlené zavádění obnovitelných zdrojů energie a průmyslových oblastí, a na schopnosti začlenit do ní flexibilitu, digitalizaci a řešení založená na datech. V této souvislosti by společné ukazatele měly poskytovat jednotný základ pro měření výkonnosti provozovatelů soustavy při zavádění funkcí inteligentních elektrických sítí a při efektivním využívání stávající infrastruktury. Agentura ACER by měla na základě své dosavadní analytické činnosti a činnosti vnitrostátních regulačních orgánů doporučit omezený soubor společných ukazatelů, aby se dosáhlo soudržnějšího rámce pro monitorování, podpořila se konvergence regulačních přístupů, usnadnilo se určování osvědčených postupů v oblasti regulačních přístupů a mohl se měřit pokrok ve vývoji inteligentních elektrických sítí definovaných v čl. 2 bodě 9) nařízení (EU) 2022/869.

---

1 Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

2 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj).

3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/869 ze dne 30. května 2022, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě, mění nařízení (ES) č. 715/2009, (EU) 2019/942 a (EU) 2019/943 a směrnice 2009/73/ES a (EU) 2019/944 a zrušuje nařízení (EU) č. 347/2013 (Úř. věst. L 152, 3.6.2022, s. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj).

(18) S cílem zvýšit efektivitu a adaptabilitu elektrických sítí a poskytnout jednotný analytický základ pro vypracování regulačních přístupů, které lépe zohlední výkonnost systému, přínosy pro širší energetický systém a zavádění inovativních řešení, by se na základě těchto ukazatelů měly pravidelné podávat zprávy na úrovni Unie. Agentura ACER by měla od vnitrostátních regulačních orgánů dostávat údaje o zavádění technologií inteligentních elektrických sítí, jakož i o podpůrných regulačních postupech a vnitrostátních ukazatelích inteligentních elektrických sítí, aby mohla posoudit stávající postupy a identifikovat příklady osvědčených postupů. V současné době se ukazatele inteligentních elektrických sítí v rámci Unie nezavádějí jednotně a rozdílné přístupy vedou k rozmanitému regulačnímu prostředí, což brání jednotnému měření míry zavádění a výkonnosti inteligentních a inovativních síťových technologií a digitálních řešení v přenosových a distribučních sítích. S cílem zajistit jednotné podmínky pro provádění tohoto nařízení by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci ke stanovení ukazatelů inteligentních elektrických sítí, které budou sloužit k měření míry zavádění a výkonnosti inteligentních a inovativních síťových technologií a digitálních řešení v přenosových a distribučních sítích. Komise by měla zvážit doporučení agentury ACER.

(19) Aby se snížily náklady soustavy a zlepšilo fungování vnitřního trhu s energií, což přispěje ke snížení cen elektřiny, je nutné lépe využívat stávající síťovou infrastrukturu prostřednictvím plynulé výměny údajů a využívání digitálních nástrojů. To vyžaduje efektivnější a včasnější výměnu relevantních údajů o elektrické síti mezi provozovateli soustav, což umožní dosáhnout vyšší úrovně sledovatelnosti sítě díky lepší koordinaci na úrovni přenosu i distribuce. V závislosti na konkrétním použití mohou údaje o elektrické síti zahrnovat topologii sítě, parametry sítě a charakteristiky zařízení, údaje o připojení a kapacitě, měření v reálném čase ze systémů řízení a sběru dat (SCADA) a další provozní měření, odhady stavu a údaje o toku elektřiny, údaje o napětí, toku zatížení a přetížení, údaje o výpadcích a údržbě, údaje o nasazení, redispečinku a omezování zdrojů, požadavky na flexibilitu a provozní prognózy, jakož i limity a omezení relevantní pro provoz přenosových a distribučních soustav.

(20) Provozovatelé soustav by měli zvyšovat produktivitu síťové infrastruktury zaváděním inovativních technologií, a to za podpory opatření zajišťujících interoperabilní výměnu údajů o síti. Je tomu tak proto, že nástroje pro provoz sítě založené na datech pomohou zredukovat omezení soustav, což sníží rozsah posilování sítě a zmírní kritické situace v soustavě. Pokud údaje o elektrické síti obsahují osobní údaje, mělo by veškeré zpracování těchto údajů probíhat v souladu s platnými předpisy o ochraně údajů, zejména s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679[4]. Pro účely tohoto nařízení by si provozovatelé soustav měli v zásadě vyměňovat pouze souhrnné nebo anonymizované údaje. Osobní údaje by měly být sdíleny pouze v případě, že k dosažení sledovaného cíle nestačí anonymizované údaje. Pokud se na tyto údaje o elektrické síti vztahuje kapitola II nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2854[5], platí práva a povinnosti stanovené v uvedené kapitole. Toto nařízení by

[4] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

[5] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2854 ze dne 13. prosince 2023 o harmonizovaných pravidlech pro spravedlivý přístup k datům a jejich využívání a o změně nařízení (EU) 2017/2394 a směrnice (EU) 2020/1828 (Úř. věst. L, 2023/2854, 22.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj).

nemělo vytvářet paralelní nebo protichůdný režim pro přístup k těmto údajům a jejich sdílení.

(21) Efektivní a bezpečný provoz elektrických sítí závisí stále více na vývoji a zavádění pokročilých digitálních řešení a řešení založených na datech. Dostupnost a přístupnost relevantních údajů o elektrické síti mají zásadní význam pro schopnost vyvíjet, testovat a rozšiřovat inovativní řešení pro provoz a optimalizaci sítě. Využití údajů o elektrické síti k analytickým, výzkumným a inovačním účelům je zejména omezeno právní nejistotou, vysokými transakčními náklady a absencí společných ujednání o bezpečném přístupu k údajům, jejich zpracování a správě. Je proto vhodné stanovit rámec, který umožní provozovatelům přenosových a distribučních soustav spolupracovat dobrovolně a prostřednictvím koordinovaného ujednání na úrovni Unie s příslušnými zúčastněnými stranami při sdružování údajů, odborných znalostí a výpočetních zdrojů za účelem vývoje, testování, integrace a zavádění inovativních digitálních nástrojů pro provoz a optimalizaci elektrizační soustavy.

(22) Rámec pro spolupráci mezi provozovateli přenosových soustav a provozovateli distribučních soustav by měl podporovat širší dostupnost řešení vyvinutých ve prospěch provozovatelů soustav v celé Unii. Měl by rovněž zajistit odpovídající záruky v oblasti ochrany údajů, důvěrnosti, bezpečnosti, kybernetické bezpečnosti a zabezpečení systému. Komise je rovněž připravena poskytovat společnostem neformální pokyny ohledně slučitelnosti projektů spolupráce přispívajících k dosažení priorit Unie s antimonopolními pravidly, zejména projektů, které se týkají inovací, dekarbonizace a vývoje umělé inteligence.

(23) Aby bylo možné podpořit jednotný rozvoj koordinovaného ujednání ve velkém měřítku, měly by být na úrovni Unie stanoveny společné požadavky na datové modely, datové formáty, datové ontologie, postupy pro přístup, správu, transparentnost a bezpečnou výměnu údajů o sítích. Ty by měly vycházet ze stávajících standardů, jako je například standard pro výměnu modelu společné sítě. Aby byly zajištěny jednotné podmínky pro provádění koordinovaného ujednání, měly by být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci ke stanovení těchto požadavků, jakož i pravidel pro zákonné, bezpečné a řízené opětovné využití údajů pro účely výzkumu a inovací, které podporují provoz a optimalizaci elektrizační soustavy.

(24) Účinné využívání elektrické sítě závisí na dostupnosti přesných a podrobných údajů o spotřebě a na schopnosti konečných zákazníků k těmto údajům přistupovat a jednat na jejich základě. Inteligentní měřicí systémy jsou klíčovým předpokladem odezvy na straně poptávky a smluv s dynamickým určováním ceny elektřiny, které mohou pomoci zlepšit využívání stávající infrastruktury elektrické sítě, mimo jiné snížením omezování energie z obnovitelných zdrojů a usnadněním elektrifikace. Protože inteligentní měřicí systémy umožňují spotřebitelům přizpůsobit svou spotřebu obdobím s nižšími cenami a těžit z efektivnějšího využívání elektrizační soustavy, mohou přispět k dostupnějším a předvídatelnějším účtům za energii. Aby se dosáhlo dostatečného rozšíření v celé Unii a podpořilo efektivnější využívání sítí, a to i přes hranice v rámci vnitřního trhu s energií, měly by členské státy zajistit, aby alespoň 50 % konečných zákazníků mělo přístup k inteligentnímu elektroměru, čímž se vytvoří kritická masa pro zapojení spotřebitelů a služby flexibility, a tuto úroveň do 31. prosince 2033 postupně zvýšit na nejméně 75 %. Členským státům, jejichž míra zavádění k datu vstupu tohoto nařízení v platnost nedosahuje 30 %, by měla být poskytnuta delší doba na dosažení těchto cílů, aby bylo možné zajistit reálné lhůty pro zavádění a zároveň zachovat celkové ambice EU. Tím se přiměřeně řeší současné nerovnoměrné zavádění v rámci Unie, kde celková míra rozšíření činí přibližně 60 % a

několik členských států zaostává nebo dosud nezačalo s rozsáhlým zaváděním. Posouzení nákladů a přínosů podle směrnice (EU) 2019/944 by se mělo vztahovat pouze na zavádění přesahující úroveň 75 %, čímž se zajistí proporcionalita a zároveň splnění cílů Unie v oblasti digitalizace a flexibility. S cílem podpořit účinné plnění těchto povinností stanovených v článku 18b tohoto nařízení se členským státům doporučuje, aby v souladu s pravidly upravujícími příslušné programy a nástroje Unie náležitě využívaly dostupné finanční prostředky a možnosti financování v rámci těchto programů a nástrojů.

(25) Vzhledem k zásadní roli nasazených a provozovaných inteligentních měřicích systémů v čím dál více digitalizované elektrizační soustavě by měla být po celou dobu jejich životnosti zajištěna vysoká úroveň kybernetické bezpečnosti a odolnosti provozu i dodavatelského řetězce; je přitom třeba zohlednit příslušné evropské právní předpisy v oblasti kybernetické bezpečnosti, včetně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2847[6], zejména v případech, kdy komponenty inteligentních měřicích systémů spadají mezi kritické výrobky, dále schémata certifikace zavedená na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/881[7], a také potřebu předcházet bezpečnostním rizikům a závislostem v dodavatelském řetězci, které by mohly ohrozit kontinuitu a bezpečnost základních funkcí měření a ochranu údajů. Jelikož inteligentní měřicí systémy tvoří součást širšího technologického ekosystému elektrické sítě, je třeba zohlednit také příslušné aspekty udržitelnosti, odolnosti a bezpečnosti dodávek, které jsou obsaženy v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1735[8], a to i při zadávání veřejných zakázek.

(26) Zavádění elektrifikace je úzce spojeno s náklady na elektřinu, které jsou ovlivňovány nejen síťovými poplatky, ale také daněmi účtovanými k účtům za elektřinu. V zájmu zajištění cenové dostupnosti elektřiny, jejího širšího využívání jako zdroje energie a přechodu k nízkouhlíkovému hospodářství by členské státy měly zajistit, aby byla elektřina zdaněna příznivěji než zemní plyn, což by znamenalo cenový signál ve prospěch elektrifikace Unie. Tato zásada je v souladu s klimatickými cíli Unie a členské státy ji mohou uplatňovat podle stávajícího harmonizovaného rámce Unie, stanoveného směrnicí Rady 2003/96/EU[9]. Pokud to však členský stát náležitě odůvodní na základě konkrétních vnitrostátních okolností, včetně zohlednění své fiskální situace, měla by Komise mít možnost povolit danému členskému státu prostřednictvím prováděcího aktu odložení uplatňování prvního pododstavce do okamžiku, kdy bude dosažena rovnováha mezi danými specifickými vnitrostátními okolnostmi a potřebou dosáhnout cílů Unie v oblasti elektrifikace.

---

6 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2847 ze dne 23. října 2024 o horizontálních požadavcích na kybernetickou bezpečnost produktů s digitálními prvky a o změně nařízení (EU) č. 168/2013 a (EU) 2019/1020 a směrnice (EU) 2020/1828 (akt o kybernetické odolnosti) (Úř. věst. L, 2024/2847, 20.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2847/oj).

7 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/881 ze dne 17. dubna 2019 o agentuře ENISA („Agentuře Evropské unie pro kybernetickou bezpečnost“), o certifikaci kybernetické bezpečnosti informačních a komunikačních technologií a o zrušení nařízení (EU) č. 526/2013 („akt o kybernetické bezpečnosti“) (Úř. věst. L 151, 7.6.2019, s. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/881/oj).

8 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1735 ze dne 13. června 2024, kterým se zřizuje rámec opatření pro posílení evropského ekosystému výroby technologií pro nulové čisté emise a mění nařízení (EU) 2018/1724 (Úř. věst. L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj).

9 Směrnice Rady 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny (Úř. věst. L 283, 31.10.2003, s. 51, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj?locale=cs).

(27) Tento cenový signál je obzvláště důležitý pro energeticky náročné podniky, kde rozdíl v nákladech oproti zemnímu plynu může bránit přechodu na čistší zdroje energie. Článek 17 směrnice 2003/96/EU umožňuje členským státům uplatňovat sníženou sazbu daně, včetně nulové sazby, na elektřinu spotřebovávanou energeticky náročnými podniky, a to za splnění určitých podmínek v oblasti životního prostředí, vodního hospodářství a energetické účinnosti. Vzhledem k tomu, že elektrifikace představuje klíčový pilíř strategie Unie pro dosažení nulových čistých emisí skleníkových plynů, jak bylo nedávno znovu potvrzeno v Dohodě o čistém průmyslu, urychlení elektrifikace hospodářství nejen přispěje k plnění klimatických cílů, ale může také pomoci snížit náklady na energii a podpořit konkurenceschopnost výrobního odvětví Unie. Proto by se mělo mít za to, že elektřina spotřebovávaná energeticky náročnými podniky splňuje environmentální cíle a podmínky týkající se zvýšení energetické účinnosti stanovené v čl. 17 odst. 4 směrnice 2003/96/EU.

(28) V případě nedostatku volné kapacity sítě by regulační orgány měly mít možnost schvalovat opatření, která odradí od spekulativních žádostí o připojení k síti a umožní řídit pořadníky na připojení, aby byl přístup k síti zajištěn objektivním, transparentním a nediskriminačním způsobem v souladu s článkem 3 nařízení (EU) 2019/943 a článkem 6 směrnice (EU) 2019/944. Kromě toho by členské státy a regulační orgány měly zajistit, aby bylo možné uplatnit další dostupná opatření k řešení nedostatečné kapacity sítě, jako jsou smlouvy o flexibilním připojení nebo meziodvětvové plánování sítí. Členské státy mohou rovněž prozkoumat další možnosti posuzování připravenosti a pokroku žádostí o připojení k síti v souladu se zásadou „kdo dřív přijde, je dřív na řadě“ nebo v rámci předvídavého plánování sítě, jak je vysvětleno v Pokynech pro účinné a včasné připojení k elektrizační soustavě[10]. Za tímto účelem by členským státům mělo být umožněno vytvořit podmínky pro stanovení konkrétních oblastí s dostupnou nebo plánovanou modernizací kapacity sítě, aby se tak umožnil urychlený přístup uživatelům sítě, jako jsou například průmysloví zákazníci a datová centra. Při schvalování opatření a podmínek pro přístup k síti, a to zejména u zvláštních kategorií uživatelů soustavy, jako jsou datová centra nebo energeticky náročná průmyslová odvětví, by s ohledem na jejich dopady na síť měly mít regulační orgány rovněž možnost upřednostňovat uživatele v rámci téže kategorie, kteří mají flexibilní spotřebu a přispívají k místnímu ukládání energie a výrobě dodatečné čisté energie na místě a k udržitelnému využívání zdrojů.

(29) Nařízení (EU) 2019/943 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno.

(30) Jelikož cíle tohoto nařízení, totiž dosažení nákladové efektivnosti provozu soustavy a podpora elektrifikace sítě, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jej může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je pro dosažení uvedených cílů nezbytné.

(31) V souladu s čl. 42 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 byl konzultován evropský inspektor ochrany údajů, který vydal stanovisko dne [datum].

(32) Ustanovení tohoto nařízení se nedotýkají práva členských států oznamovat opatření v oblasti státní podpory v souladu s platnými postupy a podmínkami stanovenými v pravidlech pro státní podporu. Členské státy mohou například zavést opatření na podporu projektů elektrifikace průmyslu, u nichž je potvrzen účinný dekarbonizační

[10] Sdělení Komise ze dne 10. prosince 2025, Pokyny pro účinné a včasné připojení k elektrizační soustavě, C(2025) 8473 final.

výsledek a které jsou v souladu s pokyny pro státní podporu v oblasti klimatu, životního prostředí a energetiky (CEEAG)[11] a s rámcem státní podpory Dohody o čistém průmyslu (CISAF)[12]. Taková opatření státní podpory mohou rovněž poskytovat podporu na dodatečné výdaje související s připojením k elektrické síti nebo s rozšířením již existujícího připojení k elektrické síti, a to včetně počátečních nákladů, například na připojení k síti v posledním úseku, i ročních nákladů, tj. na běžnou sazbu za připojení k síti, přičemž se zachovají pobídky poskytované uživatelům soustavy k volbě jejich umístění a přizpůsobení jejich spotřeby s cílem snížit celkové náklady na přenosové a distribuční soustavy,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

[11] Sdělení Komise – Pokyny pro státní podporu v oblasti klimatu, životního prostředí a energetiky na rok 2022, C/2022/481.

[12] Sdělení Komise – Rámec pro opatření státní podpory na podporu Dohody o čistém průmyslu (rámec státní podpory Dohody o čistém průmyslu), C/2025/7600.

Článek 1

Nařízení (EU) 2019/943 se mění takto:

1) článek 18 se nahrazuje tímto:

„Článek 18

Síťové poplatky

1. Síťové poplatky musí být přiměřené nákladům, transparentní a nediskriminační, musí motivovat provozovatele soustav k rozvoji a provozu přenosových a distribučních sítí nákladově efektivním způsobem a musí motivovat uživatele soustavy k tomu, aby přizpůsobili své využívání elektrizační soustavy tak, aby podporovali její nákladově efektivní fungování.

2. Metodiky stanovení sazeb musí zahrnovat koncepci síťových poplatků účtovaných uživatelům soustavy a určení odměny, kterou provozovatelé přenosových a distribučních soustav získávají prostřednictvím těchto síťových poplatků. Tyto metodiky:

   a) odrážejí náklady provozovatelů přenosových a distribučních soustav, pokud tyto náklady odpovídají nákladům efektivního a strukturálně srovnatelného provozovatele soustavy, s přihlédnutím ke kapitálovým i provozním výdajům, včetně nákladů souvisejících s preventivními investicemi, avšak s výjimkou nákladů podporujících nesouvisející politické cíle. Regulační orgány stanoví společné ukazatele výkonnosti týkající se efektivního provozu a rozvoje sítě, včetně ukazatelů inteligentních elektrických sítí v souladu s článkem 18a;

   b) zohledňují platby a příjmy vyplývající z kompenzačního mechanismu mezi provozovateli přenosových soustav, včetně skutečně provedených a obdržených plateb, jakož i plateb očekávaných za budoucí období, odhadovaných na základě předchozích období;

   c) poskytují provozovatelům přenosových a distribučních soustav vhodné krátkodobé i dlouhodobé pobídky k nákladově efektivnímu provozu a rozvoji sítě a k optimalizaci stávajících sítí na všech úrovních napětí, mimo jiné prostřednictvím využívání služeb flexibility, zavádění bezdrátových a digitálních řešení, inteligentních elektrických sítí a inteligentních měřicích systémů, včetně pobídek k dosažení minimálních úrovní dostupné kapacity pro obchody mezi zónami stanovených v čl. 16 odst. 8;

   d) zohledňují náklady způsobené uživateli soustavy, kteří elektřinu odebírají z přenosových nebo distribučních sítí a dodávají ji do nich;

   e) poskytují uživatelům soustavy vhodné pobídky k odběru elektřiny z přenosových nebo distribučních sítí a k jejímu dodávání do těchto sítí způsobem, který podporuje efektivní fungování těchto sítí;

   f) poskytují lokační signály pro investice;

   g) poskytují uživatelům soustavy vhodné pobídky ke snižování spotřeby ve špičkách, mimo jiné prostřednictvím začlenění kapacitní složky do struktury sazeb;

   h) obsahují prvky času spotřeby, které zohledňují využití sítě;

i) nediskriminují uživatele soustavy připojené na úrovni distribuce oproti uživatelům soustavy připojeným na úrovni přenosu;

j) neodrazují od účinného a včasného přístupu třetích osob, od agregace, energetických společenství, vlastní výroby, vlastní spotřeby, ukládání energie ani účasti v odezvě na straně poptávky;

k) umožňují začleňování energie z obnovitelných zdrojů prostřednictvím rozvoje a podpory nefosilní flexibility, jako je ukládání energie a odezva na straně poptávky, jakož i inovace, bezdrátová řešení, inteligentní elektrické sítě a digitalizaci;

l) umožňují využívání flexibilních připojení a zároveň zajišťují, aby tím nedošlo ke zpoždění nezbytného posílení sítí;

m) neukládají zvláštní síťové poplatky za jednotlivé transakce v obchodu s elektřinou mezi zónami;

n) zajišťují, aby síťové poplatky platné pro zařízení na ukládání energie odrážely veškeré přínosy, které tato zařízení pro síť vytvářejí, a aby byly omezeny na náklady, které tato zařízení způsobují přenosovým nebo distribučním sítím.

3. Na určité kategorie uživatelů soustavy, jako jsou energeticky náročná průmyslová odvětví, datová centra či energetická společenství, se mohou vztahovat zvláštní režimy sazeb, a to za předpokladu, že regulační orgány mohou prokázat, že profil spotřeby daných uživatelů má úměrně nižší nebo vyšší dopad na celkové náklady přenosové nebo distribuční sítě a že je dodržována zásada zohledňování nákladů.

4. Členské státy mohou částečně hradit náklady sítě ze státních prostředků s cílem snížit celkovou výši síťových poplatků účtovaných uživatelům soustavy, pokud jsou splněny následující požadavky:

a) státní prostředky jsou poskytovány provozovatelům přenosových nebo distribučních soustav nediskriminačním způsobem, aniž by byly přímo či nepřímo selektivně upřednostňovány konkrétní kategorie uživatelů soustavy;

b) poskytování státních prostředků nenarušuje žádné pobídky poskytované provozovatelům soustav za účelem efektivního provozu a rozvoje sítě ani pobídky poskytované uživatelům soustav za účelem přizpůsobení jejich spotřeby tak, aby se snížily celkové náklady na přenosové a distribuční soustavy;

c) státní prostředky jsou dočasné a pokrývají pouze dodatečné náklady vyplývající z opatření zaměřených na urychlení dekarbonizace, elektrifikaci výrobních procesů a integraci trhu;

d) poskytování státních prostředků nesmí být na úkor hospodářské soutěže ani účinného fungování vnitřního trhu s elektřinou.

Tento odstavec se nedotýká práva členských států oznamovat v souladu s platnými pravidly pro státní podporu opatření zaměřená na snížení nákladů na energii, včetně síťových poplatků, pro konkrétní kategorie uživatelů, přičemž jsou zachovány pobídky poskytované uživatelům soustavy k volbě jejich umístění a přizpůsobení

jejich spotřeby tak, aby se snížily celkové náklady na přenosové a distribuční soustavy.

5. Od *[první den měsíce vstupu v platnost plus 13 měsíců]* zajistí regulační orgány transparentnost metodik, parametrů a hodnot používaných k určení nebo schválení nákladů, které mají provozovatelé přenosových a distribučních soustav získat zpět. Od tohoto dne budou regulační orgány zveřejňovat alespoň tyto informace nebo budou vyžadovat, aby je zveřejňovali příslušní provozovatelé přenosových soustav nebo provozovatelé distribučních soustav:

   a) náklady na přenosovou infrastrukturu, jako jsou investiční výdaje, včetně návratnosti kapitálu a odpisů, a provozní výdaje;

   b) náklady na distribuční infrastrukturu, jako jsou investiční výdaje, včetně návratnosti kapitálu a odpisů, a provozní výdaje;

   c) náklady na ztráty při přenosu;

   d) náklady na ztráty při distribuci;

   e) náklady na služby měření;

   f) náklady spojené s odběrem nebo dodávkou jalového výkonu nad rámec povolených limitů a

   g) náklady provozovatelů soustav na nákup podpůrných služeb a služeb řízení přetížení, včetně nákladů na redispečink.

   Regulační orgány dále zveřejní alespoň následující informace nebo nařídí jejich zveřejnění příslušnému provozovateli přenosové nebo distribuční soustavy:

   a) posouzení, z nějž vycházejí podrobné metodiky stanovení sazeb za přenos a distribuci;

   b) kategorie nákladů a výši těchto nákladů získaných zpět podle jednotlivých druhů sazeb, které uplatňují;

   c) v příslušných případech výši síťových poplatků hrazených ze státních prostředků nebo jiných veřejných prostředků podle odstavce 4 a jejich podíl na celkových síťových poplatcích;

   d) roční hodnoty sazeb za přenos a distribuci pro jednotlivé skupiny uživatelů soustavy;

   e) veškeré studie, z nichž se vycházelo při volbě dostupných možností koncepce sazeb;

   f) veškeré zvláštní režimy sazeb poskytované uživatelům soustavy spolu s odůvodněním těchto režimů;

   g) ukazatele výkonnosti týkající se efektivního provozu a rozvoje sítě uvedené v odst. 2 písm. a).

   Informace uvedené v tomto odstavci musí být zpřístupněny ve volně přístupném formátu, který umožňuje jejich stažení a je určen pouze ke čtení, a pokud možno v jednom nebo více běžně srozumitelných jazycích, přičemž musí být zachována důvěrnost obchodně citlivých informací.

6. Před stanovením nebo schválením příslušných metodik stanovení sazeb v souladu s čl. 59 odst. 1 písm. a) směrnice (EU) 2019/944 vedou regulační orgány jednu nebo více veřejných konzultací k příslušným návrhům metodik.

7. Agentura ACER bude regulačním orgánům pomáhat při stanovování ukazatelů výkonnosti v souladu s odst. 2 písm. a) a na základě těchto ukazatelů provede srovnání efektivity provozovatelů přenosových soustav a jejich nákladů. Regulační orgány a provozovatelé přenosových soustav poskytnou agentuře ACER pro toto srovnání všechny nezbytné údaje. Do *[první den měsíce vstupu v platnost plus 25 měsíců]* a poté každé čtyři roky zveřejní agentura ACER zprávu obsahující srovnání efektivity provozovatelů přenosových soustav a jejich nákladů, přičemž zajistí ochranu obchodně citlivých údajů.

   Regulační orgány provedou srovnání efektivity provozovatelů distribučních soustav ve svých příslušných jurisdikcích a jejich nákladů, pokud existuje více než jeden provozovatel distribuční soustavy, přičemž zohlední vnitrostátní specifika. Příslušní provozovatelé distribučních soustav poskytnou agentuře ACER k tomuto srovnání všechny nezbytné údaje. Do *[první den měsíce vstupu v platnost plus 37 měsíců]* a poté každé čtyři roky zveřejní regulační orgány zprávu vycházející z výsledků vnitrostátního srovnání efektivity provozovatelů distribučních soustav a jejich nákladů.

8. Agentura ACER předloží do *[první den měsíce vstupu v platnost plus 25 měsíců]* zprávu o osvědčených postupech v oblasti metodik stanovení sazeb za přenos a distribuci, přičemž zohlední vnitrostátní specifika. Tato zpráva o osvědčených postupech se týká alespoň následujících otázek:

   a) poměru mezi sazbami uplatňovanými u výrobců a sazbami uplatňovanými u konečných zákazníků;

   b) nákladů, které mají být získány zpět pomocí sazeb;

   c) časově rozlišených síťových tarifů;

   d) lokačních signálů;

   e) vztahu mezi přenosovými sazbami a distribučními sazbami;

   f) metod, které budou určeny po konzultaci s příslušnými zúčastněnými stranami, k zajištění transparentnosti při stanovování sazeb a jejich struktury, včetně preventivních investic, které jsou v souladu s příslušnými unijními a vnitrostátními cíli v oblasti energetiky, a s přihlédnutím k oblastem zrychleného zavádění stanoveným v souladu se směrnicí (EU) 2018/2001;

   g) skupin uživatelů sítě podléhajících sazbám, případně včetně charakteristik těchto skupin, forem spotřeby a tarifních výjimek;

   h) ztrát v sítích vysokého, středního a nízkého napětí;

   i) pobídek pro efektivní investice do sítí a pro efektivní využívání stávající sítě, včetně zdrojů poskytujících flexibilitu a smluv o flexibilním připojení, jakož i využívání bezdrátových, digitálních a inteligentních řešení.

   Svou zprávu o osvědčených postupech ACER aktualizuje alespoň jednou za dva roky.

9. Regulační orgány při stanovování nebo schvalování přenosových a distribučních sazeb nebo svých metodik v souladu s článkem 59 směrnice (EU) 2019/944 zprávu o osvědčených postupech řádně zohlední.“;

2) vkládají se nové články 18a, 18b, 18c a 18d, které znějí:

„Článek 18a

Ukazatele inteligentních elektrických sítí a inovace

1. Regulační orgány podporují zavádění bezdrátových, inteligentních a digitálních řešení, pokud tyto technologie a řešení efektivně zvyšují využitelnou kapacitu, flexibilitu a spolehlivost elektrických přenosových a distribučních sítí, a to prostřednictvím regulačních pobídek podle článku 18, jakož i tím, že tato řešení přednostně zohlední v plánech rozvoje sítě podle článků 32 a 51 směrnice (EU) 2019/944.
2. Do [*první den měsíce následujícího po uplynutí 12 měsíců od data vstupu tohoto nařízení v platnost*] vydá agentura ACER v úzké spolupráci s Komisí, sítí ENTSO pro elektřinu, subjektem EU DSO a příslušnými zúčastněnými stranami doporučení určené regulačním orgánům týkající se ukazatelů inteligentních elektrických sítí, které budou sloužit k měření zavádění a výkonnosti inteligentních a inovativních síťových technologií a digitálních řešení v přenosových a distribučních sítích. Provozovatelé přenosových soustav a provozovatelé distribučních soustav poskytnou regulačním orgánům a agentuře ACER údaje požadované pro tento účel, případně zajistí jejich poskytnutí. Tyto údaje neobsahují žádné osobní údaje.
3. Nejméně každé tři roky po zveřejnění doporučení agentury ACER uvedeného v odstavci 2 zveřejní agentura ACER zprávu o pokroku na úrovni Unie, v níž vyhodnotí vývoj a zavádění řešení v oblasti inteligentních elektrických sítí a efektivního využívání elektroenergetické infrastruktury, a to na základě ukazatelů uvedených v odstavci 2 tohoto článku a na základě vnitrostátních zpráv podle čl. 59 písm. l) směrnice (EU) 2019/944. Zpráva agentury ACER určí osvědčené postupy a v případě potřeby doporučí regulačním orgánům a Komisi další opatření.
4. Provozovatelé přenosových soustav a provozovatelé distribučních soustav spravují a vyměňují si údaje o síti, aby umožnili vývoj, zavádění a efektivní využívání inteligentních elektrických sítí s cílem zajistit efektivní, bezpečný a flexibilní provoz elektrizační soustavy. Za tímto účelem spolupracují, mimo jiné prostřednictvím uzavírání dohod o sdílení údajů, s cílem zajistit harmonizované využívání údajů o elektrické síti. Činí tak v souladu s kapitolou III nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2854*. Pokud se na údaje o elektrické síti vztahuje kapitola II nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2854*, použije se tato kapitola. Rovněž vyvíjejí a provozují nejmodernější digitální řešení založená na datech, která budou sloužit k podpoře monitorování, optimalizace a koordinace provozu sítě, včetně začlenění odezvy strany poptávky, obnovitelných zdrojů energie a nefosilní flexibility. Osobní údaje sdílejí pouze v případě, že k dosažení sledovaného cíle nestačí anonymizované údaje.
5. Do [*první den měsíce následujícího po uplynutí 12 měsíců od data vstupu tohoto nařízení v platnost*] zřídí provozovatelé přenosových soustav a provozovatelé distribučních soustav ve spolupráci s dalšími provozovateli soustav na základě koordinovaného ujednání, na jehož společném zajištění se podílejí síť ENTSO pro elektřinu a subjekt EU DSO, dobrovolný bezpečný rámec pro výměnu údajů o elektrické síti. Tento rámec umožní zákonné, bezpečné a řízené opětovné využití údajů pro účely výzkumu a inovací ve veřejném zájmu, a to v oblasti vývoje, testování, integrace a zavádění nejmodernějších technologií podporujících efektivní a bezpečný provoz a optimalizaci sítí. Při uplatňování ustanovení tohoto odstavce provozovatelé přenosových soustav a provozovatelé distribučních soustav:

a) zajistí dodržování požadavků na důvěrnost a bezpečnost;

b) spolupracují s příslušnými evropskými zúčastněnými stranami, včetně výzkumných a technologických organizací a poskytovatelů průmyslových řešení, s cílem sjednotit odborné znalosti, data a digitální zdroje;

c) umožní využívání vyvinutých nejmodernějších řešení všem evropským provozovatelům přenosových a distribučních soustav, kteří podají žádost prostřednictvím koordinovaného ujednání sítě ENTSO pro elektřinu a subjektu EU DSO.

Síť ENTSO pro elektřinu a subjekt EU DSO vypracují v těsné spolupráci s provozovateli přenosových a distribučních soustav, kteří mají zájem o uzavření koordinovaného ujednání, a předloží Komisi:

a) pravidla správy a rozhodování a pravidla účasti provozovatelů přenosových a distribučních soustav, včetně provozovatelů, kteří se připojí v pozdější fázi, rozdělení rolí a odpovědností, pravidla správy duševního vlastnictví a způsoby přístupu k vyvinutým nejmodernějším řešením;

b) technická a provozní opatření k zajištění souladu s příslušnými právními předpisy v oblasti energetiky, kybernetické bezpečnosti a ochrany osobních údajů, zejména s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2854, nařízením (EU) 2016/679 a nařízením (EU) 2024/1689[**];

c) opatření v oblasti bezpečnosti a kybernetické bezpečnosti k zajištění bezpečného začlenění vyvinutých řešení do interních procesů a činností provozovatelů přenosových a distribučních soustav;

d) technická a provozní opatření k zajištění provozu, údržby a aktualizací digitálních nástrojů vzniklých z rámce pro výměnu údajů po celou dobu jejich životního cyklu až po nasazení a provozní integraci do sítě;

e) společné rámce pro testování, porovnávání a validaci výstupů.

Komise vydá stanovisko k údajům sděleným podle písmen a) až e) do šesti měsíců ode dne obdržení těchto informací. Pokud se tyto informace týkají zpracování osobních údajů, Komise konzultuje evropského inspektora ochrany údajů. Síť ENTSO pro elektřinu, subjekt EU DSO a dotčení provozovatelé přenosových soustav a provozovatelé distribučních soustav zohlední toto stanovisko v co největší míře při uzavření a provádění koordinovaného ujednání. Síť ENTSO pro elektřinu a subjekt EU DSO informují Komisi o tom, jak bylo toto stanovisko zohledněno.

Po přijetí prováděcích aktů Komisí podle čl. 61 odst. 5 písm. b) všichni provozovatelé přenosových soustav a provozovatelé distribučních soustav zapojení do koordinovaného ujednání plně dodržují technické a provozní požadavky a požadavky na kybernetickou bezpečnost a transparentnost v něm stanovené. Tento požadavek nemá vliv na dobrovolný charakter účasti.

Článek 18b

Inteligentní měřicí systémy

1. Členské státy zajistí, aby byly na jejich území do 31. prosince 2030 zavedeny inteligentní měřicí systémy pokrývající alespoň 50 % všech konečných zákazníků a do 31. prosince 2033 alespoň 75 % všech konečných zákazníků. Pokud je úroveň zavádění v členském státě ke dni vstupu tohoto nařízení v platnost nižší než 30 %, lhůta pro dosažení cíle 50 % je 31. prosince 2031 a lhůta pro dosažení cíle 75 % je 31. prosince 2034. Funkce těchto inteligentních měřicích systémů splňuje požadavky stanovené v článku 20 směrnice (EU) 2019/944.
2. Pro účely směrnice (EU) 2019/944 se každý odkaz na posouzení nákladů a přínosů v souvislosti se zaváděním inteligentních měřicích systémů vykládá tak, že se vztahuje výlučně na zavádění nad úroveň pokrytí 75 % uvedenou v odstavci 1 tohoto článku.

Článek 18c

Zdanění elektřiny

1. Členské státy podporují využívání elektřiny jako zdroje energie přijetím podpůrného daňového rámce.
2. V souladu se zásadou stanovenou v odstavci 1 uplatní členské státy rozdíl ve výši spotřebních daní upravených směrnicí Rady 2003/96/ES*** mezi elektřinou a zemním plynem tak, aby byla elektřina zdaněna sazbou, která není vyšší než sazba uplatňovaná na zemní plyn. Komise může na řádně odůvodněnou žádost členského státu na základě specifických vnitrostátních okolností, včetně zohlednění jeho fiskální situace, povolit tomuto členskému státu prostřednictvím prováděcího aktu odložit uplatňování prvního pododstavce do okamžiku, kdy bude dosažena rovnováha mezi danými specifickými vnitrostátními okolnostmi a potřebou dosáhnout cílů Unie v oblasti elektrifikace.
3. Elektřina dodávaná energeticky náročným podnikům ve smyslu čl. 17 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/96/ES se považuje za splňující požadavky v odstavci 4 uvedeného článku.

-

* Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2854 ze dne 13. prosince 2023 o harmonizovaných pravidlech pro spravedlivý přístup k datům a jejich využívání a o změně nařízení (EU) 2017/2394 a směrnice (EU) 2020/1828 (Úř. věst. L, 2023/2854, 22.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj).

** Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689 ze dne 13. června 2024, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci a mění nařízení (ES) č. 300/2008, (EU) č. 167/2013, (EU) č. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 a (EU) 2019/2144 a směrnice 2014/90/EU, (EU) 2016/797 a (EU) 2020/1828 (Úř. věst. L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

*** Směrnice Rady 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny (Úř. věst. L 283, 31.10.2003, s. 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj.

Článek 18d

Opatření týkající se připojení k síti v případě přetížení sítě

1. S cílem zajistit účastníkům trhu přístup k přenosovým a distribučním sítím v souladu s čl. 3 písm. q) mohou regulační orgány v případě nedostatku dostupné síťové kapacity schválit opatření, která mají odradit od spekulativních žádostí o připojení k síti, zajistit dostatečnou připravenost projektů žádajících o připojení k síti a upřednostnit určité kategorie uživatelů soustavy, jako jsou veřejný sektor, sociální služby, energetická společenství, domácnosti, malé a střední podniky, datová centra, energeticky náročná průmyslová odvětví nebo účastníci trhu v odvětví dopravy, a rovněž stanovit podmínky umožňující v případě potřeby upřednostnit uživatele v rámci konkrétní kategorie na základě objektivních, transparentních a nediskriminačních kritérií. Tato kritéria mohou zohledňovat dopad potenciálních projektů na řešení přetížení sítě, jakož i ekonomické, environmentální a sociální přínosy.
2. Členské státy a regulační orgány zajistí, aby byla uplatňována další příslušná opatření k řešení nedostatečné kapacity přenosové soustavy, včetně využití bezdrátových, inteligentních a digitálních řešení podle článku 18a, smluv o flexibilním připojení podle článku 6a směrnice (EU) 2019/944, a meziodvětvového plánování sítí se zapojením zúčastněných stran podle článku 55 nařízení (EU) 2024/1788 a článku 51 směrnice (EU) 2019/944.“;

3) článek 61 se mění takto:

a) vkládají se nové odstavce 5a a 5b, které znějí:

„5a. Komise je zmocněna přijímat akty v přenesené pravomoci podle článku 68, kterými toto nařízení doplní stanovením pokynů týkajících se společné struktury a harmonizované metodiky pro sazby podle článku 18. Před přijetím těchto aktů nebo jakýchkoli jejich změn vydá agentura ACER na žádost Komise doporučení ve smyslu čl. 2 písm. c) nařízení (EU) 2019/942 týkající se společné struktury a harmonizované metodiky pro sazby. Tyto pokyny stanoví pravidla pro harmonizované struktury sazeb pro elektřinu, včetně podrobných podmínek, za nichž mohou regulační orgány zavést samostatné režimy síťových poplatků pro konkrétní kategorie uživatelů soustavy, jak je uvedeno v čl. 18 odst. 3, a harmonizovaná pravidla pro procesní a věcné požadavky na veřejné konzultace ve smyslu čl. 18 odst. 6.

Komise je oprávněna přijímat prováděcí akty, jimiž se pro účely článku 18a stanoví ukazatele inteligentních elektrických sítí sloužící k měření zavádění a výkonnosti inteligentních a inovativních síťových technologií a digitálních řešení v přenosových a distribučních sítích. Komise při přípravě, změně nebo přijímání těchto prováděcích aktů zohlední doporučení agentury ACER vydané podle čl. 18a odst. 2.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 67 odst. 2.

5b. Komise je oprávněna přijímat prováděcí akty, jimiž se stanoví podrobné požadavky umožňující zákonné, bezpečné a řízené opětovné využití údajů pro účely výzkumu a inovací ve veřejném zájmu, které podporují provoz a optimalizaci elektrizační soustavy v souladu s článkem 18a. Tyto požadavky:

a) upřesní a aktualizují technické datové modely, formáty, ontologie, rozhraní a interoperabilitu dat;

b) stanoví podmínky transparentního a odpovědného fungování zabezpečených zpracovatelských prostředí, která umožňují výměny údajů pro účely inovací,

a požadavky na zveřejňování pravidelných zpráv o činnosti, včetně podporovaných případů použití a všech zjištěných překážek sdílení údajů;

c) upřesní odpovědnost a požadavky na kybernetickou bezpečnost, zmírnění rizik a hlášení incidentů v souladu se stávajícími právními předpisy Unie, zejména s nařízením (EU) 2024/1689.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 67 odst. 2. Komise může požadovat údaje, informace a dokumentaci vytvořené nebo vyměňované v rámci koordinovaného ujednání uzavřeného v souladu s čl. 18a odst. 5, a to v rozsahu nezbytném a přiměřeném pro přípravu těchto prováděcích aktů.“

Článek 2

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost [*xxx*] dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament	*Za Radu*
předseda/předsedkyně	*předseda/předsedkyně*

LEGISLATIVNÍ FINANČNÍ A DIGITÁLNÍ VÝKAZ – AGENTURY

1. RÁMEC NÁVRHU ... 3
1.1. Název návrhu ... 3
1.2. Příslušné oblasti politik ... 3
1.3. Cíle ... 3
1.3.1. Obecné cíle ... 3
1.3.2. Specifické cíle ... 4
1.3.3. Očekávané výsledky a dopady ... 6
1.3.4. Ukazatele výkonnosti ... 8
1.4. Návrh se týká: ... 8
1.5. Odůvodnění návrhu ... 8
1.5.1. Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu ... 8
1.5.2. Přidaná hodnota ze zapojení EU (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto oddílu se „přidanou hodnotou ze zapojení EU“ rozumí hodnota plynoucí z akce Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států.... 10
1.5.3. Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti ... 11
1.5.4. Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji ... 11
1.5.5. Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků ... 11
1.6. Doba trvání návrhu a jeho finančního dopadu ... 13
1.7. Předpokládaný způsob plnění rozpočtu ... 13
2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ ... 14
2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv ... 14
2.2. Řídicí a kontrolní systémy ... 14
2.2.1. Odůvodnění navrhovaných způsobů plnění rozpočtu, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie ... 14
2.2.2. Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění ... 14
2.2.3. Odhad a odůvodnění nákladové efektivnosti kontrol (poměr mezi náklady na kontroly a hodnotou souvisejících spravovaných finančních prostředků) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce) ... 15
2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí ... 15
3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU ... 17
3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky ... 17
3.2. Odhadovaný finanční dopad návrhu na prostředky ... 18

3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na operační prostředky 18
3.2.2. Odhadovaný výstup financovaný z operačních prostředků 21
3.2.3. Odhadovaný souhrnný dopad na správní prostředky 22
3.2.4. Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů 22
3.2.5. Odhadovaný dopad na investice související s digitálními technologiemi 26
3.2.6. Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem 27
3.2.7. Příspěvky třetích stran 27
3.3. Odhadovaný dopad na příjmy 30
4. Digitální rozměr 31
4.1. Požadavky digitálního významu 31
4.2. Data 33
4.3. Digitální řešení 38
4.4. Posouzení interoperability 42
4.5. Opatření na podporu digitálního provádění 43

1. RÁMEC NÁVRHU

1.1. Název návrhu

Legislativní návrh na změnu nařízení (EU) 2019/943 za účelem zavedení progresivních účtů za elektřinu v Evropské unii

1.2. Příslušné oblasti politik

Oblast politiky: Energetika

Činnost: Akční plán pro cenově dostupnou energii

1.3. Cíle

1.3.1. Obecné cíle

Hlavním cílem legislativního návrhu v oblasti síťových poplatků je uložit vnitrostátním regulačním orgánům povinnost přejít na koncepci síťových poplatků a provoz sítí, které budou více šetrné k soustavě, a zároveň podpořit širší cíl Unie, jímž je urychlení elektrifikace a zajištění toho, aby byla regulační nákladová struktura spotřeby elektřiny v souladu s cíli EU v oblasti energetiky, klimatu a konkurenceschopnosti.

To bude zahrnovat silnější pobídky pro provozovatele soustav s cílem zvýšit nákladovou efektivitu a zajistit včasný přístup k síti, pobídky uživatelům sítě k přizpůsobení jejich spotřebního chování, větší transparentnost a povinnost regulačních orgánů stanovit výkonnostní ukazatele za účelem zvýšení efektivního využívání sítě a efektivity soustavy. Všechny tyto návrhy by měly přispět k tomu, aby síťové poplatky odrážely náklady, které soustavě skutečně vznikají, a podporovaly efektivní využívání sítě. Zároveň se návrh snaží zajistit, aby souhrnný dopad síťových poplatků a zdanění elektřiny podporovaly elektrifikaci, přispívaly ke snížení nákladů na elektřinu pro spotřebitele i průmysl a posilovaly konkurenceschopnost hospodářství Unie.

Tento legislativní návrh zavádí cílená podpůrná opatření k urychlení zavádění inteligentních elektroměrů, ukládá provozovatelům soustav povinnost vyměňovat si údaje o síti pro účely inteligentních sítí a vytváří dobrovolný rámec na úrovni EU pro bezpečné opětovné využití údajů o síti za účelem vývoje a testování inovativních digitálních nástrojů pro optimalizaci sítě – to vše s cílem zvýšit produktivitu stávající síťové infrastruktury a snížit celkové náklady soustavy. Tato opatření doplňují cílené zásady týkající se zdanění elektřiny, jejichž cílem je zajistit, aby daňové rámce nebránily elektrifikaci a aby byla elektřina zdaněna příznivěji než konkurenční fosilní paliva, zejména zemní plyn, v souladu s cíli plánu AccelerateEU, akčního plánu pro cenově dostupnou energii a cílů Unie v oblasti dekarbonizace.

Cílem návrhu je rovněž přispět ke snížení konečných nákladů na elektřinu pro spotřebitele a energeticky náročná průmyslová odvětví tím, že umožní soudržnější provázání mezi strukturou síťových poplatků a pobídkami začleněnými v rámcích zdanění elektřiny členských států, a to při plném respektování pravomocí členských států podle směrnice Rady 2003/96/ES.

V neposlední řadě návrh objasňuje právo regulačních orgánů přijímat opatření týkající se připojení k síti v případě přetížení sítě, a to prostřednictvím přijímání opatření a stanovení podmínek pro nediskriminační, objektivní a transparentní přístup třetích stran, přičemž lze zohlednit dopady žádostí o připojení k síti na

přetížení sítě, ekonomické, sociální nebo environmentální aspekty a vzít v úvahu jejich připravenost a pokrok. Regulační orgány mohou rovněž stanovit podmínky, které upřednostňují určité hospodářské odvětví nebo skupiny uživatelů, a také stanovit podmínky pro uživatele v rámci těchto odvětví nebo skupin uživatelů, přičemž zajistí, aby byla řádně prováděna další opatření zaměřená na řešení přetížení sítě.

Další informace jsou uvedeny v důvodové zprávě.

1.3.2. Specifické cíle

Následující specifické cíle se zaměřují na ty, které jsou předmětem ustanovení, která vyžadují dodatečné zdroje pro Komisi (GŘ ENER a GŘ JRC):

Specifický cíl č. 1: Zlepšit efektivitu, bezpečnost a flexibilitu provozu elektrizační soustavy zavedením účelově zaměřené právní povinnosti pro provozovatele přenosových a distribučních soustav, aby si vzájemně vyměňovali údaje o síti harmonizovaným způsobem, což umožní vývoj, zavádění a efektivní využívání inteligentních elektrických sítí a inovativních řešení založených na datech pro monitorování, optimalizaci a koordinaci sítí.

Specifický cíl č. 2: Umožnit vývoj, testování a zavádění inovativních digitálních nástrojů pro provoz a optimalizaci elektrizační soustavy tím, že se od provozovatelů soustav bude vyžadovat, aby vytvořili dobrovolný rámec na úrovni Unie pro bezpečné a řízené opětovné využití údajů o síti pro účely výzkumu a inovací, který zajistí právní jistotu, rámcové podmínky a společné technické požadavky. Umožnit Komisi přijímat prováděcí akty, které stanoví pokyny pro zákonné, bezpečné a řízené opětovné využití údajů o síti pro účely výzkumu a inovací ve veřejném zájmu.

Specifický cíl č. 3: Umožnit Komisi přijmout prováděcí akt, kterým stanoví pokyny týkající se harmonizované metodiky pro sazby, a přispět tak k soudržnějšímu regulačnímu přístupu v celé Unii.

Specifický cíl č. 4: Umožnit Komisi přijmout prováděcí akt týkající se ukazatelů inteligentních sítí, čímž se přispěje k soudržnějším regulačním přístupům v celé Unii.

Specifický cíl č. 5: Návrh zavádí pro Komisi nový, nevelký úkol související s článkem 18b o inteligentních měřicích systémech. Tento úkol spočívá v podstatě ve sledování toho, jak členské státy provádějí minimální požadavek na zavedení inteligentních měřicích systémů, a v monitorování uplatňování upřesnění, podle nějž lze posouzení nákladů a přínosů provádět pouze v případě, že je minimální úroveň pokrytí překročena.

Specifický cíl č. 6: Návrh vyjasňuje práva regulačních orgánů v souvislosti s přijímáním opatření týkajících se připojení k síti v případě přetížení, aby bylo zajištěno, že postupy připojování k síti budou včasné a efektivní a budou podporovat elektrifikaci. V této souvislosti neexistují žádné požadavky vůči Komisi ani agentuře ACER, a proto návrh nemá žádné finanční dopady na Komisi ani agenturu ACER. Z tohoto důvodu se finanční dopady na orgány EU dále neposuzují, jelikož plnění tohoto specifického cíle zůstává plně v kompetenci vnitrostátních regulačních orgánů.

Z návrhu vyplývají nové požadavky pro Komisi (GŘ ENER a GŘ JRC), které souvisejí s dosažením specifických cílů č. 1 a č. 2:

Požadavek č. 1 (související se specifickými cíli č. 1 a č. 2): S cílem podpořit provozovatele elektrizační soustavy při jejich činnostech v oblasti výměny údajů

vypracuje Komise na jedné straně odpovídající ustanovení o výměně údajů v oblasti energetiky v příslušných právních aktech, jako je například Síťový kodex pro odezvu strany poptávky (čl. 18a odst. 4), a na druhé straně bude dohlížet na provádění nového rámce pro výměnu údajů o síti pro účely inovací, v jehož rámci jsou síť ENTSO pro elektřinu, subjekt DSO EU a zúčastnění provozovatelé přenosových a distribučních soustav povinni stanovit a sdělit zásady řízení, pravidla účasti, technická a provozní opatření, ochranná opatření v oblasti kybernetické bezpečnosti, ujednání o řízení životního cyklu a rámce pro testování a validaci koordinovaného ujednání (čl. 18a odst. 5). Komise je povinna tyto prvky posoudit, vydat stanovisko do tří měsíců a sledovat, jak bylo zohledněno. Středisko JRC poskytuje technickou a vědeckou podporu při vytváření dobrovolného bezpečného rámce pro výměnu údajů o elektrické síti podle čl. 18a odst. 5. To zahrnuje vydání pokynů týkajících se postupů testování a validace a základních požadavků na kybernetickou bezpečnost.

Požadavek č. 2 (související se specifickým cílem č. 2): Komise je oprávněna přijímat prováděcí akty, jimiž se stanoví pokyny umožňující zákonné, bezpečné a řízené opětovné využití údajů o elektrické síti pro účely výzkumu a inovací ve veřejném zájmu, které podporují provoz a optimalizaci elektrizační soustavy (čl. 61 odst. 5b). To zahrnuje technickou a legislativní přípravu, konzultace se zúčastněnými stranami, vypracování návrhu a sledování jeho provádění. Středisko JRC se bude podílet na poskytování technických podkladů pro přípravu těchto prováděcích aktů, a to mimo jiné v oblasti datových modelů, ontologií, rozhraní, architektur interoperability a technických specifikací.

Požadavek č. 3 (specifický cíl č. 3): Komise je oprávněna přijmout prováděcí akt, kterým se stanoví pokyny k harmonizovaným metodikám pro sazby v souladu s článkem 18. Tento úkol přispívá k vytvoření soudržnějšího a harmonizovanějšího regulačního rámce ve všech členských státech.

Požadavek č. 4 (specifický cíl č. 4): Komise je oprávněna přijmout prováděcí akt týkající se ukazatelů inteligentních sítí v souladu s článkem 18a. Za tímto účelem bude Komise muset posoudit doporučení agentury ACER týkající se ukazatelů inteligentních sítí, připravit a řídit konzultace se zúčastněnými stranami a koordinaci mezi útvary, v případě potřeby vypracovat návrh prováděcího aktu a podpořit jeho přijetí a následný přezkum. Tyto úkoly přispívají k vytvoření soudržnějšího a harmonizovanějšího regulačního rámce ve všech členských státech.

Požadavek č. 5 (související se specifickým cílem č. 5): Související následný úkol připadne výhradně GŘ ENER a předpokládá se, že jeho rozsah zůstane omezený, jelikož pokrok v zavádění inteligentních elektroměrů je již sledován v rámci stávajícího monitorování.

Následující specifické cíle se zaměřují na cíle, které jsou předmětem ustanovení, která vyžadují dodatečné zdroje pro agenturu ACER:

Specifický cíl č. 6: Podporovat zavádění inteligentních a inovativních síťových technologií a digitálních řešení v přenosových a distribučních sítích prostřednictvím stanovení ukazatelů inteligentních sítí a podporovat tak digitalizaci a modernizaci elektroenergetické infrastruktury.

Specifický cíl č. 7: Posílit monitorování vývoje a zavádění řešení v oblasti inteligentních sítí a efektivního využívání elektroenergetické infrastruktury na úrovni Unie prostřednictvím zveřejňování pravidelných zpráv o pokroku, čímž se zlepší regulační dohled a rozhodování založené na důkazech.

Specifický cíl č. 8: Dále posílit cíl zvýšení efektivity využívání sítě a zvýšit efektivitu soustavy tím, že se regulačním orgánům poskytne podpora při stanovování výkonnostních ukazatelů týkajících se efektivního provozu a rozvoje sítě.

Specifický cíl č. 9: Dále posílit cíl zvýšení efektivity při využívání sítě a zvýšit efektivitu soustavy prováděním srovnání efektivity mezi provozovateli přenosových soustav.

Specifický cíl č. 10: Přispívat k dosažení cíle harmonizace metodik stanovení sazeb vypracováním doporučení určeného Komisi ohledně návrhu harmonizované metodiky pro sazby, a to ještě předtím, než Komise přijme prováděcí akt v této věci.

Z návrhu vyplývají nové požadavky pro agenturu ACER, které souvisejí s dosažením specifických cílů č. 6, 7, 8, 9 a 10:

Požadavek č. 6 (související se specifickým cílem č. 6): Agentura ACER je povinna v úzké spolupráci se sítí ENTSO pro elektřinu, subjektem EU DSO a příslušnými zúčastněnými stranami vydat doporučení určené regulačním orgánům ohledně ukazatelů inteligentních sítí, které bude sloužit k měření zavádění inteligentních a inovativních síťových technologií a digitálních řešení v přenosových a distribučních sítích (článek 18a odst. 2).

Požadavek č. 7 (související se specifickým cílem č. 7): Agentura ACER je povinna zveřejnit zprávu o pokroku na úrovni Unie, v níž posoudí vývoj a zavádění řešení v oblasti inteligentních sítí a efektivního využívání elektroenergetické infrastruktury (článek 18a odst. 3). Tato zpráva má být vydávána nejméně každé tři roky po zveřejnění doporučení agentury ACER týkajícího se ukazatelů inteligentních sítí.

Požadavek č. 8 (související se specifickým cílem č. 8): Úkolem agentury ACER je pomáhat regulačním orgánům při stanovování ukazatelů výkonnosti (článek 18 odst. 7).

Požadavek č. 9 (související se specifickým cílem č. 9): Agentura ACER má za úkol zveřejnit zprávu o srovnání efektivity provozovatelů přenosových soustav a jejich nákladů, a to nejpozději prvního dne měsíce následujícího po uplynutí 12 měsíců od data vstupu nařízení v platnost a poté každé čtyři roky (článek 18 odst. 7).

Požadavek č. 10 (související se specifickým cílem č. 10): Úkolem agentury ACER je vydat doporučení určené Komisi ohledně návrhu harmonizované metodiky pro sazby (čl. 61 odst. 5a).

1.3.3. Očekávané výsledky a dopady

Dodatečné zdroje umožní Komisi (GŘ ENER a GŘ JRC) a agentuře ACER provádět úkoly nezbytné k plnění jejich mandátu podle právních předpisů EU v souladu s požadavky tohoto návrhu.

Očekává se, že tento návrh posílí nákladově efektivní, bezpečný a digitální provoz elektrizační soustavy prostřednictvím zlepšení regulačního rámce pro inteligentní elektrické sítě, výměny údajů v síti a inteligentní měřicí systémy. Zdroje uvedené v návrhu mají zajistit účinné provádění těchto nových prvků a přinést hmatatelné výhody regulačním orgánům, provozovatelům soustavy, účastníkům trhu a spotřebitelům elektřiny.

Komise (GŘ ENER a JRC)

Požadavek č. 1 a 2: Očekává se, že svěření odpovědnosti za provádění ustanovení týkajících se výměny údajů o elektrické síti Komisi přinese soudržnější rámec pro

zavádění řešení v oblasti inteligentních a digitálních sítí v celé Unii. To by mělo přispět k důslednějšímu sledování pokroku ve všech členských státech, k lepšímu zjišťování osvědčených postupů a k vytvoření pevnějšího základu pro regulační pobídky podporující efektivní provoz a rozvoj sítě. Očekává se zejména, že projekt usnadní vývoj, testování a škálování inovativních digitálních řešení a řešení založených na umělé inteligenci pro provoz a optimalizaci sítě, čímž se zlepší sledovatelnost sítě, efektivita soustavy a integrace obnovitelných zdrojů energie, odezva strany poptávky a nefosilní flexibilita.

Požadavek č. 3: Pověřit Komisi přípravou a přijetím prováděcího aktu o harmonizované metodice pro sazby s cílem podpořit harmonizovanější a předvídatelnější rámec pro provádění vnitrostátních regulačních opatření. To by mělo snížit roztříštěnost v přístupech jednotlivých členských států, zvýšit právní jistotu pro regulační orgány a provozovatele soustavy a posílit účinnost širší reformy při snižování nákladů soustavy.

Požadavek č. 4: Očekává se, že pověření Komise přípravou a přijetím prováděcího aktu o ukazatelích inteligentních sítí podpoří harmonizovanější a předvídatelnější rámec pro provádění vnitrostátních regulačních opatření. To by mělo snížit roztříštěnost v přístupech jednotlivých členských států, zvýšit právní jistotu pro regulační orgány a provozovatele soustavy a posílit účinnost širší reformy při snižování nákladů soustavy. Kromě toho se očekává, že společná prováděcí pravidla týkající se opětovného využití údajů o síti podpoří bezpečné a interoperabilní inovace v celé Unii, což bude přínosem pro provozovatele i uživatele elektrizační soustavy.

Požadavek č. 5: Očekává se, že pověření Komise (GŘ ENER) sledováním provádění článku 18b o inteligentních měřicích systémech přispěje k jednotnějšímu uplatňování minimálního požadavku na zavádění inteligentních měřicích systémů ve všech členských státech. To zahrnuje sledování, zda členské státy dodržují minimální úroveň zavedení, a uplatňování upřesnění, že posouzení nákladů a přínosů lze provádět pouze nad rámec této minimální úrovně pokrytí. To by mělo přispět k větší právní jistotě, zlepšit zavádění inteligentních měřicích systémů a podpořit účinnější a harmonizovanější rámec pro zapojení spotřebitelů a efektivitu soustavy, a to ve prospěch spotřebitelů, provozovatelů soustavy i regulačních orgánů.

Agentura ACER

Požadavek č. 6: Očekává se, že pověření agentury ACER vypracováním doporučení ohledně ukazatelů inteligentních sítí přispěje k soudržnějšímu přístupu k měření digitalizace a inovací v elektrických sítích v celé Unii. To by mělo zlepšit sledování pokroku, podpořit širší zavádění inteligentních a inovativních síťových technologií a digitálních řešení a přispět k efektivnějšímu a modernějšímu využívání elektroenergetické infrastruktury, a to ve prospěch provozovatelů přenosových a distribučních soustav, regulačních orgánů i uživatelů sítí.

Požadavek 7: Očekává se, že pověření agentury ACER úkolem podávat zprávy o pokroku ve vývoji a zavádění řešení v oblasti inteligentních sítí a o efektivním využívání elektroenergetické infrastruktury posílí monitorování zavádění inteligentních sítí a efektivity infrastruktury na úrovni Unie. To by mělo podpořit lépe informovaný dohled regulačních orgánů a přispět k efektivnějšímu a modernějšímu využívání elektroenergetické infrastruktury ve prospěch provozovatelů přenosových a distribučních soustav, regulačních orgánů i uživatelů sítí.

Požadavek č. 8: Očekává se, že pověření agentury ACER úkolem pomáhat regulačním orgánům při stanovování ukazatelů výkonnosti přispěje ke zlepšení transparentnosti, jednotnosti a dohledu regulačních orgánů založeném na důkazech v celé Unii. To by mělo přispět k přijímání lépe podložených regulačních rozhodnutí a posílit pobídky pro efektivní provoz sítí a investice, a to ve prospěch regulačních orgánů, provozovatelů soustavy i odběratelů elektřiny.

Požadavek č. 9: Očekává se, že pověření agentury ACER provedením a zveřejněním srovnání efektivity provozovatelů přenosových soustav a jejich nákladů pomůže určit osvědčené postupy a neefektivnosti u jednotlivých provozovatelů přenosových soustav. To by mělo posílit referenční srovnávání v celé Unii a podpořit efektivnější provoz sítí a investiční rozhodnutí, a to ve prospěch regulačních orgánů, provozovatelů soustavy i odběratelů elektřiny.

Požadavek č. 10: Očekává se, že pověření agentury ACER úkolem podat Komisi doporučení ohledně návrhu harmonizované metodiky pro sazby přispěje k větší jednotnosti a předvídatelnosti přístupů ke stanovování sazeb v jednotlivých členských státech. To by mělo přispět k větší harmonizaci regulačního rámce, snížit roztříštěnost vnitrostátních přístupů a podpořit jasnější a soudržnější základ pro koncepci síťových sazeb, a to ve prospěch regulačních orgánů, provozovatelů soustav a účastníků trhu.

1.3.4. Ukazatele výkonnosti

Viz důvodová zpráva, pokud jde o sledování pokroku a výsledků iniciativy.

1.4. Návrh se týká:

☒ nové akce

☐ nové akce následující po pilotním projektu / přípravné akci[1]

☐ prodloužení stávající akce

☐ sloučení jedné či více akcí v jinou/novou akci nebo přesměrování jedné či více akcí na jinou/novou akci

1.5. Odůvodnění návrhu

1.5.1. Potřeby, které mají být uspokojeny v krátkodobém nebo dlouhodobém horizontu, včetně podrobného harmonogramu pro zahajovací fázi provádění podnětu

Komise (GŘ ENER a GŘ JRC)

Požadavek č. 1: GŘ ENER je pověřeno úkolem dohlížet na provádění rámce pro výměnu údajů o elektrické síti pro účely inovací, včetně koordinace celkového procesu provádění s agenturou ACER, sítí ENTSO pro elektřinu, subjektem DSO EU, provozovateli přenosových soustav, provozovateli distribučních soustav, členskými státy a dalšími příslušnými zúčastněnými stranami, a zajistit soudržnost s širším rámcem Unie (čl. 18a odst. 5). Kromě toho je Komise povinna přijímat, posuzovat a sledovat informace předložené sítí ENTSO pro elektřinu, subjektem EU DSO a zúčastněnými provozovateli přenosových soustav a provozovateli distribučních soustav týkající se správy, pravidel účasti, technických a provozních opatření, opatření v oblasti kybernetické bezpečnosti, ujednání týkajících se životního cyklu a rámce pro testování, do tří měsíců vydat stanovisko Komise a sledovat, jak bylo toto stanovisko zohledněno. Vyhrazené zdroje budou zejména

[1] Uvedené v čl. 58 odst. 2 písm. a) nebo b) finančního nařízení.

podporovat celkovou koordinaci procesu provádění s agenturou ACER, sítí ENTSO pro elektřinu, subjektem EU DSO, provozovateli soustav, členskými státy a dalšími zúčastněnými stranami; vypracování stanoviska Komise podle čl. 18a odst. 5; politická a právní následná opatření, včetně opatření týkajících se doporučení agentury ACER a správy údajů, kybernetické bezpečnosti, umělé inteligence a problematiky kritické infrastruktury a zapojení zainteresovaných stran, monitorování a případné budoucí aktualizace prováděcího rámce.

Středisko JRC poskytuje technické a vědecké poradenství při vytváření dobrovolného bezpečného rámce pro výměnu údajů o elektrické síti podle čl. 18a odst. 5. To zahrnuje poskytnutí pokynů týkajících se postupů testování a validace a základních požadavků na kybernetickou bezpečnost. V příslušných případech může JRC přispět k formulování aktuálních a pro tvorbu politik relevantních případů použití souvisejících s plánováním, provozem a optimalizací sítě. Středisko JRC bude rovněž poskytovat technické podklady pro prováděcí akty podle čl. 61 odst. 5b a podporovat technické posouzení dobrovolného bezpečného rámce pro výměnu údajů o síti podle čl. 18a odst. 5.

Požadavek č. 2: Komise je oprávněna přijímat prováděcí akty, jimiž se stanoví pokyny umožňující zákonné, bezpečné a řízené opětovné využití údajů o elektrické síti pro účely výzkumu a inovací ve veřejném zájmu, které podporují provoz a optimalizaci elektrizační soustavy podle článku 18a (čl. 61 odst. 5b). To zahrnuje technickou a legislativní přípravu, konzultace se zúčastněnými stranami, vypracování návrhu a sledování jeho provádění. Tento úkol vyžaduje společné úsilí GŘ ENER a JRC, přičemž JRC se bude podílet na poskytování technických podkladů pro přípravu těchto prováděcích aktů, a to mimo jiné v oblasti datových modelů, ontologií, rozhraní, architektur interoperability a technických specifikací. Tyto zdroje budou určeny zejména na přípravu, vypracování a řízení přijímání prováděcích aktů podle čl. 61 odst. 5a a 5b, včetně konzultací mezi útvary a konzultací s členskými státy v rámci příslušného postupu projednávání ve výborech.

Požadavek č. 3: Komise může přijmout prováděcí akt, kterým se stanoví pokyny týkající se harmonizované metodiky pro sazby v souladu s článkem 18 (čl. 61 odst. 5a). Tento úkol vyžaduje analytické, regulační a koordinační kapacity v rámci GŘ ENER. Tyto potřebné zdroje budou určeny zejména na politická a právní následná opatření.

Požadavek č. 4: Komise může přijmout prováděcí akt týkající se ukazatelů inteligentních sítí v souladu s článkem 18a (čl. 61 odst. 5a). Tento úkol vyžaduje analytické, regulační a koordinační kapacity v rámci GŘ ENER. Tyto potřebné zdroje budou určeny zejména na politická a právní následná opatření.

Požadavek č. 5: V souvislosti s článkem 18b se nepovažuje za nutné vyčlenit pro GŘ ENER žádné samostatné personální zdroje, jelikož pokrok v zavádění inteligentního měření je již zahrnut ve stávajících monitorovacích činnostech.

Agentura ACER

Požadavek č. 6: Agentura ACER je povinna v úzké spolupráci s provozovateli přenosových a distribučních soustav a příslušnými zúčastněnými stranami vydat doporučení určené regulačním orgánům ohledně ukazatelů inteligentních sítí, které bude sloužit k měření zavádění inteligentních a inovativních síťových technologií a digitálních řešení v přenosových a distribučních sítích (článek 18a odst. 2). Toto

doporučení má být vydáno do jednoho roku od vstupu nařízení v platnost a jedná se o jednorázový úkol.

Požadavek 7: Agentura ACER je povinna zveřejnit zprávu o pokroku na úrovni Unie, v níž posoudí vývoj a zavádění řešení v oblasti inteligentních sítí a efektivního využívání elektroenergetické infrastruktury (článek 18a odst. 3). Tato zpráva má být zveřejňována nejméně každé tři roky po zveřejnění doporučení agentury ACER týkajícího se ukazatelů inteligentních sítí a představuje opakující se úkol.

V souvislosti s požadavkem č. 6 společně s požadavkem č. 7 tedy agentura ACER potřebuje další zaměstnance, kteří budou řídit a provádět odbornou činnost, včetně vypracování počátečního doporučení a pravidelného monitorování jak provozovatelů přenosových soustav, tak provozovatelů distribučních soustav, a kteří budou rovněž pomáhat při sběru dat a dalších administrativních úkolech souvisejících s touto činností.

Požadavek č. 8: Úkolem agentury ACER je pomáhat regulačním orgánům při stanovování ukazatelů výkonnosti (článek 18 odst. 7).

Požadavek č. 9: Agentura ACER má za úkol zveřejnit zprávu se srovnáním efektivity provozovatelů přenosových soustav a jejich nákladů, a to nejpozději prvního dne měsíce následujícího po uplynutí 12 měsíců od data vstupu tohoto nařízení v platnost a poté každé čtyři roky (článek 18 odst. 7).

Požadavek č. 10: Úkolem agentury ACER je vydat doporučení určené Komisi ohledně návrhu harmonizované metodiky pro sazby (čl. 61 odst. 5a).

V souvislosti s požadavky č. 8, 9 a 10 požaduje agentura ACER další personální zdroje na horizontální podporu a režijní náklady, jakož i provozní rozpočet na specializované poradenské služby a vývojové projekty.

1.5.2. Přidaná hodnota ze zapojení EU (může být důsledkem různých faktorů, např. přínosů z koordinace, právní jistoty, vyšší účinnosti nebo doplňkovosti). Pro účely tohoto oddílu se „přidanou hodnotou ze zapojení EU“ rozumí hodnota plynoucí z akce Unie, jež doplňuje hodnotu, která by jinak vznikla činností samotných členských států.

Rámec pro náklady na energii, včetně síťových poplatků, na úrovni EU je účinnější než samostatná vnitrostátní opatření, protože zabraňuje roztříštěnosti. Členské státy samy o sobě nemohou provést nezbytné reformy v mezích stávajícího rámce EU podle nařízení o vnitřním trhu s elektřinou. Společný právní a politický rámec rovněž umožňuje přijímat ambiciózнější a nákladově efektivnější opatření.

Návrh stanoví ucelený přístup EU pro bezdrátová, inteligentní a digitální řešení ve všech elektrizačních soustavách, včetně minimální úrovně zavádění inteligentního měření, většího zapojení spotřebitelů, ukazatelů inteligentních sítí pod vedením agentury ACER a interoperabilní výměny údajů o sítích.

Navrhovaná opatření jsou přiměřená, protože zavádějí pouze opatření nezbytná ke zlepšení efektivity sítě, transparentnosti a pobídek k elektrifikaci, aniž by ukládala jednotný technologický model nebo nadměrnou administrativní zátěž. Jelikož tato iniciativa spočívá především v doplnění a úpravě ustanovení stávajících právních předpisů EU, je vhodným právním nástrojem pozměňovací akt.

1.5.3. Závěry vyvozené z podobných zkušeností v minulosti

Zkušenosti z provádění stávajícího rámce pro trh s elektřinou ukázaly, že rostoucí elektrifikace, rychlé zavádění obnovitelných zdrojů energie a postupující digitalizace elektrizační soustavy vyžadují systémověji orientovaný a efektivnější přístup k provozu a využívání elektrických sítí. Stávající regulační rámce ne vždy poskytují dostatečně silné pobídky pro efektivní využívání sítě, flexibilitu, včasný přístup k síti nebo zavádění inteligentních a digitálních řešení.

Nedávné politické iniciativy, včetně akčního plánu pro cenově dostupnou energii, balíčku opatření pro evropské elektrizační soustavy a plánu AccelerateEU, rovněž zdůraznily potřebu soudržnějšího přístupu k regulačním složkám ovlivňujícím náklady na elektřinu, včetně síťových poplatků a zdanění, aby se podpořily cíle v oblasti elektrifikace, cenové dostupnosti a konkurenceschopnosti.

Dosavadní zkušenosti s prováděním právních předpisů Unie týkajících se trhu s elektřinou navíc ukázaly, že stále technicky a na data náročnější regulační rámce vyžadují odpovídající technické, regulační a monitorovací kapacity na úrovni Unie, a to i v agentuře ACER a Komisi.

1.5.4. Slučitelnost s víceletým finančním rámcem a možné synergie s dalšími vhodnými nástroji

Návrh je v souladu s cíli uvedenými v plánu AccelerateEU a v Dohodě o čistém průmyslu.

Cíle návrhu, jimiž jsou ochrana spotřebitelů, posílení konkurenceschopnosti průmyslu EU a podpora investic do obnovitelných a nízkouhlíkových zdrojů energie, jsou rovněž plně v souladu s rámcem Zelené dohody pro Evropu a Dohody o čistém průmyslu, navazují na stávající iniciativy a jsou s nimi soudržné. Návrh reaguje na problémy, které byly identifikovány v akčním plánu Komise pro cenově dostupnou energii z února 2025, a to konkrétně na skutečnost, že vysoké náklady na energii ohrožují konkurenceschopnost evropských podniků a představují značnou zátěž pro spotřebitele. Je proto nezbytné zajistit, aby efektivní využívání energetického systému, podpořené vhodnou strukturou daní, významně přispělo k tomu, že odběratelé elektřiny budou mít předvídatelnější a nižší náklady na energii.

Navrhovaná iniciativa úzce souvisí s legislativními návrhy předloženými v balíčku opatření pro evropské elektrizační soustavy a doplňuje je; tento balíček představuje klíčový výstup dohody o čistém průmyslu a akčního plánu pro cenově dostupnou energii a je součástí pracovního programu Komise na rok 2025.

Návrh Komise týkající se nového VFR na období 2028–2034 zdůrazňuje „zásadní význam skutečné energetické unie a dobře integrovaných infrastrukturních sítí EU“, což se odráží v podstatně navýšeném rozpočtu navrženém pro Nástroj pro propojení Evropy v oblasti energetiky.

1.5.5. Posouzení různých dostupných možností financování, včetně prostoru pro přerozdělení prostředků

Plný pracovní úvazek je potřebný pro další úkoly, které agentura ACER plní, přičemž objem stávajících úkolů se v dohledné budoucnosti nesníží.

Pokud to bude z právního hlediska možné, budou další požadované plné pracovní úvazky pro agenturu ACER financovány z prostředků příslušného programu ve stejném okruhu VFR, a to s výhradou dohody o VFR na období 2028–2034.

1.6. Doba trvání návrhu a jeho finančního dopadu

☐ **Časově omezená doba trvání**

☐ s platností od [DD.MM.]RRRR do [DD.MM.]RRRR,

☐ finanční dopad od RRRR do RRRR u prostředků na závazky a od RRRR do RRRR u prostředků na platby.

☒ **Časově neomezená doba trvání**

Provádění s obdobím rozběhu od RRRR do RRRR,

poté plné fungování.

1.7. Předpokládaný způsob plnění rozpočtu

☒ **Přímé řízení** Komisí

☒ prostřednictvím jejích útvarů, včetně jejích zaměstnanců v delegacích Unie,

☐ prostřednictvím výkonných agentur.

☐ **Sdílené řízení** s členskými státy

☒ **Nepřímé řízení**, při kterém jsou úkoly souvisejícími s plněním rozpočtu pověřeny:

☐ třetí země nebo subjekty určené těmito zeměmi,

☐ mezinárodní organizace a jejich agentury (upřesněte),

☐ Evropská investiční banka a Evropský investiční fond,

☒ subjekty uvedené v článcích 70 a 71 finančního nařízení,

☐ veřejnoprávní subjekty,

☐ soukromoprávní subjekty pověřené výkonem veřejné služby v rozsahu, v jakém jim byly poskytnuty dostatečné finanční záruky,

☐ soukromoprávní subjekty členského státu pověřené uskutečňováním partnerství veřejného a soukromého sektoru, kterým byly poskytnuty dostatečné finanční záruky,

☐ subjekty nebo osoby pověřené prováděním specifických akcí v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky podle hlavy V Smlouvy o Evropské unii a určené v příslušném základním právním aktu,

☐ subjekty usazené v členském státě, které se řídí soukromým právem členského státu nebo právem Unie a které mohou být v souladu s odvětvovými pravidly pověřeny vynakládáním finančních prostředků Unie nebo využíváním rozpočtových záruk Unie, pokud jsou tyto subjekty ovládány veřejnoprávními subjekty nebo soukromoprávními subjekty pověřenými výkonem veřejné služby a byly jim poskytnuty dostatečné finanční záruky ve formě společné a nerozdílné odpovědnosti kontrolních subjektů nebo rovnocenné finanční záruky, jež mohou být pro každou akci omezeny na maximální výši podpory Unie.

Poznámky

nepoužije se

2. SPRÁVNÍ OPATŘENÍ

2.1. Pravidla pro sledování a podávání zpráv

Podle svého finančního nařízení musí agentura ACER v rámci svého programového dokumentu předkládat roční pracovní program obsahující podrobné údaje o finančních i lidských zdrojích pro jednotlivé vykonávané činnosti.

Agentura ACER podává GŘ ENER každý měsíc zprávy o plnění rozpočtu, včetně závazků a plateb podle rozpočtových hlav, a o míře neobsazených míst podle typu zaměstnanců.

Kromě toho je GŘ ENER přímo zastoupeno ve správních orgánech agentury ACER. GŘ ENER bude prostřednictvím svých zástupců ve správní radě informováno o využití rozpočtu a plánu pracovních míst na každém jejím zasedání konaném v průběhu roku.

Konečně se na agenturu ACER také v souladu s finančními pravidly vztahuje požadavek na každoroční předkládání zpráv o činnosti a využívání zdrojů prostřednictvím správní rady a její výroční zprávy o činnosti.

Úkoly, které přímo provádí GŘ ENER, případně s podporou JRC, se řídí podle ročního cyklu plánování a monitorování prováděného Komisí a výkonnými agenturami, včetně podávání zpráv o výsledcích prostřednictvím výročních zpráv o činnosti GŘ ENER a JRC.

2.2. Řídicí a kontrolní systémy

2.2.1. Odůvodnění navrhovaných způsobů plnění rozpočtu, mechanismů provádění financování, způsobů plateb a kontrolní strategie

Pokud jde o požadavky spadající do oblasti působnosti Komise, bude tyto úkoly plnit především GŘ ENER za vědecké a technické podpory JRC. V závislosti na potřebách realizace mohou být některé podpůrné činnosti prováděny formou veřejných zakázek, včetně odborných studií, technické podpory, workshopů, tvorby prototypů nebo validačních testů. V takových případech se zadávání veřejných zakázek uskuteční pod přímým řízením v plném souladu s finančním nařízením. Kontrolní strategie bude u těchto výdajů spočívat ve standardních právních, finančních a provozních kontrolách Komise prováděných *ex ante* i *ex post*.

Pokud jde o požadavky spadající do oblasti působnosti agentury ACER, je právě tato agentura nejvhodnějším subjektem pro plnění úkolů souvisejících s přípravou doporučení a zpráv o pokroku na úrovni Unie, které se týkají ukazatelů inteligentních sítí. I když si ACER bude muset osvojit nové odborné znalosti, je nákladově nejefektivnější přidělit nové úkoly podle tohoto návrhu stávající agentuře, která již na podobných úkolech pracuje.

2.2.2. Informace o zjištěných rizicích a systémech vnitřní kontroly zřízených k jejich zmírnění

GŘ pro energetiku

Prvky přímo spravované GŘ pro energetiku mohou podléhat obvyklým rizikům, která ovlivňují postupy zadávání veřejných zakázek. Tato rizika jsou považována za nízká, pokud jde o zákonnost a správnost výdajů. Na úrovni podniků a na úrovni generálního ředitelství jsou zavedeny vhodné a účinné kontroly. Pokud jde o

výkonnost, hlavním rizikem jsou nesprávné odhady pracovní zátěže, kterou tento návrh přináší, vzhledem k tomu, že zavádí nové úkoly. Toto riziko je třeba přijmout, neboť ze zkušeností víme, že není-li potřeba dodatečných zdrojů součástí původního návrhu, je velmi obtížné tuto situaci napravit později.

GŘ JRC

V rámci procesu posuzování rizik pro své vědecké činnosti Společné výzkumné středisko zjišťuje potenciální rizika, vyhodnocuje jejich úroveň, plánuje nezbytná zmírňující opatření a určuje stávající kontrolní mechanismy. Klíčové zjištěné riziko se týká a) odhadu pracovní zátěže související s novými úkoly spojenými s tímto návrhem (pracovní zátěž pro některé úkoly může být podhodnocena); b) nedostatečného množství nebo kvality údajů za účelem podpory různých nových úkolů. V případě a) je třeba riziko přijmout; zmírňující opatření zahrnují pečlivé personální plánování po celou dobu trvání činností, aby byla zajištěna odpovídající odbornost. V případě b) opatření zahrnují včasnou účast na navrhování a vymezování procesů sběru údajů, jakož i včasnou identifikaci potenciálních překážek pro získání přístupu k údajům, které jsou předmětem zájmu, v rámci každého úkolu vyžadujícího činnosti náročné na údaje, a včasnou komunikaci s GŘ pro energetiku a příslušnými zúčastněnými stranami s cílem upozornit na otázku dostupnosti údajů.

Agentura ACER

Pokud jde o nové úkoly pro agenturu ACER, návrh obsahuje několik nových úkolů, což toto riziko zmírňuje, neboť zatímco pracovní zátěž některých budoucích úkolů může být podceněna, u jiných může být nadhodnocena, což poskytuje prostor k případnému budoucímu přerozdělení.

2.2.3. Odhad a odůvodnění nákladové efektivnosti kontrol (poměr mezi náklady na kontroly a hodnotou souvisejících spravovaných finančních prostředků) a posouzení očekávané míry rizika výskytu chyb (při platbě a při uzávěrce)

GŘ ENER a GŘ JRC

Úkoly přidělené GŘ pro energetiku budou prováděny podle již existujícího kontrolního systému a očekává se, že poměr nákladů na kontrolu zůstane stabilní (5 až 6 % spravovaných prostředků na základě nedávných kontrol).

Agentura ACER

Neočekává se, že by přidělení dodatečných úkolů ke stávajícímu mandátu agentury ACER vedlo ke vzniku zvláštních dodatečných kontrol na úrovni agentury, a proto poměr nákladů na kontroly k hodnotě spravovaných finančních prostředků zůstane pro agenturu ACER nezměněn.

2.3. Opatření k zamezení podvodů a nesrovnalostí

GŘ pro energetiku

GŘ pro energetiku přijalo v roce 2020 revidovanou strategii pro boj proti podvodům a v roce 2023 revidovaný akční plán na období 2023–2025. GŘ pro energetiku v současné době reviduje svou strategii pro boj proti podvodům na období 2026–2028 v souladu s metodikou Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF). Strategie pro boj proti podvodům vychází ze Strategie Komise proti podvodům a ze zvláštního interního posouzení rizik, jehož cílem bylo identifikovat oblasti nejvíce náchylné k podvodům, již zavedené kontroly a opatření nezbytná ke zlepšení schopnosti GŘ pro energetiku zajistit prevenci, odhalení a nápravu podvodů.

GŘ JRC

Strategie JRC pro boj proti podvodům byla spolu s doprovodným akčním plánem přijata v roce 2020 a upravena v roce 2024, kdy byl plán revidován a aktualizován na období 2025–2027. Aktualizovaný plán obsahuje tři nová opatření: osvětová kampaň zaměřená na otázky etiky Komise a opatření proti podvodům s příslušnými příklady přizpůsobenými vědeckým pracovníkům Společného výzkumného střediska, která byla zahájena v první polovině roku 2025; rozšířený program školení, který zahrnuje tematická setkání mimo jiné na témata jako střet zájmů, autorství, používání umělé inteligence, whistleblowing a kanály pro podávání zpráv; aktualizované stránky Sharepoint věnované etickým otázkám a opatřením proti podvodům. Tato nová opatření doplňují probíhající úsilí z akčního plánu na období 2021–2024 a účast Společného výzkumného střediska na akčním plánu strategie pro boj proti podvodům vypracovaném Komisí. Společné výzkumné středisko si cení spolupráce s úřadem OLAF, týmem interní kontroly a dalšími zúčastněnými stranami v našem společném úsilí v oblasti boje proti podvodům.

Agentura ACER

Agentura ACER uplatňuje zásady boje proti podvodům platné pro decentralizované agentury EU v souladu s přístupem Komise a pokyny úřadu OLAF z roku 2024 pro decentralizované agentury a společné podniky. V prosinci 2024 přijala agentura novou Strategii pro boj proti podvodům, kterou se zrušuje rozhodnutí správní rady agentury č. 15/2021. Nová strategie na období 2025–2027 vychází z následujících strategických cílů: optimalizovat stávající opatření pro prevenci podvodů, zvýšit včasnost a přesnost stávajících systémů odhalování, posílit protokoly pro vyšetřování a optimalizovat nápravná opatření pro rychlé obnovení.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÍ DOPAD NÁVRHU/PODNĚTU

3.1. Okruhy víceletého finančního rámce a dotčené výdajové rozpočtové položky

- Stávající rozpočtové položky

V pořadí okruhů víceletého finančního rámce a rozpočtových položek.

Okruh víceletého finančního rámce	Rozpočtová položka	Druh výdaje	Příspěvek			
	Číslo	RP/NRP[1].	zemí ESVO[2]	kandidátských zemí a potenciálních kandidátů[3]	jiných třetích zemí	jiné účelově vázané příjmy
1	02.10.03 Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER)	RP	ANO	NE	NE	NE

[1] RP = rozlišené prostředky / NRP = nerozlišené prostředky.
[2] ESVO: Evropské sdružení volného obchodu.
[3] Kandidátské země a případně potenciální kandidáti ze západního Balkánu.

3.2. Odhadovaný finanční dopad návrhu na prostředky

3.2.1. Odhadovaný souhrnný dopad na operační prostředky

☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití operačních prostředků.

☒ Návrh/podnět vyžaduje využití operačních prostředků, jak je vysvětleno dále:

3.2.1.1. Prostředky ze schváleného rozpočtu

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Okruh víceletého finančního rámce		Číslo	1					
GŘ: JRC			Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**	**CELKEM VFR na období 2021–2027**	**CELKEM VFR na období 2028–2034**
Operační prostředky								
Rozpočtová položka	Závazky	(1a)					**0,000**	
	Platby	(2a)					**0,000**	
Rozpočtová položka	Závazky	(1b)					**0,000**	
	Platby	(2b)					**0,000**	
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy								
Rozpočtová položka 01 01 01 Výdaje na podporu programu Horizont Evropa		(3)				**0,255**	**0,255**	**1,782**
CELKEM prostředky pro GŘ JRC	Závazky	=1a+1b+3	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,255**	**0,255**	**1,782**
	Platby	=2a+2b+3	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,255**	**0,255**	**1,782**

Prostředky, které byly v rámci položky na podporu programu Horizont Evropa (Přímý výzkum) označeny jako potřebné, budou přesunuty z rozpočtového rámce programu přiděleného Společnému výzkumnému středisku (JRC) a nepředstavují dodatečnou žádost nad rámec současné výše finančních prostředků požadovaných v souvislosti s návrhem rozpočtu na rok 2027.

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Agentura ACER	Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**	**CELKEM VFR na období 2021–**	**CELKEM VFR na období**

					2027	2028–2034
Rozpočtová položka: 02.10.03 / Příspěvek z rozpočtu EU agentuře				0,391	**0,391**	**10,039**[1]

Prostředky / příspěvek z rozpočtu EU pro agenturu budou kompenzovány snížením finančního krytí následujícího programu Nástroj pro propojení Evropy – Energetika / rozpočtová položka: 02.03.01 / v roce: 2027

Výše prostředků, které mají být agentuře přiděleny v příštím VFR, je orientační a závisí na dohodě o VFR. Měla by být začleněna do dotace agentury vzhledem k trvalému charakteru úkolů přidělených tímto návrhem a bude případně kompenzována odpovídajícím snížením příslušného programového krytí v rámci téhož okruhu VFR. Pokud bude nutné provést kompenzační snížení, může být rovněž zapotřebí upravit zdroje přidělené agentuře v rámci ročního rozpočtového procesu.

			Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	**CELKEM VFR na období 2021–2027**	**CELKEM VFR na období 2028–2034**
Operační prostředky CELKEM (včetně příspěvku decentralizované agentuře)	Závazky	(4)	0,000	0,000	0,000	0,391	**0,391**	**10,039**
	Platby	(5)	0,000	0,000	0,000	0,391	**0,391**	**10,039**
Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy CELKEM		(6)	0,000	0,000	0,000	0,255	**0,255**	**1,782**
CELKEM prostředky z OKRUHU 1	Závazky	=4+6	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,645**	**0,645**	**11,821**
víceletého finančního rámce	Platby	=5+6	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,645**	**0,645**	**11,821**

			Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**	**CELKEM VFR na období 2021–2027**	**CELKEM VFR na období 2028–2034**
• Operační prostředky CELKEM	Závazky	(4)	0,000	0,000	0,000	0,391	**0,391**	**10,039**

[1] Tento údaj zohledňuje kumulovanou roční indexaci ve výši 2 %.

(všechny operační okruhy)	Platby	(5)	0,000	0,000	0,000	0,391	**0,391**	**10,039**
• Prostředky správní povahy financované z rámce na zvláštní programy CELKEM (všechny operační okruhy)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,255	**0,255**	**1,782**
CELKEM prostředky z okruhů 1 až 6 víceletého finančního rámce (referenční částka)	Závazky	=4+6	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,645**	**0,391**	**11,821**
	Platby	=5+6	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,645**	**0,391**	**11,821**

Okruh víceletého finančního rámce	**7**	„Správní výdaje“

GŘ: ENER	Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**	**CELKEM VFR na období 2021–2027**	**CELKEM VFR na období 2028–2034**
• Lidské zdroje	0,000	0,000	0,000	0,404	**0,404**	**2,828**
•Ostatní správní výdaje	0,000	0,000	0,000	0,018	**0,018**	**0,126**
GŘ ENER CELKEM	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,422**	**0,422**	**2,954**
CELKEM prostředky z OKRUHU 7 víceletého finančního rámce (Závazky celkem = platby celkem)	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,422**	**0,422**	**2,954**

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

		Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**	**CELKEM VFR na období 2021–2027**	**CELKEM VFR na období 2028–2034**
CELKEM prostředky z OKRUHŮ 1 až 7	Závazky	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**1,067**	**1,067**	**14,775**
víceletého finančního rámce	Platby	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**1,067**	**1,067**	**14,775**

3.2.2. Odhadovaný výstup financovaný z operačních prostředků

Prostředky na závazky v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Uveďte cíle a výstupy ⇩			Rok **2024**		Rok **2025**		Rok **2026**		Rok **2027**		Vložit počet let podle trvání finančního dopadu (viz oddíl 1.6)						**CELKEM**	
	VÝSTUPY																	
	Druh[2]	Průměrné náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Celkový počet	Náklady celkem
SPECIFICKÝ CÍL č. 1[3]…																		
– Výstup																		
– Výstup																		
– Výstup																		
Mezisoučet za specifický cíl č. 1																		
SPECIFICKÝ CÍL č. 2 ...																		
– Výstup																		
Mezisoučet za specifický cíl č. 2																		
CELKEM																		

[2] Výstupy se rozumí produkty a služby, které mají být dodány (např. počet financovaných studentských výměn, počet vybudovaných kilometrů silnic atd.).

[3] Popsaný v oddíle 1.3.2. „Specifické cíle“.

3.2.3. Odhadovaný souhrnný dopad na správní prostředky

☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití prostředků správní povahy.

☒ Návrh/podnět vyžaduje využití prostředků správní povahy, jak je vysvětleno dále:

3.2.3.1. Prostředky ze schváleného rozpočtu

SCHVÁLENÉ PROSTŘEDKY	Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**	**CELKEM 2021–2027**	**CELKEM VFR na období 2028–2034**
OKRUH 7						
Lidské zdroje	0,000	0,000	0,000	0,404	**0,404**	2,828
Ostatní správní výdaje	0,000	0,000	0,000	0,018	**0,018**	0,126
Mezisoučet za OKRUH 7	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,422**	**0,422**	**2,954**
Mimo OKRUH 7						
Lidské zdroje	0,000	0,000	0,000	0,255	**0,255**	1,782
Ostatní výdaje správní povahy	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	0,000
Mezisoučet mimo OKRUH 7	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,255**	**0,255**	**1,782**
CELKEM	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,677**	**0,677**	**4,736**

V roce 2027 budou potřebné prostředky na oblast lidských zdrojů a na ostatní výdaje správní povahy pokryty z prostředků GŘ, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přerozděleny v rámci GŘ a případně doplněny z dodatečného přídělu, který lze řídícímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na rozpočtová omezení.

Odhadovaný dopad na výdaje a zaměstnance v roce 2028 a v dalších letech je přidán pouze pro ilustraci a nepředjímá příští víceletý finanční rámec. Zdroj financování a rozsah finančního závazku Unie v období po roce 2027 nadále závisí na výsledku interinstitucionálních jednání o VFR na období 2028–2034 a poté se určí prostřednictvím ročního rozpočtového procesu. Veškeré prostředky a přidělené počty zaměstnanců od roku 2028 jsou orientační.

3.2.4. Odhadované potřeby v oblasti lidských zdrojů

☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití lidských zdrojů.

☒ Návrh/podnět vyžaduje využití lidských zdrojů, jak je vysvětleno dále:

3.2.4.1. Financované ze schváleného rozpočtu

Odhad vyjádřete v přepočtu na plné pracovní úvazky (FTE)

SCHVÁLENÉ PROSTŘEDKY	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Po roce 2027
• Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)					
20 01 02 01 (v ústředí a v zastoupeních Komise)	0	0	0	1	1
20 01 02 03 (při delegacích EU)	0	0	0	0	0
01 01 01 01 (v nepřímém výzkumu)	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (v přímém výzkumu)	0	0	0	0,5	0,5
Jiné rozpočtové položky (upřesněte)	0	0	0	0	0
• Externí zaměstnanci (v přepočtu na plné pracovní úvazky)					
20 02 01 (SZ, VNO z celkového rámce)	0	0	0	2	2
20 02 03 (SZ, MZ, VNO a MOD při delegacích EU)	0	0	0	0	0
Položka administrativní podpory [XX.01.YY.YY] – v ústředí	0	0	0	0	0
Položka administrativní podpory [XX.01.YY.YY] – při delegacích EU	0	0	0	0	0
01 01 01 02 (SZ, VNO v nepřímém výzkumu)	0	0	0	0	0
01 01 01 12 (SZ, VNO v přímém výzkumu)	0	0	0	1,5	1,5
Jiné rozpočtové položky (upřesněte) – okruh 7	0	0	0	0	0
Jiné rozpočtové položky (upřesněte) – mimo okruh 7	0	0	0	0	0
CELKEM	**0**	**0**	**0**	**5**	**5**

	Současní zaměstnanci, kteří jsou k dispozici v útvarech Komise	**Dodateční zaměstnanci***		
		Má být financováno z okruhu 7 / v rámci výzkumu	**Má být financováno z položky BA**	**Má být financováno z poplatků**
Pracovní místa podle plánu pracovních míst	1 GŘ ENER 0,5 AD GŘ JRC		Nepoužije se.	
Externí zaměstnanci (SZ, VNO, ZAP)	2 SZ GŘ ENER 1,5 SZ GŘ JRC			

Odhadovaný dopad na výdaje a zaměstnance v roce 2028 a v dalších letech je přidán pouze pro ilustraci a nepředjímá příští víceletý finanční rámec. Zdroj financování a rozsah finančního závazku Unie v období po roce 2027 nadále závisí na výsledku interinstitucionálních jednání o VFR na období 2028–2034 a poté se určí prostřednictvím ročního rozpočtového procesu. Veškeré prostředky a přidělené počty zaměstnanců od roku 2028 jsou orientační.

Popis úkolů:

Úředníci a dočasní zaměstnanci	Provádění ustanovení týkajících se síťových poplatků, ukazatelů inteligentních sítí, výměny údajů o síti a opětovného využití těchto údajů pro účely výzkumu a inovací přináší Komisi řadu nových úkolů, k jejichž účinnému a včasnému splnění jsou zapotřebí příslušné zdroje. Tyto úkoly mají průřezový charakter, spojující regulaci energetiky, digitální politiku, správu dat, kybernetickou bezpečnost a podporu inovací, a vyžadují trvalou spolupráci s celou řadou subjektů na úrovni Unie i na vnitrostátní úrovni. GŘ ENER K zajištění dlouhodobé správy, koordinace a dohledu regulačních orgánů nad novým rámcem zavedeným podle článku 18a je zapotřebí přidělit **1 stálého úředníka (AD) na plný pracovní úvazek** do GŘ ENER. To zahrnuje řízení provádění rámce pro výměnu údajů o elektrické síti, zajištění soudržnosti s širším právním rámcem Unie (včetně aktu o datech, aktu o AI a právních předpisů v oblasti kybernetické bezpečnosti), koordinaci s agenturou ACER, sítí ENTSO-E, subjektem EU DSO a členskými státy a dohled nad následnými kroky v návaznosti na stanovisko Komise ke koordinovanému ujednání. Tyto zdroje se budou týkat požadavku č. 1 a zahrnovat zejména: Řízení procesů a koordinace v oblasti regulace - Koordinovat celkový proces provádění s agenturou ACER, sítí ENTSO pro elektřinu, subjektem EU DSO, provozovateli přenosových soustav, provozovateli distribučních soustav, členskými státy a dalšími příslušnými zúčastněnými stranami. - Řídit přípravu stanoviska Komise ke koordinovanému ujednání oznámenému podle čl. 18a odst. 5, včetně posouzení aspektů týkajících se správy, účasti, technických a provozních záležitostí, transparentnosti a kybernetické bezpečnosti. - Zajistit soulad této iniciativy s širším rámcem Unie v oblasti trhů s elektřinou, digitalizace, kybernetické bezpečnosti, ochrany údajů, umělé inteligence a průmyslové politiky. Politická a právní následná opatření - Posoudit dopady doporučení agentury ACER a zpráv o pokroku týkajících se ukazatelů inteligentních sítí na regulační rámec. - Navazovat na provádění dobrovolného rámce pro výměnu údajů o elektrické síti, včetně toho, jakým způsobem se zohledňuje stanovisko Komise. - Koordinovat s příslušnými útvary Komise, zejména v otázkách týkajících se správy dat, kybernetické bezpečnosti, umělé inteligence a kritické infrastruktury. Zapojení zúčastněných stran a sledování - Organizovat a navazovat na schůzky, odborné workshopy a cílené konzultace s provozovateli přenosových soustav,

	provozovateli distribučních soustav, sítí ENTSO-E, subjektem EU DSO, agenturou ACER, zástupci průmyslu, výzkumnými subjekty a dalšími zúčastněnými stranami. - Sledovat průběh provádění a v případě potřeby podporovat budoucí aktualizace prováděcího rámce. Tyto úkoly mají strukturální a dlouhodobý charakter, neboť se týkají průběžného sledování, rozvoje a řízení digitalizace elektrických sítí na úrovni Unie. Přesahují současnou oblast působnosti GŘ ENER, která nezahrnuje operativní dohled nad rámcem pro výměnu údajů o síti a inovace na úrovni Unie. Bude to zahrnovat také omezená další opatření v návaznosti na provádění v souvislosti s článkem 18b o inteligentních měřicích systémech. <u>GŘ JRC</u> GŘ JRC provedlo podrobné posouzení technické a vědecké podpory potřebné k provedení návrhu a prověřilo možnost vnitřního přerozdělení. Vzhledem k tomu, že existují určité synergie s probíhajícími činnostmi v oblastech digitalizace energetického systému a kybernetické bezpečnosti, budou tyto dodatečné činnosti realizovány s nasazením zaměstnance na **0,5 plného pracovního úvazku v platové třídě AD – přesunutého z vlastních zdrojů,** který se bude věnovat podpoře přípravy prováděcích aktů. To zahrnuje poskytování technických podkladů pro přípravu prováděcích aktů podle čl. 61 odst. 5b, mimo jiné v oblasti datových modelů, ontologií, rozhraní, architektur interoperability a technických specifikací.
Externí zaměstnanci	<u>GŘ ENER</u> Jsou zapotřebí **2 dočasní smluvní zaměstnanci (SZ) na plný pracovní úvazek** na podporu přípravy, vypracování a přijetí **prováděcích aktů** podle článku 61 (metodika stanovení sazeb, ukazatele inteligentních sítí a opětovné využití údajů) v souvislosti s následujícími požadavky: - Požadavek č. 2: Komise je oprávněna přijímat prováděcí akty, jimiž se stanoví pokyny umožňující zákonné, bezpečné a řízené opětovné využití údajů o elektrické síti pro účely výzkumu a inovací ve veřejném zájmu, které podporují provoz a optimalizaci elektrizační soustavy podle článku 18a (čl. 61 odst. 5b). To zahrnuje technickou a legislativní přípravu, konzultace se zúčastněnými stranami, vypracování návrhu a sledování jeho provádění. Tento úkol si vyžádá od GŘ ENER přibližně 0,5 plného pracovního úvazku. Tyto zdroje budou určeny zejména na přípravu, vypracování a řízení přijímání prováděcích aktů podle čl. 61 odst. 5a a 5b, včetně konzultací mezi útvary a konzultací s členskými státy v rámci příslušného postupu projednávání ve výborech. - Požadavek č. 3: Komise může přijmout prováděcí akt, kterým se stanoví pokyny týkající se harmonizované metodiky pro sazby v souladu s článkem 18 (čl. 61 odst. 5a). Tento úkol vyžaduje posílení analytických, regulačních a koordinačních kapacit v rámci GŘ ENER,

	včetně přibližně 1 plného pracovního úvazku na přípravu prováděcího aktu. Tyto zdroje budou určeny zejména pro politická a právní následná opatření. - Požadavek č. 4: Komise může přijmout prováděcí akt týkající se ukazatelů inteligentních sítí v souladu s článkem 18a (čl. 61 odst. 5a). Tento úkol vyžaduje analytické, regulační a koordinační kapacity v rámci GŘ ENER, včetně přibližně 0,5 plného pracovního úvazku na přípravu prováděcího aktu. Tyto zdroje budou určeny zejména pro politická a právní následná opatření. Tyto činnosti se soustřeďují spíše na počáteční fázi provádění a na období pravidelných aktualizací prováděcího rámce. Vyžadují značné analytické a koordinační kapacity po určitou dobu, avšak předpokládá se, že jakmile bude zaveden hlavní prováděcí rámec, nebude již nutné je trvale posilovat. JRC GŘ JRC provedlo podrobné posouzení technické a vědecké podpory potřebné k provedení návrhu a prověřilo možnost vnitřního přerozdělení. Vzhledem k tomu, že existují určité synergie s probíhajícími činnostmi v oblastech digitalizace energetického systému a kybernetické bezpečnosti, **JRC** za účelem provádění těchto dodatečných činností, na které budou vyčleněni **smluvní zaměstnanci na 1,5 plného pracovního úvazku, přerozdělí své interní zdroje** tak, aby poskytovaly technické a vědecké poradenství při vývoji dobrovolného bezpečného rámce pro výměnu údajů o elektrické síti podle čl. 18a odst. 5. To zahrnuje poskytnutí pokynů týkajících se postupů testování a validace a základních požadavků na kybernetickou bezpečnost. Pokud jde o rámec pro výměnu údajů, podpora ze strany JRC se bude zaměřovat zejména na: - Podporu formulování aktuálních a pro tvorbu politik relevantních případů použití souvisejících s plánováním, provozem a optimalizací sítě. - Podporu dobrovolného bezpečného rámce pro výměnu údajů o elektrické síti prostřednictvím poskytování metodik pro nezávislé testování, srovnávání a validaci inovativních digitálních nástrojů, které mají být vyvinuty podle čl. 18a odst. 5 a které se týkají provozu a optimalizace elektrizační soustavy.

3.2.5. Odhadovaný dopad na investice související s digitálními technologiemi

Povinné: do níže uvedené tabulky by měl být zahrnut nejlepší odhad investic souvisejících s digitálními technologiemi, které návrh/podnět vyžaduje.

Pokud je to pro realizaci návrhu/podnětu nutné, měly by být prostředky z okruhu 7 výjimečně uvedeny v určeném řádku.

Prostředky z okruhů 1–6 by měly být vykázány jako „výdaje politiky v oblasti informačních technologií na operační programy“. Tyto výdaje se týkají provozního rozpočtu, který bude použit na opětovné použití / nákup / vývoj IT platforem/nástrojů

přímo souvisejících s prováděním iniciativy a s nimi spojených investic (např. licence, studie, ukládání dat atd.). Informace uvedené v této tabulce by měly být v souladu s údaji uvedenými v oddíle 4 „Digitální rozměr“.

CELKEM prostředky na digitální oblast a IT	Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**	**CELKEM VFR na období 2021–2027**
OKRUH 7					
Výdaje na informační technologie (podnikové)	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Mezisoučet za OKRUH 7	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
Mimo OKRUH 7					
Výdaje politiky v oblasti informačních technologií na operační programy	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Mezisoučet mimo OKRUH 7	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
CELKEM	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**

3.2.6. Slučitelnost se stávajícím víceletým finančním rámcem

Návrh/podnět:

☒ může být v plném rozsahu financován přerozdělením prostředků v rámci příslušného okruhu víceletého finančního rámce (VFR).

☐ vyžaduje použití nepřiděleného rozpětí v rámci příslušného okruhu VFR a/nebo použití zvláštních nástrojů definovaných v nařízení o VFR.

☐ vyžaduje revizi VFR.

3.2.7. Příspěvky třetích stran

Návrh/podnět:

☒ nepočítá se spolufinancováním od třetích stran.

☐ počítá se spolufinancováním od třetích stran podle následujícího odhadu:

prostředky v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

	Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**	Celkem
Upřesněte spolufinancující subjekt					
Spolufinancované prostředky CELKEM					

3.2.8. Odhadované lidské zdroje a využití potřebných prostředků v decentralizované agentuře

Požadavky na zaměstnance (v přepočtu na plné pracovní úvazky)

Agentura: Agentura ACER	Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**	**VFR na období 2028–2034**
Dočasní zaměstnanci (třídy AD)					
Dočasní zaměstnanci (třídy AST)					
Mezisoučet dočasní zaměstnanci (třídy AD + AST)	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***
Smluvní zaměstnanci				2	2
Vyslaní národní odborníci					
Mezisoučet smluvní zaměstnanci a vyslaní národní odborníci	***0***	***0***	***0***	***2***	***2***
Zaměstnanci CELKEM	**0**	**0**	**0**	**2**	**2**

Prostředky kryté příspěvkem z rozpočtu EU v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Agentura: Agentura ACER	Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**	**CELKEM 2021–2027**	**CELKEM 2028–2034**
Hlava 1: Výdaje na zaměstnance				0,091[1]	**0,091**	1,379
Hlava 2: Výdaje na infrastrukturu a provozní výdaje					**0,000**	
Hlava 3: Provozní výdaje				0,300	**0,300**	8,660
Prostředky kryté z rozpočtu EU CELKEM	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,391**	**0,391**	**10,039[2]**

[1] Výdaje na zaměstnance byly upraveny tak, aby zohledňovaly předpoklad, že k náboru dojde v červenci.

V roce 2027 se tedy počítá pouze s 50 % průměrných nákladů.

[2] Tento údaj zahrnuje kumulativní dopad 2% roční indexace.

Přehled/souhrn lidských zdrojů a prostředků (v milionech EUR) potřebných v rámci návrhu/podnětu v decentralizované agentuře

Agentura: Agentura ACER	Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**	**CELKEM 2021–2027**	**CELKEM 2028–2034**
Dočasní zaměstnanci (AD+AST)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Smluvní zaměstnanci	**0**	**0**	**0**	2	**2**	**2**
Vyslaní národní odborníci	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Zaměstnanci celkem	**0**	**0**	**0**	**2**	**2**	**2**
Prostředky kryté z rozpočtu EU	0,000	0,000	0,000	0,391	**0,391**	**10,039**
Prostředky kryté z poplatků (v příslušných případech)	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	**0,000**
Spolufinancované prostředky (v příslušných případech)	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	**0,000**
CELKEM prostředky	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,391**	**0,391**	**10,039**

Popis úkolů, které má provádět agentura ACER:

Požadavek č. 6: Agentura ACER je povinna v úzké spolupráci s provozovateli přenosových a distribučních soustav a příslušnými zúčastněnými stranami vydat doporučení určené regulačním orgánům ohledně ukazatelů inteligentních sítí, které bude sloužit k měření zavádění inteligentních a inovativních síťových technologií a digitálních řešení v přenosových a distribučních sítích (článek 18a odst. 2). Toto doporučení má být vydáno do jednoho roku od vstupu nařízení v platnost a jedná se o jednorázový úkol.

Požadavek 7: Agentura ACER je povinna zveřejnit zprávu o pokroku na úrovni Unie, v níž posoudí vývoj a zavádění řešení v oblasti inteligentních sítí a efektivního využívání elektroenergetické infrastruktury (článek 18a odst. 3). Tato zpráva má být zveřejňována nejméně každé tři roky po zveřejnění doporučení agentury ACER týkajícího se ukazatelů inteligentních sítí a představuje opakující se úkol.

V souvislosti s požadavkem č. 6 společně s požadavkem č. 7 tedy agentura ACER potřebuje další zaměstnance, kteří budou řídit a provádět odbornou činnost, včetně vypracování počátečního doporučení a pravidelného monitorování jak provozovatelů přenosových soustav, tak provozovatelů distribučních soustav, a kteří budou rovněž pomáhat při sběru dat a dalších administrativních úkolech souvisejících s touto činností.

Požadavek č. 8: Úkolem agentury ACER je pomáhat regulačním orgánům při stanovování ukazatelů výkonnosti (článek 18 odst. 7).

Požadavek č. 9: Agentura ACER má za úkol zveřejnit zprávu se srovnáním efektivity provozovatelů přenosových soustav a jejich nákladů, a to nejpozději prvního dne měsíce

následujícího po uplynutí 12 měsíců od data vstupu tohoto nařízení v platnost a poté každé čtyři roky (článek 18 odst. 7).

Požadavek č. 10: Úkolem agentury ACER je vydat doporučení určené Komisi ohledně návrhu harmonizované metodiky pro sazby (čl. 61 odst. 5a).

V souvislosti s požadavky č. 8, 9 a 10 požaduje agentura ACER další personální zdroje na horizontální podporu a režijní náklady, jakož i provozní rozpočet na specializované poradenské služby a vývojové projekty.

3.3. Odhadovaný dopad na příjmy

☒ Návrh/podnět nemá žádný finanční dopad na příjmy.

☐ Návrh/podnět má tento finanční dopad:

- ☐ na vlastní zdroje
- ☐ na jiné příjmy
- ☐ uveďte, zda je příjem účelově vázán na výdajové položky

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Příjmová rozpočtová položka:	Prostředky dostupné v běžném rozpočtovém roce	Dopad návrhu/podnětu[3]			
		Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**
Článek …….					

U účelově vázaných příjmů upřesněte dotčené výdajové rozpočtové položky.

Jiné poznámky (např. způsob/vzorec výpočtu dopadu na příjmy nebo jiné údaje).

[3] Pokud jde o tradiční vlastní zdroje (cla, dávky z cukru), je třeba uvést čisté částky, tj. hrubé částky po odečtení 20 % nákladů na výběr.

4. DIGITÁLNÍ ROZMĚR

4.1. Požadavky digitálního významu

Popis požadavků digitálního významu na vysoké úrovni a související kategorie (data, digitalizace a automatizace procesů, digitální řešení nebo digitální veřejné služby)

Odkaz na požadavek	**Popis požadavku**	**Subjekt, na který se požadavek vztahuje nebo jehož se týká**	**Procesy na vysoké úrovni**	**Kategorie**
Požadavek č. 1 (R1) – čl. 18a odst. 2, 3 a 6 a čl. 61 odst. 5a: Ukazatele inteligentních energetických sítí a související rámec správy	Tento požadavek se týká vytvoření rámce pro ukazatele inteligentních sítí na úrovni Unie, včetně doporučení agentury ACER, pravidelného podávání zpráv o pokroku na úrovni Unie a možnosti, aby Komise přijímala prováděcí akty týkající se harmonizované metodiky. Tento požadavek je z hlediska digitalizace důležitý, protože se týká měření a sledování zavádění inteligentních a inovativních technologií a digitálních řešení v přenosových a distribučních sítích.	ACER, Komise, vnitrostátní regulační orgány, provozovatelé přenosových soustav a provozovatelé distribučních soustav.	Monitorování, podávání zpráv, posuzování regulačními orgány a vypracovávání harmonizovaných metodik.	**Data**
Požadavek č. 2 (R2) – čl. 18a odst. 4: Správa a výměna údajů o síti pro provoz inteligentních sítí	Tento požadavek se týká povinnosti provozovatelů přenosových soustav a provozovatelů distribučních soustav spravovat a vyměňovat si údaje o síti harmonizovaným způsobem, aby bylo možné rozvíjet, zavádět a efektivně	Provozovatelé přenosových soustav, provozovatelé distribučních soustav a nepřímo i další relevantní subjekty zapojené do	Výměna údajů, provoz sítě, monitorování, optimalizace a koordinace provozu elektrizační soustavy.	**Data** **Digitalizace a automatizace procesů.**

	využívat inteligentní elektrické sítě a inovativní řešení založená na datech, která podporují monitorování, optimalizaci a koordinaci provozu sítě. Je to důležité z hlediska digitalizace, protože to upravuje výměnu a využívání údajů o síti, trhu a provozu a podporuje digitalizaci provozu systému.	provozu soustavy a integrace flexibility.		
Požadavek č. 3 (R3) – čl. 18a odst. 5 a čl. 61 odst. 5b: Dobrovolný bezpečný rámec pro výměnu údajů o elektrické síti pro účely inovací	Tento požadavek se týká dobrovolného zavedení bezpečného rámce pro výměnu údajů o elektrické síti, na jehož realizaci se společně podílejí síť ENTSO pro elektřinu a subjekt DSO EU, s cílem podpořit vývoj, testování, integraci a zavádění inovativních technologií pro provoz a optimalizaci sítě, jakož i souvisejícího zmocnění Komise k přijímání prováděcích aktů, které stanoví pokyny pro zákonné, bezpečné a řízené opětovné využití údajů pro účely výzkumu a inovací ve veřejném zájmu. Je to důležité z hlediska digitalizace, protože se to týká strukturované výměny údajů, společných datových modelů, formátů, ontologií a rozhraní, jakož i digitálních opatření pro testování, srovnávání, validaci, interoperabilitu a správu životního cyklu digitálních nástrojů.	Provozovatelé přenosových soustav, provozovatelé distribučních soustav, síť ENTSO pro elektřinu, subjekt EU DSO, Komise a příslušné zúčastněné strany, jako jsou výzkumné a technologické organizace a poskytovatelé průmyslových řešení.	Sdílení údajů, bezpečný přístup k údajům, testování a validace digitálních nástrojů, správa interoperability a podpora inovací.	**Data**, **digitální řešení** a **digitalizace a automatizace procesů**.

4.2. Data

Obecný popis dotčených dat

Druh dat	**Odkaz na požadavek (požadavky)**	**Norma a/nebo specifikace**
Uvedená data se týkají zavádění inteligentních a inovativních síťových technologií a digitálních řešení v přenosových a distribučních sítích, jakož i efektivního využívání elektroenergetické infrastruktury. Očekává se, že tyto údaje budou vycházet především ze stávajících vnitrostátních zpráv podle čl. 59 písm. l) směrnice (EU) 2019/944, v případě potřeby doplněných o další údaje stanovené v doporučení agentury ACER a v prováděcích aktech Komise týkajících se ukazatelů inteligentních sítí, budou-li přijaty.	Požadavek č. 1 (ukazatele inteligentních sítí)	V této fázi není ve znění právního předpisu stanoven žádný konkrétní technický standard; jakákoli další harmonizace metodiky, ukazatelů nebo formátů podávaných zpráv bude řešena v doporučení a případně v prováděcím aktu.
Jedná se o údaje o elektrické síti, které jsou nezbytné pro vývoj, zavádění a efektivní využívání inteligentních elektrických sítí a inovativních řešení založených na datech, podporující provoz sítě. V závislosti na konkrétním případu použití mohou tato data zahrnovat topologii sítě a údaje o zařízeních, provozní měření, toky zatížení, údaje o napětí a přetížení, údaje o výpadcích a údržbě, údaje o nasazení a omezení, údaje o připojení a kapacitě, údaje související s flexibilitou a provozní prognózy a omezení důležité pro provoz přenosových a distribučních soustav.	Požadavek č. 2 (výměna údajů o síti pro účely provozu inteligentní sítě)	Samotné znění právního předpisu nestanoví podrobné technické normy. Ve fázi provádění mohou být relevantní stávající odvětvové specifikace a modely, včetně případného standardu pro výměnu modelu společné sítě (CGMES) nebo jiných řešení zajišťujících interoperabilitu v odvětví elektroenergetiky.
Jedná se o údaje o elektrické síti a související technické informace, které se využívají v dobrovolném bezpečném rámci pro účely výzkumu a inovací ve veřejném zájmu a podporují provoz a optimalizaci elektrizační	Požadavek č. 3 (bezpečný rámec pro výměnu údajů o elektrické	Návrh stanoví, že prováděcí akty Komise mohou upřesnit nebo aktualizovat datové modely,

soustavy. V závislosti na konkrétním případě použití mohou tato data zahrnovat údaje o provozu, plánování, zařízeních, flexibilitě a výkonu systému, které poskytují zúčastnění provozovatelé přenosových soustav a provozovatelé distribučních soustav, jakož i metadata, referenční údaje a výstupy získané v rámci testování a validace.	síti pro účely inovací)	formáty, ontologie a rozhraní relevantní pro tento rámec, a to spolu s podmínkami týkajícími se transparentnosti, odpovědnosti, kybernetické bezpečnosti a snižování rizik.

Soulad s Evropskou strategií pro data

Vysvětlení, jak jsou požadavky sladěny s Evropskou strategií pro data

Požadavek č. 1 (ukazatele inteligentních sítí) je v souladu s Evropskou strategií pro data v tom smyslu, že podporuje konzistentní a spravedlivé využívání údajů pro sledování ze strany regulačních orgánů a tvorbu politik v odvětví energetiky, přičemž vychází ze stávajících odvětvových struktur podávaných zpráv.

Požadavek č. 2 (výměna údajů o síti pro účely provozu inteligentní sítě) je v souladu s Evropskou strategií pro data, neboť podporuje sdílení dat a interoperabilitu v daném odvětví způsobem, který je v souladu s pravidly Unie týkajícími se ochrany údajů, kybernetické bezpečnosti a spravedlivého přístupu k datům. Doplňuje také stávající rámec pro údaje v oblasti energetiky, aniž by docházelo k duplicitě s nařízením o datech, jelikož se týká regulovaných údajů o síti a spolupráce mezi regulovanými subjekty při provozu soustavy.

Požadavek č. 3 (bezpečný rámec pro výměnu údajů o elektrické síti pro účely inovací) je v souladu s Evropskou strategií pro data, neboť jeho cílem je umožnit zákonné, bezpečné a řízené opětovné využití údajů v odvětvově specifickém rámci, a to při dodržení pravidel EU v oblasti obecného nařízení o ochraně osobních údajů, nařízení o datech, aktu o umělé inteligenci a dalších příslušných právních předpisů. V praxi bude tento rámec rovněž sloužit jako základ pro vývoj a zavádění řešení založených na umělé inteligenci, která podporují provoz a optimalizaci elektrizační soustavy. Veškerý takový vývoj a zavádění by se měly uskutečňovat v souladu s nařízením (EU) 2024/1689 (akt o umělé inteligenci) a dalšími platnými právními předpisy Unie, zejména pokud jde o řízení rizik, správu dat, transparentnost, lidský dohled, odolnost a kybernetickou bezpečnost.

Soulad se zásadou „pouze jednou“

Vysvětlení, jak byla zohledněna zásada „pouze jednou“ a jak byla prozkoumána možnost opětovného použití stávajících dat

Pokud jde o požadavek č. 1 (ukazatele inteligentních sítí), návrh se řídí zásadou „pouze jednou“, neboť v maximální možné míře vychází z již

existujících vnitrostátních povinností v oblasti podávání zpráv, namísto toho, aby zaváděl zcela nový systém podávání zpráv.

U požadavku č. 2 (výměna údajů o síti pro účely provozu inteligentní sítě) je dodržena zásada „pouze jednou“ v tom smyslu, že toto ustanovení vychází z dat, která již byla vygenerována a jsou využívána provozovateli soustavy v rámci běžného provozu soustavy; nevytváří obecnou povinnost znovu shromažďovat stejné informace z nových zdrojů, ale spíše má za cíl zlepšit způsob, jakým se stávající údaje vyměňují a využívají.

V případě požadavku č. 3 (bezpečný rámec pro výměnu údajů o elektrické síti pro účely inovací) by se zavádění tohoto rámce mělo řídit zásadou „pouze jednou“, a to zejména tím, že se v rámci možností budou znovu využívat stávající odvětvové datové soubory, kanály a technická řešení pro podávání zpráv a že se bude předcházet zbytečnému zdvojování povinností týkajících se sběru nebo přenosu dat.

Vysvětlení, jak jsou nově vytvořená data dohledatelná, přístupná, interoperabilní a opakovaně použitelná a jakým způsobem splňují standardy vysoké kvality

Nepoužije se.

Datové toky

Obecný popis datových toků

Druh dat	**Odkaz (odkazy) na požadavek (požadavky)**	**Subjekty, které data poskytují**	**Subjekty, které data přijímají**	**Podnět pro výměnu dat**	**Četnost (v příslušných případech)**
Údaje týkající se zavádění inteligentních a inovativních síťových technologií a digitálních řešení	Požadavek č. 1 (ukazatele inteligentních sítí)	Vnitrostátní regulační orgány a případně provozovatelé soustavy,	agentura ACER pro vypracovávání svých doporučení a zpráv o pokroku a Komise od agentury ACER v podobě těchto výstupů.	Prvním podnětem bude vstup nařízení v platnost,	následuje vypracování doporučení agentury ACER do jednoho roku a poté pravidelný tříletý cyklus podávání zpráv.

Jedná se o údaje o elektrické síti, které jsou nezbytné pro vývoj, zavádění a efektivní využívání inteligentních elektrických sítí a inovativních řešení založených na datech, podporující provoz sítě.	Požadavek č. 2 (výměna údajů o síti pro účely provozu inteligentní sítě)	Provozovatelé sítí	Provozovatelé sítí	Provozní systém musí být propojen s monitorováním, optimalizací a koordinací provozu sítě, včetně začlenění odezvy strany poptávky, obnovitelných zdrojů energie a nefosilní flexibility.	Četnost těchto výměn bude záviset na konkrétním provozním případu použití a může se pohybovat od výměn v téměř reálném čase až po pravidelné sdílení statických údajů nebo údajů souvisejících s plánováním.
Údaje o elektrické síti a související technické informace, které se využívají v dobrovolném bezpečném rámci pro účely výzkumu a inovací ve veřejném zájmu a podporují provoz a optimalizaci elektrizační soustavy.	Požadavek č. 3 (bezpečný rámec pro výměnu údajů o elektrické síti pro účely inovací)	Hlavní toky údajů budou směřovat od provozovatelů přenosových soustav a provozovatelů distribučních soustav účastnících se koordinovaného ujednání, mezi účastníky v tomto rámci podle dohodnutých pravidel správy, od sítě ENTSO pro elektřinu a subjektu EU DSO směrem do Komise při sdělování informací o správě a technických ujednáních a od Komise zpět k účastníkům prostřednictvím jejího stanoviska a prováděcích aktů, budou-li přijaty.		Podnětem bude dobrovolné zavedení koordinovaného ujednání ze strany zúčastněných provozovatelů, následované sdělením příslušných informací týkajících se správy a technických aspektů Komisi.	Další výměna údajů bude záviset na účasti v tomto rámci a na konkrétních činnostech v oblasti výzkumu, testování, referenčního srovnávání a zavádění, které v něm budou prováděny.

4.3. Digitální řešení

Obecný popis digitálních řešení

Digitální řešení	Odkaz (odkazy) na požadavek (požadavky)	Hlavní požadované funkce	Odpovědný subjekt	Jak je zajištěna přístupnost?	Jak je zohledněna opětovná použitelnost?	Použití technologií umělé inteligence (v příslušných případech)
Digitální řešení č. 1 Stávající systémy podávání zpráv, monitorování a analýzy pro ukazatele inteligentních sítí	Požadavek č. 1	Návrh nezavádí žádnou samostatnou novou digitální platformu Unie. Mezi příslušná digitální řešení patří stávající systémy podávání zpráv, monitorování a analýzy, které využívají agentura ACER a vnitrostátní regulační orgány ke shromažďování, zpracování a vyhodnocování informací o výkonu sítí a o zavádění inteligentních a digitálních síťových řešení. V závislosti na budoucích prováděcích aktech může být nutné tyto stávající systémy aktualizovat, aby podporovaly	Za vypracování doporučení na úrovni Unie a za zprávu o pokroku je odpovědná agentura ACER. Za monitorování a podávání zpráv na vnitrostátní úrovni odpovídají vnitrostátní regulační orgány.	Nejsou stanoveny žádné konkrétní požadavky na přístupnost, jelikož se jedná především o systémy určené pro regulační orgány a odborníky, nikoli o digitální služby určené pro veřejnost. Výstupy, jako jsou například zprávy agentury ACER, by nicméně měly zůstat veřejně přístupné v souladu se stávajícími postupy v oblasti transparentnosti.	Opětovná použitelnost je zajištěna tím, že se vychází ze stávajících zpráv podávaných regulačním orgánům a analytických nástrojů, namísto vytváření zcela nového řešení.	V současné době návrh nevyžaduje, aby toto digitální řešení využívalo umělou inteligenci.

		harmonizovanější metodiku ukazatelů, společné struktury podávání zpráv a srovnatelné analytické výstupy.			
Digitální řešení č. 2 Rozhraní pro výměnu údajů o síti, systémy a komponenty pro interoperabilitu určené pro provoz inteligentních sítí	Požadavek č. 2	Za příslušná digitální řešení se považují rozhraní, systémy a komponenty zajišťující interoperabilitu, které provozovatelé přenosových soustav a provozovatelé distribučních soustav využívají k harmonizované výměně a zpracování údajů o síti. Mezi ně mohou patřit rozhraní stroj-stroj, brány pro výměnu dat, sdílené sémantické modely, systémy pro správu dat a další digitální nástroje podporující monitorování, optimalizaci a koordinaci provozu sítě.	Provozovatelé přenosových soustav a provozovatelé distribučních soustav, jednající v rámci svých stávajících provozních povinností.	Návrh nezavádí digitální službu určenou pro občany, a proto nevznikají žádné konkrétní otázky týkající se přístupnosti pro širokou veřejnost. Cílem digitálních řešení je podpořit interoperabilitu a opětovné využití údajů, přičemž digitální řešení by měla pokud možno vycházet ze stávajících odvětvových řešení a standardů namísto toho, aby vyžadovala zcela nové architektury.	Znění počítá s vývojem a provozem inovativních řešení založených na datech, mezi něž mohou patřit nástroje využívající umělou inteligenci pro prognózy, optimalizaci nebo sledovatelnost soustav.
Digitální řešení č. 3	Požadavek č. 3	Příslušným digitálním řešením je bezpečný rámec pro výměnu údajů	Hlavní odpovědnost nesou zúčastnění provozovatelé	Návrh nestanoví konkrétní technologickou architekturu, což zachovává flexibilitu při využívání	Tento rámec je výslovně navržen tak,

Bezpečný rámec pro výměnu údajů o elektrické síti pro účely inovací		o elektrické síti, který byl zaveden jako dobrovolný prostřednictvím koordinovaného ujednání, na jehož realizaci se společně podílely síť ENTSO pro elektřinu a subjekt EU DSO. Tento rámec může využívat digitální platformy, zabezpečená zpracovatelská prostředí, sdílená testovací a srovnávací prostředí, validační nástroje a další digitální infrastruktury nezbytné pro podporu vývoje, testování, integrace a zavádění inovativních technologií pro provoz a optimalizaci sítě.	přenosových soustav a provozovatelé distribučních soustav, přičemž koordinované ujednání zajišťují společně síť ENTSO pro elektřinu a subjekt EU DSO. Komise vykonává dohled prostřednictvím svého stanoviska k oznámeným opatřením v oblasti správy a technickým opatřením a prostřednictvím případných prováděcích aktů podle čl. 61 odst. 5b.	stávajících nebo pilotních infrastruktur. Zásadním rysem je možnost opětovného využití, neboť cílem tohoto rámce je umožnit, aby vyvinutá inovativní řešení mohli využívat i další evropští provozovatelé přenosových a distribučních soustav, kteří požádají o přístup v rámci koordinovaného ujednání. Nevznikají žádné konkrétní požadavky na přístupnost, jelikož se nejedná o službu určenou pro veřejnost.	aby podporoval inovativní technologie, a může zahrnovat nástroje založené na umělé inteligenci, včetně nástrojů AI pro modelování, testování, optimalizaci nebo validaci.

Pro každé digitální řešení vysvětlení, jak je digitální řešení v souladu s platnými digitálními politikami a právními předpisy

Digitální řešení č. 1

Digitální a/nebo odvětvová politika (v příslušných případech)	**Způsob, jakým je dosaženo souladu**
Akt o umělé inteligenci	Jakékoli budoucí využívání analytických nástrojů založených na umělé inteligenci ze strany agentury ACER nebo vnitrostátních regulačních orgánů bude muset být v souladu s aktem o umělé inteligenci.
Rámec EU pro kybernetickou bezpečnost	Řešení musí rovněž zůstat v souladu s obecným rámcem Unie pro ochranu údajů a kybernetickou bezpečnost.
Nařízení eIDAS	Žádný konkrétní odkaz
Jednotná digitální brána a IMI	Žádný konkrétní odkaz
Jiné	

Digitální řešení č. 2 Rozhraní pro výměnu údajů o síti, systémy a komponenty pro interoperabilitu určené pro provoz inteligentních sítí

Digitální a/nebo odvětvová politika (v příslušných případech)	**Způsob, jakým je dosaženo souladu**
Akt o umělé inteligenci	V případě, že se tyto nástroje používají, musí být v souladu s platným rámcem Unie, v příslušných případech zejména s aktem o umělé inteligenci.
Rámec EU pro kybernetickou bezpečnost	V případě, že se tyto nástroje používají, musí být v souladu s platným rámcem Unie, zejména s povinnostmi vyplývajícími z nařízení NIS2, které se vztahují na dotčené subjekty, a s dalšími požadavky na kybernetickou bezpečnost stanovenými v odvětvových právních předpisech.
Nařízení eIDAS	Žádný konkrétní odkaz

Jednotná digitální brána a IMI	Žádný konkrétní odkaz
Jiné	

<u>Digitální řešení č. 3</u> Bezpečný rámec pro výměnu údajů o elektrické síti pro účely inovací

Digitální a/nebo odvětvová politika (v příslušných případech)	**Způsob, jakým je dosaženo souladu**
Akt o umělé inteligenci	Pokud se používají nástroje založené na umělé inteligenci, je kromě obecného nařízení o ochraně osobních údajů, nařízení o datech, předpisů o kybernetické bezpečnosti a dalších příslušných právních předpisů Unie výslovně relevantní také dodržování aktu o umělé inteligenci.
Rámec EU pro kybernetickou bezpečnost	Pokud se používají nástroje založené na umělé inteligenci, je třeba dodržovat předpisy o kybernetické bezpečnosti a další příslušné právní předpisy Unie.
Nařízení eIDAS	Žádný konkrétní odkaz
Jednotná digitální brána a IMI	Žádný konkrétní odkaz
Jiné	

4.4. Posouzení interoperability

V rámci této legislativní iniciativy požadavky týkající se výměny údajů, ukazatelů inteligentních sítí, koordinovaného rámce pro inovace a inteligentních měřicích systémů nezakládají ani neovlivňují transevropské digitální veřejné služby ve smyslu nařízení o interoperabilní Evropě. Týkají se především regulačních povinností, ujednání o výměně provozních údajů a digitálních infrastruktur subjektů v regulovaném odvětví elektroenergetiky, nikoli digitálních služeb poskytovaných subjekty Unie nebo orgány veřejného sektoru navzájem, občanům či podnikům. Tato politická iniciativa se netýká žádné přeshraniční digitální veřejné služby, a proto se oddíl věnovaný posouzení interoperability neuplatňuje.

4.5. Opatření na podporu digitálního provádění

Popis opatření na podporu digitalizace na vysoké úrovni

Popis opatření	**Odkaz (odkazy) na požadavek (požadavky)**	**Úloha Komise** (v příslušných případech)	**Zapojené subjekty** (v příslušných případech)	**Předpokládaný harmonogram** (v příslušných případech)
U požadavku č. 1 je důležitým prováděcím opatřením vypracování doporučení agentury ACER ohledně ukazatelů inteligentních sítí, na které v případě potřeby navážou prováděcí akty Komise stanovující harmonizovanou metodiku. Toto opatření podporuje postupné vytváření ucelenějšího rámce na úrovni Unie pro měření zavádění inteligentních a digitálních síťových řešení a jejich přínosu k efektivnímu využívání elektroenergetické infrastruktury.	Požadavek č. 1 (ukazatele inteligentních sítí)	Úlohou Komise bude posoudit potřebu další harmonizace a v případě potřeby přijmout prováděcí akty.	Mezi zúčastněné subjekty budou patřit agentura ACER, Komise, vnitrostátní regulační orgány, provozovatelé přenosových soustav, provozovatelé distribučních soustav a příslušné zúčastněné strany.	Prvním milníkem bude doporučení agentury ACER **do jednoho roku od vstupu v platnost**, na které v případě potřeby v pozdější fázi navážou případné prováděcí akty.
U požadavku č. 2 spočívá hlavní prováděcí opatření v postupné úpravě správy a výměny údajů a ujednání o interoperabilitě ze strany provozovatelů přenosových soustav a provozovatelů distribučních soustav tak, aby bylo možné údaje o síti využívat harmonizovanějším způsobem za účelem podpory zavádění inteligentních sítí a	Požadavek č. 2 (výměna údajů o síti pro účely provozu inteligentní sítě)	Úloha Komise bude spočívat především v monitorování politik a následných opatřeních v souvislosti s prováděním nařízení.	Mezi zúčastněné subjekty patří provozovatelé přenosových soustav, provozovatelé distribučních soustav, vnitrostátní	Provádění začne **datem použitelnosti nařízení** a bude probíhat postupně s tím, jak budou provozovatelé přizpůsobovat stávající systémy a procesy.

inovativních řešení založených na datech. Jedná se především o provozní prováděcí opatření na úrovni odvětví, nikoli o opatření, které by mělo být stanoveno aktem Komise.			regulační orgány a případně také síť ENTSO pro elektřinu a subjekt EU DSO.	
U požadavku č. 3 je klíčovým prováděcím opatřením zavedení koordinovaného ujednání, na jehož vytvoření se společně podílejí síť ENTSO pro elektřinu a subjekt EU DSO, včetně vypracování pravidel týkajících se správy, účasti, technických a provozních aspektů a kybernetické bezpečnosti pro dobrovolný bezpečný rámec pro výměnu údajů o elektrické síti. Dalším podpůrným opatřením je přijetí prováděcích aktů Komisí podle čl. 61 odst. 5b, které stanoví společné pokyny týkající se datových modelů, formátů, ontologií, rozhraní, transparentnosti a požadavků na řízení rizik.	Požadavek č. 3 (bezpečný rámec pro výměnu údajů o elektrické síti pro účely inovací)	Úloha Komise bude proto zahrnovat obdržení oznámených ujednání, vydávání stanovisek k nim a případně přijímání prováděcích aktů s cílem podpořit jednotnější a bezpečnější zavádění.	Mezi zúčastněné subjekty patří Komise, síť ENTSO pro elektřinu, subjekt EU DSO, zúčastnění provozovatelé přenosových soustav a provozovatelé distribučních soustav a příslušné evropské zúčastněné strany, jako jsou výzkumné a technologické organizace a poskytovatelé průmyslových řešení.	Očekává se, že koordinované ujednání bude vypracováno **po vstupu nařízení v platnost**, zatímco prováděcí akty budou následovat později v závislosti na pokroku rámce a na potřebě dalšího upřesnění.

PŘÍLOHA

LEGISLATIVNÍHO FINANČNÍHO A DIGITÁLNÍHO VÝKAZU

Název návrhu:

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se mění nařízení (EU) 2019/943, pokud jde o progresivní účty za elektřinu v Evropské unii, prostřednictvím snižování nákladů soustavy a podpory elektrifikace a digitalizace

1. POTŘEBNÉ LIDSKÉ ZDROJE A NÁKLADY NA TYTO ZDROJE
2. VÝŠE JINÝCH VÝDAJŮ SPRÁVNÍ POVAHY
3. CELKOVÉ SPRÁVNÍ NÁKLADY
4. METODY VÝPOČTU POUŽITÉ K ODHADU NÁKLADŮ

4.1. Lidské zdroje

4.2. Ostatní správní výdaje

1. Náklady na potřebné lidské zdroje

☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití lidských zdrojů.

☒Návrh/podnět vyžaduje využití lidských zdrojů, jak je vysvětleno dále:

1.1. Financované ze schváleného rozpočtu

1.1.1 GŘ ENER

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

OKRUH 7 víceletého finančního rámce		**2024**		**2025**		**2026**		**2027**		**CELKEM 2021–2027**		**CELKEM 2028–2034**	
		Plné pracovní úvazky	Prostředky	Plné pracovní úvazky	Prostředky	Plné pracovní úvazky	Prostředky	Plné pracovní úvazky	Prostředky	**Plné pracovní úvazky**	**Prostředky**	**Plné pracovní úvazky**	**Prostředky**
Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)													
20 01 02 01 – Ústředí a zastoupení	AD		0,000		0,000		0,000	1	0,194	**1**	**0,194**	**1**	**0,194**
	AST		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**	**0**	**0,000**
20 01 02 03 – Delegace Unie	AD		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**	**0**	**0,000**
	AST		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**	**0**	**0,000**
Externí zaměstnanci													
20 02 01 a 20 02 02 – Externí pracovníci – Ústředí a zastoupení	SZ		0,000		0,000		0,000	2	0,210	**2**	**0,210**	**2**	**0,210**
	VNO		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**	**0**	**0,000**
20 02 03 – Externí pracovníci – Delegace Unie	SZ		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**	**0**	**0,000**
	MZ		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**	**0**	**0,000**
	VNO		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**	**0**	**0,000**
	MOD		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**	**0**	**0,000**

Jiné rozpočtové položky související s HR (*upřesněte*)	SZ		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**	**0**	**0,000**
	VNO		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**	**0**	**0,000**
Mezisoučet HR – OKRUH 7		**0**	**0,000**	**0**	**0,000**	**0**	**0,000**	**3**	**0,404**	**3**	**0,404**	**3**	**0,404**

Mimo OKRUH 7 víceletého finančního rámce		**2024**		**2025**		**2026**		**2027**		**CELKEM 2021–2027**		**CELKEM 2028–2034**	
		Plné pracovní úvazky	Prostředky	Plné pracovní úvazky	Prostředky	Plné pracovní úvazky	Prostředky	Plné pracovní úvazky	Prostředky	Plné pracovní úvazky	Prostředky	Plné pracovní úvazky	Prostředky
Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)													
01 01 01 01 Nepřímý výzkum	AD		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
	AST		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
01 01 01 11 Přímý výzkum	AD		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
	AST		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
Jiné (upřesněte)	AD		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
	AST		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
Externí zaměstnanci													
Externí pracovníci z operačních prostředků	– v ústředí SZ		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
	– v ústředí VNO		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
	– při delegacích Unie SZ		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
	– při delegacích Unie MZ									**0**	**0,000**		
	– při delegacích Unie VNO		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		

	MOD									**0**	**0,000**		
01 01 01 02 Nepřímý výzkum	SZ		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
	VNO		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
01 01 01 12 Přímý výzkum	SZ		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
	VNO		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
Jiné rozpočtové položky související s HR *(upřesněte)*	SZ		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
	VNO		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
Mezisoučet HR – mimo OKRUH 7		**0**	**0,000**	**0**	**0,000**	**0**	**0,000**	**0**	**0,000**	**0**	**0,000**		
Celkem HR (všechny okruhy VFR)		**0**	**0,000**	**0**	**0,000**	**0**	**0,000**	**3**	**0,404**	**3**	**0,404**	**3**	**0,404**

1.1.2 GŘ JRC

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

OKRUH 7		**2024**		**2025**		**2026**		**2027**		**CELKEM 2021–2027**		**CELKEM 2028–2034**	
víceletého finančního rámce		Plné pracovní úvazky	Prostředky	Plné pracovní úvazky	Prostředky	Plné pracovní úvazky	Prostředky	Plné pracovní úvazky	Prostředky	**Plné pracovní úvazky**	**Prostředky**	**Plné pracovní úvazky**	**Prostředky**
Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)													
20 01 02 01 – Ústředí a zastoupení	AD		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
	AST		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
20 01 02 03 – Delegace Unie	AD		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
	AST		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
Externí zaměstnanci													
20 02 01 a 20 02 02 – Externí pracovníci – Ústředí a zastoupení	SZ		0,000		0,000		0,000		0,000		**0,000**		
	VNO		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
20 02 03 – Externí pracovníci – Delegace Unie	SZ		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
	MZ		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
	VNO		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
	MOD		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
Jiné rozpočtové položky související s HR (upřesněte)	SZ		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
	VNO		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**	**0**	**0,000**
Mezisoučet HR –		**0**	**0,000**	**0**	**0,000**	**0**	**0,000**	**0**	**0,000**	**0**	**0,000**	**0**	**0,000**

OKRUH 7												

Mimo OKRUH 7 víceletého finančního rámce		2024		2025		2026		2027		CELKEM 2021–2027		CELKEM 2028–2034	
		Plné pracovní úvazky	Prostředky	Plné pracovní úvazky	Prostředky	Plné pracovní úvazky	Prostředky	Plné pracovní úvazky	Prostředky	Plné pracovní úvazky	Prostředky	Plné pracovní úvazky	Prostředky
Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)													
01 01 01 01 Nepřímý výzkum	AD		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
	AST		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
01 01 01 11 Přímý výzkum	AD		0,000		0,000		0,000	0,5	0,097	**0,5**	**0,097**	**0,5**	**0,679**
	AST		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
Jiné (upřesněte)	AD		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
	AST		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
Externí zaměstnanci													
Externí pracovníci z operačních prostředků	– v ústředí	SZ		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
		VNO		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
	– při delegacích Unie	SZ		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
		MZ		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
		VNO		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
		MOD									**0**	**0,000**		
01 01 01 02 Nepřímý výzkum		SZ		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		

	VNO		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
01 01 01 12 Přímý výzkum	SZ		0,000		0,000		0,000	1,5	0,158	**1,5**	**0,158**	**1,5**	**1,103**
	VNO		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
Jiné rozpočtové položky související s HR *(upřesněte)*	SZ		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
	VNO		0,000		0,000		0,000		0,000	**0**	**0,000**		
Mezisoučet HR – mimo OKRUH 7		**0**	**0,000**	**0**	**0,000**	**0**	**0,000**	**2**	**0,255**	**2**	**0,255**	**2**	**1,782**
Celkem HR (všechny okruhy VFR)		**0**	**0,000**	**0**	**0,000**	**0**	**0,000**	**2**	**0,255**	**2**	**0,255**	**2**	**1,782**

1.1.3 Celkem

OKRUH 7 víceletého finančního rámce		2024		2025		2026		2027		CELKEM 2021–2027		CELKEM 2028–2034	
		Plné pracovní úvazky	Prostředky	Plné pracovní úvazky	Prostředky	Plné pracovní úvazky	Prostředky	Plné pracovní úvazky	Prostředky	**Plné pracovní úvazky**	**Prostředky**	**Plné pracovní úvazky**	**Prostředky**
Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)													
20 01 02 01 – Ústředí a zastoupení	AD	0	0,000	0	0,000	0	0,000	1	0,194	**1**	**0,194**	1	1,358
	AST	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	**0**	**0,000**		
20 01 02 03 – Delegace Unie	AD	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	**0**	**0,000**		
	AST	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	**0**	**0,000**		
Externí zaměstnanci													
20 02 01 a 20 02 02 – Externí pracovníci – Ústředí a zastoupení	SZ	0	0,000	0	0,000	0	0,000	2	0,210	**2**	**0,210**	2	1,470
	VNO	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	**0**	**0,000**		
20 02 03 – Externí pracovníci – Delegace Unie	SZ	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	**0**	**0,000**		
	MZ	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	**0**	**0,000**		
	VNO	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	**0**	**0,000**		
	MOD	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	**0**	**0,000**		
Jiné rozpočtové položky související s HR (upřesněte)	SZ	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	**0**	**0,000**		
	VNO	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	**0**	**0,000**		
Mezisoučet HR – OKRUH		**0**	**0,000**	**0**	**0,000**	**0**	**0,000**	**3**	**0,404**	**3**	**0,404**	**3**	**2,828**

7																
Mimo OKRUH 7 víceletého finančního rámce		**2024**		**2025**		**2026**		**2027**		**CELKEM 2021–2027**		**CELKEM 2028–2034**	
		Plné pracovní úvazky	Prostředky	Plné pracovní úvazky	Prostředky	Plné pracovní úvazky	Prostředky	Plné pracovní úvazky	Prostředky	Plné pracovní úvazky	Prostředky	Plné pracovní úvazky	Prostředky
Pracovní místa podle plánu pracovních míst (místa úředníků a dočasných zaměstnanců)													
01 01 01 01 Nepřímý výzkum	AD	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	**0**	**0,000**		
	AST	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	**0**	**0,000**		
01 01 01 11 Přímý výzkum	AD	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0,5	0,097	**0,5**	**0,097**	**0,5**	**0,679**
	AST	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	**0**	**0,000**		
Jiné (upřesněte)	AD	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	**0**	**0,000**		
	AST	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	**0**	**0,000**		
Externí zaměstnanci													
Externí pracovníci z operačních prostředků	– v ústředí	SZ	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	**0**	**0,000**		
		VNO	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	**0**	**0,000**		
	– při delegacích Unie	SZ	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	**0**	**0,000**		
		MZ	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	**0**	**0,000**		
		VNO	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	**0**	**0,000**		
		MOD	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	**0**	**0,000**		
01 01 01 02 Nepřímý výzkum		SZ	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	**0**	**0,000**		
		VNO	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	**0**	**0,000**		

01 01 01 12 Přímý výzkum	SZ	0	0,000	0	0,000	0	0,000	1,5	0,158	**1,5**	**0,158**	**1,5**	**1,103**
	VNO	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	**0**	**0,000**		
Jiné rozpočtové položky související s HR *(upřesněte)*	SZ	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	**0**	**0,000**		
	VNO	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	**0**	**0,000**		
Mezisoučet HR – mimo OKRUH 7		**0**	**0,000**	**0**	**0,000**	**0**	**0,000**	**2**	**0,255**	**2**	**0,255**	**2**	**1,782**
Celkem HR (všechny okruhy VFR)		**0**	**0,000**	**0**	**0,000**	**0**	**0,000**	**5**	**0,659**	**5**	**0,659**	**5**	**4,610**

2. Výše jiných výdajů správní povahy

☐ Návrh/podnět nevyžaduje využití prostředků správní povahy

☒ Návrh/podnět vyžaduje využití prostředků správní povahy, jak je vysvětleno dále:

2.1. Financované ze schváleného rozpočtu

2.1.1 GŘ ENER

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

OKRUH 7 víceletého finančního rámce	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**CELKEM 2021–2027**	**CELKEM 2028–2034**
V ústředí nebo na území EU:						
20 02 06 01 – Náklady na služební cesty a reprezentaci				0,018	**0,018**	**0,126**
20 02 06 02 – Náklady na konference a zasedání					**0,000**	
20 02 06 03 – Výbory					**0,000**	
20 02 06 04 – Studie a konzultace					**0,000**	
20 04 – Výdaje na informační technologie (podnikové)[1]					**0,000**	
Jiné rozpočtové položky nesouvisející s HR *(podle potřeby upřesněte)*					**0,000**	

1 Vyžaduje se stanovisko GŘ DIGIT – investičního týmu IT (viz Pokyny pro financování IT, C(2020) 6126 final ze dne 10. září 2020, s. 7).

Při delegacích Unie:						
20 02 07 01 – Náklady na služební cesty, konference a reprezentaci					**0,000**	
20 02 07 02 – Další odborné vzdělávání zaměstnanců					**0,000**	
20 03 05 – Infrastruktura a logistika					**0,000**	
Jiné rozpočtové položky nesouvisející s HR *(podle potřeby upřesněte)*					**0,000**	
Mezisoučet Jiné – OKRUH 7 víceletého finančního rámce	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,018**	**0,018**	**0,126**

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Mimo OKRUH 7 víceletého finančního rámce	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**CELKEM 2021–2027**	**PO ROCE 2027**
Výdaje na technickou a administrativní pomoc (mimo externí zaměstnance) z operačních prostředků (bývalé položky „BA“):	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	
– v ústředí					**0,000**	
– při delegacích Unie					**0,000**	
Ostatní výdaje na řízení v oblasti výzkumu					**0,000**	
Výdaje politiky v oblasti informačních technologií na operační programy[2]					**0,000**	
Výdaje podniků na informační technologie pro účely operačních programů[3]					**0,000**	
Jiné rozpočtové položky nesouvisející s HR *(podle potřeby upřesněte)*					**0,000**	
Mezisoučet Jiné – mimo OKRUH 7 víceletého finančního rámce	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	
Ostatní správní výdaje celkem (všechny okruhy VFR)	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,018**	**0,018**	**0,126**

2 Vyžaduje se stanovisko GŘ DIGIT – investičního týmu IT (viz Pokyny pro financování IT, C(2020) 6126 final ze dne 10. září 2020, s. 7).

3 Tato položka zahrnuje místní správní systémy a příspěvky na spolufinancování podnikových IT systémů (viz Pokyny pro financování IT, C(2020) 6126 final ze dne 10. září 2020).

2.1.3. Celkem

OKRUH 7 víceletého finančního rámce	2024	2025	2026	2027	CELKEM 2021–2027	PO ROCE 2027
V ústředí nebo na území EU:						
20 02 06 01 – Náklady na služební cesty a reprezentaci	0,000	0,000	0,000	0,018	**0,018**	**0,126**
20 02 06 02 – Náklady na konference a zasedání	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	
20 02 06 03 – Výbory	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	
20 02 06 04 – Studie a konzultace	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	
20 04 – Výdaje na informační technologie (podnikové)[4]	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	
Jiné rozpočtové položky nesouvisející s HR *(podle potřeby upřesněte)*	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	
Při delegacích Unie:						
20 02 07 01 – Náklady na služební cesty, konference a reprezentaci	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	
20 02 07 02 – Další odborné vzdělávání zaměstnanců	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	
20 03 05 – Infrastruktura a logistika	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	
Jiné rozpočtové položky nesouvisející s HR *(podle potřeby upřesněte)*	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	
Mezisoučet Jiné – OKRUH 7 víceletého finančního rámce	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,018**	**0,018**	**0,126**

4 Vyžaduje se stanovisko GŘ DIGIT – investičního týmu IT (viz Pokyny pro financování IT, C(2020) 6126 final ze dne 10. září 2020, s. 7).

Mimo OKRUH 7 víceletého finančního rámce	2024	2025	2026	2027	CELKEM 2021–2027	PO ROCE 2027
Výdaje na technickou a administrativní pomoc (mimo externí zaměstnance) z operačních prostředků (bývalé položky „BA“):	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	
– v ústředí	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	
– při delegacích Unie	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	
Ostatní výdaje na řízení v oblasti výzkumu	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	
Výdaje politiky v oblasti informačních technologií na operační programy[5]	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	
Výdaje podniků na informační technologie pro účely operačních programů[6]	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	
Jiné rozpočtové položky nesouvisející s HR *(podle potřeby upřesněte)*	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	
Mezisoučet Jiné – mimo OKRUH 7 víceletého finančního rámce	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	
Ostatní správní výdaje celkem (všechny okruhy VFR)	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,018**	**0,018**	**0,126**

5 Vyžaduje se stanovisko GŘ DIGIT – investičního týmu IT (viz Pokyny pro financování IT, C(2020) 6126 final ze dne 10. září 2020, s. 7).

6 Tato položka zahrnuje místní správní systémy a příspěvky na spolufinancování podnikových IT systémů (viz Pokyny pro financování IT, C(2020) 6126 final ze dne 10. září 2020).

3. Celkové správní náklady (všechny okruhy VFR)

3.1. Prostředky ze schváleného rozpočtu

3.1.1. GŘ ENER

v milionech EUR (zaokrouhleno na tři desetinná místa)

Shrnutí	2024	2025	2026	2027	CELKEM 2021–2027	CELKEM 2028–2034
Okruh 7 – Lidské zdroje	0,000	0,000	0,000	0,404	**0,404**	2,828
Okruh 7 – Ostatní správní výdaje	0,000	0,000	0,000	0,180	**0,180**	0,126
Mezisoučet za okruh 7	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,584**	**0,584**	**2,954**
Mimo okruh 7 – Lidské zdroje	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	0,000
Mimo okruh 7 – Ostatní správní výdaje	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	0,000
Mezisoučet – ostatní okruhy	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
CELKEM za OKRUH 7 a mimo OKRUH 7	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,584**	**0,584**	**2,954**

3.1.2. GŘ JRC

Shrnutí	2024	2025	2026	2027	CELKEM 2021–2027	CELKEM 2028–2034
Okruh 7 – Lidské zdroje	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	0,000
Okruh 7 – Ostatní správní výdaje	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	0,000
Mezisoučet za okruh 7	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
Mimo okruh 7 – Lidské zdroje	0,000	0,000	0,000	0,255	**0,255**	1,782
Mimo okruh 7 – Ostatní správní výdaje	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	0,000
Mezisoučet – ostatní okruhy	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,255**	**0,255**	**1,782**
CELKEM za OKRUH 7 a mimo OKRUH 7	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,255**	**0,255**	**1,782**

3.1.3. CELKEM

Shrnutí	2024	2025	2026	2027	CELKEM 2021–2027	CELKEM 2028–2034
Okruh 7 – Lidské zdroje	0,000	0,000	0,000	0,404	**0,404**	2,828
Okruh 7 – Ostatní správní výdaje	0,000	0,000	0,000	0,018	**0,018**	0,126
Mezisoučet za okruh 7	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,422**	**0,422**	**2,954**
Mimo okruh 7 – Lidské zdroje	0,000	0,000	0,000	0,255	**0,255**	1,782
Mimo okruh 7 – Ostatní správní výdaje	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**	0,000
Mezisoučet – ostatní okruhy	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,255**	**0,255**	**1,782**
CELKEM za OKRUH 7 a mimo OKRUH 7	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,677**	**0,677**	**4,736**

Jiné potřeby v oblasti správních prostředků budou pokryty z prostředků, které jsou již vyčleněny na řízení akce a/nebo byly vnitřně přerozděleny, a případně doplněny z dodatečného přídělu, který lze řídícímu GŘ poskytnout v rámci ročního přidělování a s ohledem na stávající rozpočtová omezení.

4. Metody výpočtu použité k odhadu nákladů

4.1. Lidské zdroje

GŘ ENER pečlivě posoudilo personální potřeby spojené s prováděním tohoto návrhu a provedlo interní přezkum s cílem zjistit, zda by některé z nových činností bylo možné pokrýt přerozdělením pracovníků v rámci generálního ředitelství. Toto posouzení potvrdilo, že tyto úkoly nelze pokrýt prostřednictvím vnitřního přerozdělení pracovníků, aniž by to mělo negativní dopad na plnění stávajících klíčových priorit, a to zejména s ohledem na již tak vysoké pracovní zatížení související s prováděním reformy uspořádání trhu s elektřinou, balíčku opatření pro evropské elektrizační soustavy a širší agendy digitalizace v odvětví energetiky. Návrh proto vyžaduje cílené dodatečné zdroje, aby bylo možné zajistit jeho účinné a včasné provedení. Z tohoto posouzení vyplynulo, že **vnitřní přerozdělení není schůdnou možností**. Tento návrh vede k podstatnému nárůstu pracovní zátěže, zejména v souvislosti s požadavky č. 1 až 5 (viz oddíl 1.5.1), aniž by došlo k odpovídajícímu omezení stávajících činností. Zároveň úkoly související s tímto návrhem vyžadují specializované technické znalosti a dlouhodobou práci.

Stávající zaměstnanci již pracují na plný výkon a jsou přetíženi souběžnými politickými prioritami a energetickou krizí, což jim ponechává jen velmi omezený prostor k převzetí dalších povinností. Dočasná opatření proto nepředstavují spolehlivé ani udržitelné řešení. V této souvislosti vyžaduje provádění legislativního návrhu cílené posílení, aby bylo zajištěno, že GŘ ENER bude náležitě vybaveno pro trvalé zvládnutí složitých nových úkolů.

K zajištění účinného provádění návrhu je proto nutné přidělit další zaměstnance, a to konkrétně 1 dalšího úředníka na plný pracovní úvazek pro rámec pro výměnu údajů, což bude představovat trvalou, dlouhodobou činnost, a 2 další smluvní zaměstnance na plný pracovní úvazek na podporu vypracování a přípravy prováděcích aktů. Díky těmto úkolům bude GŘ ENER schopno účinně a udržitelně plnit nové legislativní povinnosti.

GŘ JRC provedlo důkladné posouzení dodatečných lidských zdrojů potřebných pro tento návrh a uskutečnilo interní přezkum s cílem zjistit, zda by nové činnosti bylo možné zajistit prostřednictvím vnitřního přerozdělení pracovníků v rámci generálního ředitelství, a to i s ohledem na případné synergie s již probíhajícími činnostmi. Aby bylo možné tyto dodatečné činnosti (vyžadující 2 plné pracovní úvazky) provádět, **JRC přerozdělí své interní zdroje**.

Zaměstnanci potřební k provedení návrhu (v ekvivalentech plného pracovního úvazku):

	Vnitřně přerozděleno		**Výjimečně požadovaní dodateční zaměstnanci**		
	V rámci provádějících generálních ředitelství*	**Výjimečně z fondu Komise pro přesuny na základě pokynů řídicí rady ****	**Má být financováno z okruhu 7 *** / v rámci výzkumu**	**Má být financováno z položky BA**	**Má být financováno z poplatků**
Pracovní místa podle plánu pracovních míst	0,5 AD JRC	1 GŘ ENER		Nepoužije se.	
Externí zaměstnanci (SZ, VNO, ZAP)	1,5 SZ GŘ JRC	2 SZ GŘ ENER			

OKRUH 7 víceletého finančního rámce

Pozn.: Průměrné náklady na každou kategorii zaměstnanců v ústředí jsou k dispozici na stránkách BUDGpedia: https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/financial-statement.aspx

☒ Úředníci a dočasní zaměstnanci

Provádění ustanovení týkajících se síťových poplatků, ukazatelů inteligentních sítí, výměny údajů o síti a opětovného využití těchto údajů pro účely výzkumu a inovací přináší Komisi řadu nových úkolů, k jejichž účinnému a včasnému splnění jsou zapotřebí příslušné zdroje. Tyto úkoly mají průřezový charakter, spojující regulaci energetiky, digitální politiku, správu dat, kybernetickou bezpečnost a podporu inovací, a vyžadují trvalou spolupráci s celou řadou subjektů na úrovni Unie i na vnitrostátní úrovni.

GŘ ENER

K zajištění dlouhodobé správy, koordinace a dohledu regulačních orgánů nad novým rámcem zavedeným podle článku 18a je zapotřebí přidělit **1 stálého úředníka (AD) na plný pracovní úvazek** do GŘ ENER. To zahrnuje řízení provádění rámce pro výměnu údajů o elektrické síti, zajištění soudržnosti s širším právním rámcem Unie (včetně aktu o datech, aktu o AI a právních předpisů v oblasti kybernetické bezpečnosti), koordinaci s agenturou ACER, sítí ENTSO-E, subjektem EU DSO a členskými státy a dohled nad následnými kroky v návaznosti na stanovisko Komise ke koordinovanému ujednání.

Tyto zdroje se budou týkat požadavku č. 1 a zahrnovat zejména:

Řízení procesů a koordinace v oblasti regulace

- Koordinovat celkový proces provádění s agenturou ACER, sítí ENTSO pro elektřinu, subjektem EU DSO, provozovateli přenosových soustav, provozovateli distribučních soustav, členskými státy a dalšími příslušnými zúčastněnými stranami.
- Řídit přípravu stanoviska Komise ke koordinovanému ujednání oznámenému podle čl.

18a odst. 5, včetně posouzení aspektů týkajících se správy, účasti, technických a provozních záležitostí, transparentnosti a kybernetické bezpečnosti.

- Zajistit soulad této iniciativy s širším rámcem Unie v oblasti trhů s elektřinou, digitalizace, kybernetické bezpečnosti, ochrany údajů, umělé inteligence a průmyslové politiky.

Politická a právní následná opatření

- Posoudit dopady doporučení agentury ACER a zpráv o pokroku týkajících se ukazatelů inteligentních sítí na regulační rámec.
- Navazovat na provádění dobrovolného rámce pro výměnu údajů o elektrické síti, včetně toho, jakým způsobem se zohledňuje stanovisko Komise.
- Koordinovat s příslušnými útvary Komise, zejména v otázkách týkajících se správy dat, kybernetické bezpečnosti, umělé inteligence a kritické infrastruktury.

Zapojení zúčastněných stran a sledování

- Organizovat a navazovat na schůzky, odborné workshopy a cílené konzultace s provozovateli přenosových soustav, provozovateli distribučních soustav, sítí ENTSO-E, subjektem EU DSO, agenturou ACER, zástupci průmyslu, výzkumnými subjekty a dalšími zúčastněnými stranami.
- Sledovat průběh provádění a v případě potřeby podporovat budoucí aktualizace prováděcího rámce.

Tyto úkoly mají strukturální a dlouhodobý charakter, neboť se týkají průběžného sledování, rozvoje a řízení digitalizace elektrických sítí na úrovni Unie. Přesahují současnou oblast působnosti GŘ ENER, která nezahrnuje operativní dohled nad rámcem pro výměnu údajů o síti a inovace na úrovni Unie. Stávající zaměstnanci jsou již plně vytíženi probíhajícím prováděním právních předpisů a přípravou politik a nemají kapacitu převzít tyto další horizontální povinnosti vyžadující intenzivní koordinaci.

Bude to zahrnovat také omezená další opatření v návaznosti na provádění v souvislosti s článkem 18b o inteligentních měřicích systémech.

☒ Externí zaměstnanci

GŘ ENER

Jsou zapotřebí **2 dočasní smluvní zaměstnanci (SZ) na plný pracovní úvazek** na podporu přípravy, vypracování a přijetí **prováděcích aktů** podle článku 61 (metodika stanovení sazeb, ukazatele inteligentních sítí a opětovné využití údajů) v souvislosti s následujícími požadavky:

- Požadavek č. 2: Komise je oprávněna přijímat prováděcí akty, jimiž se stanoví pokyny umožňující zákonné, bezpečné a řízené opětovné využití údajů o elektrické síti pro účely výzkumu a inovací ve veřejném zájmu, které podporují provoz a optimalizaci elektrizační soustavy podle článku 18a (čl. 61 odst. 5b). To zahrnuje technickou a legislativní přípravu, konzultace se zúčastněnými stranami, vypracování návrhu a sledování jeho provádění. Tento úkol si vyžádá od GŘ ENER přibližně 0,5 plného pracovního úvazku. Tyto zdroje budou určeny zejména na přípravu, vypracování a řízení přijímání prováděcích aktů podle čl. 61 odst. 5a a 5b, včetně konzultací mezi útvary a konzultací s členskými státy v rámci příslušného postupu projednávání ve výborech.
- Požadavek č. 3: Komise může přijmout prováděcí akty, kterými se stanoví pokyny týkající se harmonizované metodiky pro sazby v souladu s článkem 18 (čl. 61 odst. 5a). Tento úkol vyžaduje posílení analytických, regulačních a koordinačních kapacit v rámci GŘ ENER, včetně přibližně 1 plného pracovního úvazku na přípravu prováděcích aktů. Tyto zdroje budou určeny zejména na politická a právní následná opatření.
- Požadavek č. 4: Komise může přijmout prováděcí akty týkající se ukazatelů inteligentních sítí v souladu s článkem 18a (čl. 61 odst. 5a). Tento úkol vyžaduje posílení analytických, regulačních a koordinačních kapacit v rámci GŘ ENER, včetně přibližně

0,5 plného pracovního úvazku na přípravu prováděcích aktů. Tyto zdroje budou určeny zejména na politická a právní následná opatření.

Tyto činnosti se soustřeďují spíše na počáteční fázi provádění a na období pravidelných aktualizací prováděcího rámce. Vyžadují značné analytické a koordinační kapacity po určitou dobu, avšak předpokládá se, že jakmile bude zaveden hlavní prováděcí rámec, nebude již nutné je trvale posilovat.

Mimo OKRUH 7 víceletého finančního rámce

☒ Pouze pracovní místa financovaná z rozpočtu na výzkum

GŘ JRC

GŘ JRC provedlo podrobné posouzení technické a vědecké podpory potřebné k provedení návrhu a prověřilo možnost vnitřního přerozdělení. Vzhledem k tomu, že existují určité synergie s probíhajícími činnostmi v oblastech digitalizace energetického systému a kybernetické bezpečnosti, budou tyto dodatečné činnosti realizovány s nasazením zaměstnance na 0,5 plného pracovního úvazku v platové třídě AD – přesunutého z vlastních zdrojů, který se bude věnovat podpoře přípravy prováděcích aktů. To zahrnuje poskytování technických podkladů pro přípravu prováděcích aktů podle čl. 61 odst. 5b, mimo jiné v oblasti datových modelů, ontologií, rozhraní, architektur interoperability a technických specifikací.

☒ Externí zaměstnanci

JRC

GŘ JRC provedlo podrobné posouzení technické a vědecké podpory potřebné k provedení návrhu a prověřilo možnost vnitřního přerozdělení. Vzhledem k tomu, že existují určité synergie s probíhajícími činnostmi v oblastech digitalizace energetického systému a kybernetické bezpečnosti, **JRC** za účelem provádění těchto dodatečných činností, na které budou vyčleněni **smluvní zaměstnanci na 1,5 plného pracovního úvazku, přerozdělí své interní zdroje** tak, aby poskytovaly technické a vědecké poradenství při vývoji dobrovolného bezpečného rámce pro výměnu údajů o elektrické síti podle čl. 18a odst. 5. To zahrnuje poskytnutí pokynů týkajících se postupů testování a validace a základních požadavků na kybernetickou bezpečnost.

Pokud jde o rámec pro výměnu údajů, podpora ze strany JRC se bude zaměřovat zejména na:

- Podporu formulování aktuálních a pro tvorbu politik relevantních případů použití souvisejících s plánováním, provozem a optimalizací sítě.
- Podporu dobrovolného bezpečného rámce pro výměnu údajů o elektrické síti prostřednictvím poskytování metodik pro nezávislé testování, srovnávání a validaci inovativních digitálních nástrojů, které mají být vyvinuty podle čl. 18a odst. 5 a které se týkají provozu a optimalizace elektrizační soustavy.

4.2. Ostatní správní výdaje

OKRUH 7 víceletého finančního rámce

GŘ ENER: Náklady na služební cesty a schůzky pro každé pracovní místo se odhadují na přibližně 6 000 EUR

na osobu a rok

Mimo OKRUH 7 víceletého finančního rámce